

Edita:
Edicions Terra
Nostra, S.A.
C/. València, 244.
08007 Barcelona
Tels. 215 27 39
215 27 84

Any VIII N.º 386

Setmana del 15 al 21 de
febrer del 1987

Director:
Joan E. Jarque i Jutglar

Preu: 75 Ptes.

Catalunya Cristiana

*"Els cristians fariem bé
de ser tan generosos com
crítics amb una cultura
ambiental que té una
real grandesa però que
ahora ens encega per
percebre els elements més
fecunds de la nostra
pròpia tradició cultural."*

Olegario González
de Cardedal

**El problema de
les mares
adolescents**

Pàg. 3

**L'Església i la
llengua
catalana**

Pàg. 13

**Inquietud per
l'augment de
religiositat a
l'URSS**

Pàg. 24

**Filipines vol
consolidar la
democràcia**

CENTRALS

El va presentar monsenyor Backis a la Conferència sobre Seguretat i Cooperació a Europa

EL DECÀLEG DE LA LLIBERTAT RELIGIOSA



Dur la llibertat religiosa a la pràctica de cada dia, és una fita no pas encara aconseguida arreu d'Europa.

VIENA.— Monsenyor Audris Backis, sots-secretari del Consell pels afers públics de l'Església i cap de la delegació de la Santa Seu a la Conferència sobre la seguretat i la cooperació a Europa, va presentar els deu manaments que haurien de prevaler en matèria de llibertat religiosa.

La intervenció de monsenyor Backis s'incruï en l'ample debat, que es desenvolupa a la Conferència de Viena durant l'última sessió (4 novembre - 19 desembre) en la qual Àustria havia proposat una resolució sobre la llibertat religiosa. S'incruï també en la línia de la intervenció de monsenyor Silvestrini, secretari del Consell pels Afers públics de l'Església, el qual el 4 de novembre proposava havia recordat, que els Estats signataris de l'acta final d'Helsinki el 1975 s'havien compromès a respectar el dret a la llibertat dels creients i de les comunitats religioses.

(Més informació a la pàgina 6)

AFINANT

Lliurà l'esperit

JOAN E. JARQUE i JUTGLAR

L'art funerari en general, i especialment la seva literatura, són un afer delicat; en l'aiguabarreig dels sentiments més íntims —únics al gènere humà—, les creences o la fe i les convencions socials, corre el risc de quedar-se curt —quasi sempre— o de passar-se de rosca. És sempre tant difícil expressar allò que hom sent i creu i, alhora, avenir-se al costum imperant! I ho és encara més quan es tracta de la mort d'algú estimat.

Per això la "literatura" de les esqueles, sempre respectable, és rarament satisfactòria. És comprensible la pruija dels parents que cerquen la frase original i feliç per comunicar la mort de l'ésser estimat. Hi ha les expressions justes, però fredes, com el "s'ha mort" o el "morí cristianament" (si és veritat!). N'hi ha de barroques: "Ha tornat a Déu, o a la casa del Pare..." Això sols es pot dir de Jesucrist. Nosaltres hem sortit del no-res per les mans creadores de Déu —el cos, amb la naturalesa, des dels orígens, i l'esperit en "un temps", el nostre—. Posats a imitar Jesucrist, l'esquela que més em plau és la seva: "lliurà l'esperit al Pare".

Fou director de les Congregacions Marianes de Barcelona

Les despulles del pare Vergés foren portades a l'església del Sagrat Cor

BARCELONA.— Com a conseqüència de la venda feta per la Companyia de Jesús del casal de les antigues congregacions marianes del carrer del Rosselló —el Fòrum Vergés— i aprofitant també el centenari del seu natalici, les despulles del P. Manuel M.ª Vergés i Furnells foren traslladades recentment de la capella de dit casal a l'altar de la Immaculada de l'església del Sagrat Cor dels PP. Jesuïtes del carrer de Casp.

Barceloní de soca-rel, amb la seva prestant figura, els seus braços i el seu tarannà, tot ell semblava fet per a l'acolliment i la benvinguda. Director de les Congregacions marianes des de 1923, després d'haver estudiat l'apostolat vers els joves a

Valkenburg, les dirigí fins a la seva mort, el 1956, amb la seva predicació i la seva formació ignasiana i paulina, amb una devoció pregonia vers la Mare de Déu i amb un lliurament total a l'apostolat dels malalts i catequístic amb els seus congregants. Cal recordar els catecismes del Clot, d'Hostafrancs, de la Torrassa, de la Sagrada Família i de Sant Adrià, així com les visites als hospitals de Sant Llútz, de la Santa Creu i Sant Pau i dels infecciosos del Parc. Finalment, el conreu de les activitats intel·lectuals a través de les Acadèmies, font de l'apostolat universitari que els seus congregants feien també a través de la Federació Catalana d'Estudiants Catòlics.

La Companyia de Jesús en aquella llarga època dedicava amb entusiasme els seus jesuïtes a les congregacions Marianes que donaren fruits ubèrrims de pietat i d'apostolat, tant abans de la guerra i la revolució —en la qual varen oferir la seva vida, amb mort martirial, bon nombre de congregants, mentre el pare Vergés havia d'amagar-se com tants d'altres i fugir de Catalunya—, com després, recuperada l'antiga seu de les Congregacions el 1939, amb la tornada als catecismes i hospitals.

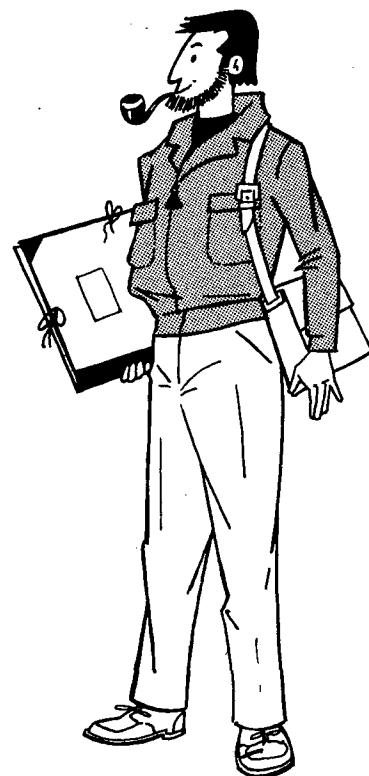
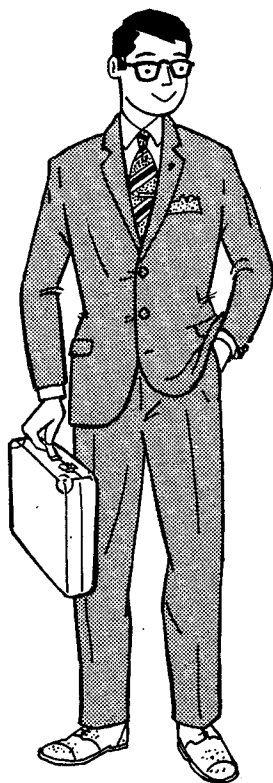
Els seus congregants en disposar les estimades despulles del seu gran Director han recordat aquells temps, gloriosos per a les congregacions i per a la Companyia de Jesús.

10.000 adreces
10.000 nous lectors

5 persones de la vostra coneixença

CATALUNYA CRISTIANA *UNEIX!*

És el moment de donar un bon impuls a l'expansió de CATALUNYA CRISTIANA. També vós podeu participar en aquesta tasca. Probablement coneixeu moltes persones de les més diverses professions: enginyers, mecànics, mestresses de casa, agricultors, artistes, venedors... o d'altres que pensen com vós. Ens els voleu presentar?



- Ompliu les butlletes amb les adreces d'aquests amics vostres als qui veieu que pot interessar CATALUNYA CRISTIANA i envieu-nos-les.
- Nosaltres els farem conèixer el nostre setmanari. És molt fàcil però molt important!
- Col·laborareu així a fer possible l'augment de lectors que requereix el moment actual. Faciliteu-nos el màxim d'adreces possible.

Nom	Nom	Nom	Nom	Nom
adreça	adreça	adreça	adreça	adreça
.....tel	tel	tel	tel	tel
població.....	població.....	població.....	població.....	població.....
D.P.....Prov.....	D.P.....Prov.....	D.P.....Prov.....	D.P.....Prov.....	D.P.....Prov.....

Encara podeu fer més

Aquell amic vostre que té interès per CATALUNYA CRISTIANA, doneu-li a omplir la butlleta de subscripció.

Envieu-nos-la



Catalunya Cristiana Carrer de València, 244, 2n. 08007 BARCELONA

Nom.....
Domicili.....nº.....Població.....D.P.....

Se subscriu per 1 any a CATALUNYA CRISTIANA en català/castellà per pessetes 3.900.-
Aquest import el faré efectiu de la forma següent:

☐ Pagament domiciliat ☐ Xec nominatiu que s'adjunta

Signatura

Lloc.....Data.....

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc/Caixa.....Agència.....
Senyors: Els prego que d'ara endavant, fins a nou avís, amb càrrec al meu comptellibreta nº..... se serveixin pagar els rebuts que els presentarà EDICIONS TERRA NOSTRA, S.A. per la meva subscripció al setmanari CATALUNYA CRISTIANA.

Signatura

Lloc.....Data.....

Catalunya Cristiana a cada llar cristiana Catalunya Cristiana

Editorial

Ja n'hi ha prou...!

No fa gaires dies, un periòdic de Barcelona, habitualment ponderat, va publicar, en un suplement dedicat a la dona, un reportatge sobre les mares adolescents que ens consta que ha causat estupor i malestar, per no dir irritació, entre un ampli sector de lectors. Avui ja no estranya a ningú que es publiquin i es difonguin pels mitjans de comunicació tota mena d'opinions sobre moral o sobre el que es vulgui. És el preu de la llibertat d'expressió, i no som pas nosaltres qui la regatejarem a ningú. Allò que xoca és el to monocolor d'aquestes manifestacions (d'un temps ençà només se sent el mateix so de campana), i que se'ls doni una acollida "com si fossin de casa" en medis informatius que pretenen servir un ampli públic i no pas unes minories, per respectables que siguin.

El fet d'aquestes mares, ja no sols solteres, sinó adolescents "que acaben de deixar la infància" és qualificat de "problema real". Ja és quelcom! Ara bé, a l'hora d'analitzar per què és un problema, quines en són les causes i quins els remeis, l'article en qüestió no surt d'un àmbit fredament biològic, de l'estadística quantitativa i d'una psicologia reduccionista. El problema rau per a ells no en una sexualitat fora de lloc en unes adolescents, sinó "que quedin embarassades", que tinguin dificultats sociològiques i psicològiques per avortar, que els anticonceptius hormonals no siguin prou indicats per aquestes edats, etc. Davant d'aquest planteig, és clar, la solució consisteix en una informació exhaustiva sobre els preservatius "de barrera", sobretot pels mascles, i en multiplicar els centres de planificació familiar (quin sarcasme!) on es facilitin gratuïtament als menors de divuit anys els mètodes anticonceptius i se'ls proporcionin, també gratuïtament, els preservatius adequats. Aquest planteig no pot sinó xocar la sensibilitat i les conviccions, no ja dels cristians conscients i convençuts —que bé devem ser una proporció considerable de la nostra societat— sinó la de molta gent senzillament honrada.

Aquí és on rau el problema de fons que cal denunciar, més enllà d'aquest fet, al capdavant anecdòtic, ni que sigui dramàtic. Hi ha un error difús i difós que està falsejant les regles del joc en la nostra incipient societat democràtica. La justa separació entre l'Església i l'Estat s'interpreta correntment i erròniament com si el poble, la nostra societat, hagués deixat de ser majoritàriament cristiana, molts per convicció, d'altres per tradició. Una cosa és que no sigui, ja, sortosament, la policia municipal la qui hagi de vetllar pel descans dominical o perquè els cristians vagin a missa, i que no sigui ja el rector qui designi els alcaldables del poble; i una altra cosa molt distinta és que, malauradament, tot allò que sigui públic, o institucional com ara es diu, hagi de ser areligiós o ateu, anticristià al capdavant, com si ho fos el poble que administren i al qual deuen servir.

És hora que els parlamentaris i els consellers municipals, siguin del partit que siguin, i els directors de diaris i d'altres mitjans d'informació s'adonin i acceptin que només són els servidors d'un poble, i que aquest poble, en el si del qual potser sí que hi ha unes minories atees, escèptiques, o no cristianes, tanmateix és un poble majoritàriament cristià, almenys de fe, i certament de sentiment, que també compta. Ara, si allò que es proposen des del seu lloc de poder i d'influència es descristianitza el poble, que ho diguin clarament; aleshores sabrem que, altra vegada, ens trobem davant d'una forma feixista de poder, ni que sigui d'un altre signe.



L'origen social dels bisbes i l'hemiplexia nacional

JOSE MARIA JAVIERRE

En aquestes hores insòlites en les quals només escoltem la ràdio els matiners empedreïts, un oient preguntat fa uns dies de quina classe social procedien els bisbes: volia saber si estan capacitats per comprendre les inquietuds de la bona i senzilla gent "o només parlen l'idioma dels poderosos pertanyents al pla privilegiat social". El locutor es desconcertà; digué que mai ningú no li havia plantejat una pregunta semblant. Després vaig cridar al locutor i vaig animar-lo perquè fes una enquesta, amb la seguretat d'obtenir dades interessants. Com que estan de moda els dos "candidats" a la presidència, monsenyor Díaz Merchán i el cardenal Suquía —els quals sens dubte miren de suportar pacientment el vendaval periodístic de la temporada, encara que ja se sentin cansats de veure el seu nom a les pàgines dels periòdics—, vaig donar-li un parell de pistes. Per conèixer el tarannà de l'arquebisbe d'Oviedo n'hi ha prou anant amb un micròfon al seu poble nadiu, Mora de Toledo, i recollir impressions dels seus paisans: el consideren un dels seus, l'estimen. El cardenal Suquía va traçar ell mateix la seva pròpia semblança, sense adonar-se'n, pocs dies enrera, parlant tranquil·lament a la Llar Basca de Madrid, que el nomenà "soci d'honor": explicà delicioses anècdotes de la seva infantesa. De totes maneres, el quadre estadístic d'origens socials estarà ben aviat a l'abast dels informadors quan el portaveu de la Conferència, Joaquín Ortega, publiqui el material que ha aplegat per a un "Qui és qui" de l'Església espanyola.

Cert que no convé valorar igual si un bisbe figura com a nat de llauradors de la regió valenciana, si la seva família viu pels poblets de Castella la Vella o de Galícia. Però la majoria episcopal arrenca d'estaments mitjants, dels més aviat escassament benestants. I ells no ho dissimulen mai, sinó al contrari. El Concili Vaticà II prengué oberta opció a favor de l'"Església dels pobres": als bisbes no se'ls va fer gens difícil assimilar aquesta inquietud per la massa social de la qual

ells mateixos provenen. Hi ha de tot, val la pena esmentar-ne uns quants. De modestos llauradors nasqueren Suquía, Tarancón, Yanes, Montero, Torija, Plá, Castán, Mansilla, Egea, Echevarría, Osés, Alvarez Gaston, Castellanos, Temiño, Felipe Fernández i molts més. Fills de mestres, Peinado, Val, García la Higuera, González Moralejo, Cases. De família de comerciants o industrials provenen Dorado, Iniesta, Rouco, Poveda, Cerviño, Ubeda, Estepa, Torrella, Carles, Larrea, Capmany, Larrauri... Els metges i advocats d'Espanya també han col·locat fills seus en el planeta episcopal: Cirarda, Amigo, Barrachina. De farmacèutic, si bé ho recordo, Fernando Sebastián; d'arquitectes, Roca i Setién; de militar, Moncadas; d'enginyer, Martí Alanís i Belda. Els funcionaris estatals han donat Alvarez Martínez, Añoveros, Echarren, Daumal, Algorta. De família acabalada Mauro Rubio, mentre Bellido i Buxarrais nasqueren en llars emmarcades de pobresa. Hi ha fills de peoners (Briva), sabaters (Méndez Asensio), paletes (Búa), fersers (Oliver), electricistes (Vilanova), carboners (Benavent), ferroviaris (Palenzuela), camioners (Domínguez). El "tercer candidat" situat al davant dels bisbes que podria ser president si ni Merchán o Suquía són elegits, és Delicado Baeza, fill d'un factor de ferrocarrils.

Només he fet una selecció, però n'hi ha prou per entendre que els nostres bisbes no estan criats amb jalea reial: venen d'aquesta gran avinguda popular per la qual discorre la gent d'Espanya, discreta, treballadora, i sacrificada. Estan, és clar, a nivell del que ara anomenem "executius", professionals procedents de les entranyes socials, lliures dels vincles que "abans", a compte de l'origen aristocràtic o dels diners, condicionaven resolucions de govern. Al contrari, convé no carregar les tintes en el seu origen humil. Un dia vaig defensar davant dels amics d'una fina tertúlia sevillana aquesta curiosa proximi-

tat familiar dels bisbes amb els dirigents polítics i sindicalistes de l'Espanya actual, i vaig sentir comentar: "No us vaneu de pobres, n'hi ha prou sent-ho."

Aquesta dada de l'origen social explica un misteri que desconcerta els periodistes quan els bisbes rebutgen veure's distribuïts en formacions "d'esquerra i de dreta", semblants al repartiment d'escons al Parlament: volen evitar l'hemiplexia nacional. Xavier Echenique ha recordat aquests dies aquella queixa d'Ortega i Gasset tocant a l'"hemiplexia política": al filòsof el neguitejava que la ferotgia dels partits polítics, exasperats en la lluita vers la conquesta del poder, portés el país a una situació d'hemiplexia, bloquejant des de la dreta les energies esquerres del cos social i bloquejant des de l'esquerra les energies dretanes. El perill denunciava que Ortega serà molt real mentre la nostra societat no tingui el valor suficient per alliberar-se de l'excés de tutela política a la qual ara com ara està subjecta.

Els bisbes tenen por com de la pesta a qualsevol esquinc en la família creient. A les seves llars han viscut l'experiència de la fe i de la vida cristiana per damunt de qualsevol circumstància política o econòmica. No estan disposats a consentir que cap grup pretengui apropiarse el missatge cristià. La biografia de Jesús explicada en els evangelis forneix material per elaborar una pàgina d'actituds conservadores i una altra pàgina d'actituds progressistes. A cap persona de bona fe se la pot excloure de la convivència religiosa, precisament perquè en el si de la família creient cadascú ha de sentir paraules inquietants que l'obligaran a reconsiderar i reformar la seva conducta.

Els qui estem pastats amb el fang dels camps, difícilment ens deixem seduir pels sofismes intel·lectuals dels laboratoris polítics. Això esdevé amb els bisbes: rebutgen etiquetes que els puguin impedir l'estimació de qualsevol persona; mai no vendran per un grapat de monedes polítiques la col·lecta religiosa de l'Evangelí.

(del "YA")

Catalunya Cristiana

SEMANARIO DE INFORMACIÓN Y DE CULTURA CRISTIANA

EL SETMANARI DE MÉS DIFUSIÓ DE CATALUNYA
Difusió controlada per O.J.D.

MEMBRE DE LA UCIP

Director: Redacció, administració, publicitat i fotocomposició:
Joan E. Jarque i Jutglar
Sots-director: Edifici de la Parròquia de la M. de D. dels Àngels
Francesc Malgosa i Riera C./ València, 244, 2on.
Edita: Tels: 215/27 39 - 28 05 - 27 84
Edicions Terra Nostra, S.A. 08007 Barcelona
Gerent: Impressora: Publigraf, S.A.L.
Jaume Roigé i Torrentgenerós Consell de Cent, 224,
Disseny: Barcelona. D.L.B. 14.387/79
Josep Samper i Alejo

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal, 3.900 Ptes.

A causa del recent augment del franqueig, i dels costos de distribució, ens veiem obligats a variar les tarifes de subscripció a l'exterior de l'Estat espanyol. Les noves tarifes queden ja reflectides a partir del present número.

Europa: 7.800 ptes.

Amèrica: 9.750 ptes.

Àsia, Àfrica: 10.500 ptes.

Filipines: 10.500 ptes.

Àsia (més oriental): 13.300 ptes.

"L'Afinant" de Catalunya Cristiana n.º 384, em fa reflexionar sobre allò (L'apologètica) que tan afinadament tracta.

La bona intenció dels cristians de tots els temps, de convèncer els altres d'allò que nosaltres tenim per segur; d'allò que per nosaltres és una veritat salvadora, és evident. O sigui que, si més no, salvem l'evidència de la bona intenció. Pascal, quan hom intentava servir-se de l'ordre de l'univers, per demostrar l'existència de Déu, deia que, el criteri dels "demostradors" era molt pobre, ja que si l'existència de Déu es podia demostrar amb coses tan petites forçosament havia de ser molt petit. Ara ja sabem, i mossèn Nicolau n'ha parlat a C.C. que "l'ordre" dels astres no és tan ordenat ni tan matemàtic, en el sentit que nosaltres ho entenem. Déu és amo del mateix desordre. Senyor de la Història.

L'evidència rau en una cosa que es defensa sola. Per això hem treballat massa en l'aspecte de la "lletra" o llibre i poc en l'esperit. Nosaltres hem volgut prolongar la lletra, i resulta que la lletra ja ho deia tot. La Bíblia ja ho diu tot. Fer una meditació o sermó de la Passió de Jesús, és arriscat perquè l'Evangeli, acta notarial, en dona la mesura, ho diu tot. Aquí allò que no hauria de fallar és l'hermenèutica de preguntar-nos: Què ens diu a nosaltres com a comunitat? Ho som comunitat?

Heus ací que l'apologètica a partir d'aquí se'ns ofereix com a testimoniatge del MOSTRAR, que és el llenguatge personal que Jesús fa servir. Jesús no

La gran apologètica

JORDI ROIG i SANS

demostra; **mostra**. Mostra i ofereix el gran Tresor, confiant en la capacitat de sorpresa que té l'home, desvetllada o no, per adonar-se de la importància de les coses difuminades per la rutina; i, en aquest cas per veure el valor immens d'un Tresor sempre en perill de perdre's per a mi i per cada un de nosaltres. És el gran tresor de la salvació lligat i relligat amb la solidaritat humana.

La lliçó total és la Creu. Perquè la solidaritat humana no es realitzarà sense la Creu; i aquí és on veiem que cal MOSTRAR com el cristià és l'home que s'alegra del bé, vingui d'on vingui, i s'entristeix del mal, vingui d'on vingui. Llavors la possible solidaritat humana, es va convertint en fraternitat cristiana. "La fraternitat cristiana, **no és un ideal, sinó una realitat divina**". Així tan ple d'esperança ho diu Dietrich Bonhoeffer, l'executat als camps de concentració d'Alemanya. És cert perquè aquesta **realitat** fou viscuda per Crist i els apòstols.

Podem adonar-nos que "l'apologia" més útil és la del **mostrar** a través de la Creu. L'altra, el llançar pilo-

tes, com diu "l'Afinant", per posar fora de combat l'opositor, pot generar simplement un somriure burleta. Encara que la burla disfressada d'ironia tampoc no hi cap en el sentiment cristià. Monlaur, en deia "aquest fum dels cors estrets".

Hem d'estar contents que l'Església, per mitjà dels seus representants, com en el Vaticà II i també ara, demani consell a gent amb fama ben guanyada per a poder fer-ho; que sant Antoni Abat pogués aconsellar el papa, o bé la mare Teresa de Calcuta ho pugui fer ara. I si algú es volgués riure d'això, fóra riure's de la senzillesa evangèlica. Tota la saviesa bíblica rau en la humilitat. I la gran sort nostra és que això ho estem vivint ara.

L'erudició posada al servei de Déu és bona, però fa més bon servei Descartes amb el seu testimoniatge de fe (perquè era catòlic practicant), que amb el seu "Mètode". I no cal pas dir de Pascal.

Aquí s'escau de parlar de Charles Sanders Peirce 1839-1914, el qual tot i la seva categoria excepcional (diu d'ell el gran historiador de la filosofia Frederik Copleston: "filòsof per a filòsofs") que en el seu anonimat forçós, ha pogut donar fruit posteriorment. L'home que sofreix la humiliació sense esperit de venjança, és el premi de tots.

Heus ací la gran apologia que CON-Venç. Per això sant Agustí quan li preguntaren quin era el camí per arribar a Déu digué: "El primer és la **humilitat**, el segon la **humilitat** i el tercer és la **humilitat**. (Epíst. 156 a Diosc.)

Quan s'apropava l'hora de la mort de Charles Du Bos —aquest enorme escriptor que temo que ningú no ha llegit a Espanya—, un dels seus metges li deia "Senyor Du Bos, vostè té una ànima, vostè sempre s'ha ocupat de la seva ànima. Però ¿què ha fet vostè pel seu cos?".

I jo em pregunto si a la major part dels homes del nostre temps no se'ls hauria de dir exactament el contrari: "Amic meu, vostè sempre s'ha ocupat del seu cos. Però ¿què ha fet per la seva ànima?".

Aclariré tot seguit que no escric aquesta frase com a capellà, que no faig al·lusió solament a l'ànima. Que pregunto per quelcom més, que el que m'angoixa és pensar si la ma-

joria de la humanitat no es morirà oblidant que té quelcom més que el seu cos. I és que tots, fins i tot els creients—sembla que dediquem el noranta per cent de les nostres energies a problemes materials. El mateix amor es confon amb això que s'anomena "fer l'amor". I tota la nostra intel·ligència sembla invertir-se exclusivament en l'art de guanyar diners i prosperar en aquest món. ¿Però qui cultiva el seu món interior? ¿Qui dedica el millor de la seva vida a créixer per dins? La majoria dels homes es diria que són catedrals abandonades. De tot es preocupen menys d'allò que és important. Han deixat buit l'altar major de la seva catedral interior.

La catedral abandonada

J.L. MARTIN DESCALZO

Durant molts anys m'ha impressionat el bellíssim vers de Keats que defineix el món com "la vall on es formen les ànimes". Perquè potser els homes no naixem amb ànima, i calen molts anys d'esforç per convertir una intel·ligència en una ànima, en una ànima de debò. A la pobreta ànima potser la portem perduda per qui

sap quin racó del nostre greix corporal, infantil i sense acabar, adormida i sense forma.

El vell consell de Píndar: "Sé el que ets", volia dir precisament que allò més humà de la humanitat és assolir convertir-se en una ànima. I és que "formar una ànima", com deia Charles Du Bos, "el treball més ardu que existeixi". No, no és fàcil aconseguir que l'ànima sigui el que és. No és fàcil descobrir que el veritable amor no neix de la carn, sinó de l'esperit, i que, per tant, la impuresa és una mutilació. I no és fàcil assolir que la intel·ligència es converteixi en amor i no solament en serventa del progrés material. Cal pagar, a vegades amb llàgrimes, aquest esforç per construir la catedral inte-

rior. I potser per això la "vall on es formen les ànimes" de Keats és, a la vegada, la "vall de llàgrimes" de la Salve.

Però més greu que el no lluitar per realitzar la pròpia ànima és no adonar-se que es té. I sembla que la majoria dels homes no han fet ni aquest elementalíssim descobriment. Hom hauria d'enfilar-se al pal major de si mateix i convertir-se en un descobridor que criés, no com aquell Rodrigo de Triana, "terra, terra", sinó "ànima, ànima!". Perquè aquest és el nostre continent desconegut. Aquesta és la gran llum que podria donar vida a la nostra catedral abandonada, a aquesta mena de semimort que vivim, enfangats en les coses materials.

ARA MATEIX

En una àmplia conversa sobre Església i economia actual, el bisbe de Grenoble, Gabriel Matagrín, fa una anàlisi de la situació francesa (vegeu Documents d'Església, 447) que resulta fàcilment aplicable al nostre país. Tot i que la societat té, a l'altra banda dels Pirineus, més tradició democràtica, més complexitat i maduresa i, també, segurament, més pessimisme que la nostra, molts plantejaments ens són comuns i cada dia ho seran més.

Diu el bisbe francès que observa entre els seus conciutadans un renaixement de l'individualisme. Un individualisme ambigu que pot degenerar en egoisme o que pot ser simple reacció "davant d'un món socialitzat a ultrança", amb una certa desafecció dels sistemes, de les ideologies i dels partits polítics... Això porta l'Església a sentir la necessitat de "dir una paraula de seny, recordar les exigències de l'Evangeli, rehabilitar el compromís polític, crear llocs d'encontre i de confrontació, donar punts de referència ètics." Pel que fa als continguts d'aquests punts de referència, monsenyor Matagrín esmenta, a títol d'exemple, els següents: la destinació universal dels béns, la subordinació de l'economia a la persona, el principi de subsidiarietat, l'amor preferencial pels pobres, el reequilibri dels drets i dels deures.

És interessant observar com l'episcopat francès, que sempre s'ha mantingut dins d'un mateix esquema pel que fa a la qüestió del compromís dels cristians, força receptiu dels corrents socialitzadors, s'adona que som ara en un nou tombant. N'és una bona prova aquest paràgraf del bisbe Matagrín: "El fet de posar en qüestió les ideologies dominants i els sistemes invita a una renovació del pensament per a una economia humana, que fugi tant de l'auto-

Doctrina social de l'Església, avui

J. CARRERA PLANAS

matisme del mercat com d'una planificació autoritària." La nova situació ha dut l'episcopat francès a preparar, a poc a poc, un text sobre l'economia, per tal de "promoure en el camp socio-econòmic la fe, l'esperança i la caritat." També anuncien per a 1989, un possible document sobre els drets de l'home, a propòsit del segon centenari de la revolució francesa.

Un altre aspecte significatiu d'aquestes declaracions és el que fa referència a la formació dels laics en la política. Diu monsenyor Matagrín que actualment aquesta formació és molt deficient, a diferència del que s'esdevenia en altres temps, quan es comptava amb secretariats socials, cercles de reflexió, presència de l'acció catòlica especialitzada. "Ara, dissortadament, no és així", diu el bisbe. I afegeix: "No tenim organismes de formació en el pensament social de l'Església, tan significatius com en altre temps."

Aquest plany del bisbe Matagrín fa pensar en unes afirmacions del nostre episcopat que li són properes: "Avui, encara, ens cal evitar el perill d'eludir una veritable formació social dels nostres cristians, basada en la doctrina de l'Església que els últims Papes no han deixat d'actualitzar i d'enriquir, per efecte de l'acció combinada dels qui creuen que la fe no ha d'influir en el món dels seus interessos i de les minories que consideren superada la doctrina social catòlica." (Arrels cristianes de Catalunya, pàg. 26).

Precisament aquestes paraules i unes altres que les precedeixen, sobre la relativa migradesa del catolicisme social a casa nostra, han suscitat alguns retrets per part de cristians compromesos en accions socials. Però el document no nega l'existència d'un tal compromís. És clar que n'hi ha de catòlics oberts als problemes socials, gràcies a Déu. On apunten els bisbes és a la capacitat de fer present en aquest compromís el missatge de la doctrina social de l'Església.

En aquest punt bé cal admetre, si més no, dues realitats: la doctrina social catòlica, a la qual Joan Pau II ha fet i fa aportacions substancials, no gaudeix de bona premsa en els medis cristians socialment més sensibles; no tenim a Barcelona ni publicacions que la posin a l'abast de tot hom ni centres d'estudis que l'exposin sistemàticament.

A França hi ha indicis d'una reconsideració —les declaracions del bisbe de Grenoble en són només un exponent— de tota aquesta problemàtica. Ens n'arribarà aviat, com tantes vegades s'ha esdevingut, l'ona expansiva?

CATALUNYA

A Catalunya es produeix un terç de la informàtica d'Espanya

Catalunya produeix un terç del consum informàtic d'Espanya, segons explica Ferran Lázaro, president de la Jove Cambra de Sabadell, entitat organitzadora de la Informàtica que s'inaugura a aquesta ciutat.

Ferran Lázaro informà a Efe que la comunitat catalana es troba actualment a l'avanguardia del desenvolupament informàtic i tecnològic del país, i la comarca del Vallès, en especial, juga un paper molt important en aquest sector.

La IV Fira de la Informàtica, que es perllongarà fins al dia 8, compta amb la participació de sis expositors i mostra els últims avenços tecnològics i les seves possibles aplicacions industrials.

En l'edició d'aquest any es presta una especial atenció a l'exposició de tècniques robòtiques, encara que s'inclouen conferències i col·loquis sobre les noves tecnologies, a càrrec d'especialistes.

Augmenten les famílies catalanes que acullen nens

Unes quatre-centes famílies catalanes van recollir provisionalment fills de famílies amb problemes durant l'any 1986, segons que ha informat el departament de

Justícia de la Generalitat. Així, aquelles famílies que no poden encarregar-se dels seus fills, ja sigui per malaltia, ja sigui per altres causes, poden recórrer a la fórmula de l'acolliment familiar. A les famílies acollidores se'ls concedeix la guarda i custòdia dels nens, la seva educació i manteniment, però la pàtria potestat la continuen tenint els pares naturals.

Santa Coloma podria perdre un terç de la població d'aquí a l'any 2000

Santa Coloma de Gramenet podria perdre entre 20.000 i 40.000 habitants des d'ara fins a final de segle, segons un estudi elaborat per l'Ajuntament d'acord amb les dades del padró del 1986. Entre 1977 (any que la ciutat assolí el seu sostre de població) fins el 1985, Santa Coloma ha perdut més de 7.000 habitants, i en té actualment 135.000. Segons aquest estudi, prop de 4.000 habitants (dels 7.000 que ha perdut la localitat) han abandonat la ciutat per traslladar-se a una altra localitat o a les seves poblacions d'origen.

TV3 completarà la seva xarxa de repetidors amb una en el Priorat

TV3 construirà en els pròxims mesos un repetidor en el terme municipal de La Figuera amb l'objecte que la totalitat de localitats de les comarques del Priorat, Ribera d'Ebre i Terra Alta captin

amb nitidesa les imatges del canal autonòmic.

La inversió a realitzar supera els 100 milions de pessetes, dels quals la Generalitat n'aportará cinc, a través de material tècnic i la Diputació d'altres sis, que serviran per construir la torre que acollirà el repetidor i el camí d'accés a l'esmentada instal·lació. Per la seva part, els pobles de la comarca s'han compromès a aportar la quantitat econòmica necessària per adquirir els terrenys on s'instal·larà el repetidor.

El repetidor quedarà ubicat a la zona coneguda com Calé del Guixà, dins del terme municipal de La Figuera.

ESPANYA

Les associacions Pro-Vida disposades a adoptar infants abans que s'avorti

El president de la Federació Espanyola d'associacions pro-vida ha adreçat una carta al President del Govern, i als ministres de Sanitat i de Justícia per comunicar-los que aquesta federació es compromet a ocupar-se de tots els casos d'embarassos no desitjats per raons socio-econòmiques, com una alternativa a la despenalització de l'avortament per aquest denominat "quart supòsit".

La Federació d'associacions pro-vida es mostra disposada a fer-se càrrec dels infants nascuts,

mitjançant els centres d'acollida que disposen. L'any 1986, aquests centres, diu la carta, salvaren la vida a 3.223 infants. Al mateix temps, les associacions pro vida sol·liciten la possibilitat d'informar a TVE d'aquesta proposta, en un espai d'àmplia audiència. Consideren que amb aquesta iniciativa desapareixerà la necessitat d'ampliar els supòsits de l'actual llei de l'avortament.

Els vídeos comunitaris declarats legals pel Tribunal Suprem

La sala tercera del Tribunal Suprem ha ratificat una sentència de l'Audiència Territorial de Sevilla que declara legal l'activitat dels vídeos comunitaris. El Suprem assenyalà que aquesta activitat està emmarcada dins del dret a la llibertat d'expressió, establert per la Constitució.

L'Audiència Territorial de Sevilla anul·là l'any passat la decisió del Govern Civil de Sevilla de tancar una indústria de vídeos comunitaris. La sentència del Tribunal fou recorreguda el març del

1986 pel fiscal de l'Audiència i pel mateix govern civil.

Aquesta sentència contradiu la tesi mantinguda fins ara pel Govern, segons la qual els vídeos comunitaris són televisions privades i han de comptar amb una autorització administrativa per emetre.

MÓN

Un govern de majoria negra seria acceptat pels blancs sud-africans

Els afrikaners (blancs sudafricans de procedència holandesa i francesa) sostindrien un govern de majoria negra per tal d'assegurar llur supervivència, segons que afirma un document secret fet públic per un membre de l'extrema dreta del Parlament. El document afegeix que "l'execució de la participació efectiva dels negres fins als més alts nivells del procés polític és una amenaça per a la supervivència dels blancs". El document es titula "Condicions constitucionals de base per a la supervivència de l'afrikaner".

Un rètol llastimós

Fa uns dies vaig llegir en una paret d'una ciutat, una frase que insultava la persona del negre.

Dintre meu vaig experimentar dos sentiments, un de llastima per la persona que ho havia escrit, en constatar la mala educació i formació que havia rebut i per tant, no sabia el que havia escrit. L'altra sensació, fou d'augment d'estimació pels germans de raça negra, que sempre he valorat, però ara molt més, des que vaig tenir la sort de poder conèixer amb ells al cor de l'Àfrica (Malawi), on vaig quedar molt petita al seu costat, en percebre i evidenciar la seva religiositat, el seu somriure, el seu esperit d'abnegació i pobresa, l'amor a la família, la devoció a la Verge Maria i un etcètera llarg de virtuts, (que no puc enumerar per limitació de l'espai), que ja podríem estar ben contents que en moltes nacions civilitzades i catòliques les poséssim en pràctica.

Si germans, un xic més de respecte per la persona humana, sigui de la raça o credo que sigui i així testimoniem que som civilitzats.

M^a DEL CARME MASSANA I MOLA

Suggeriments per l'Any Marià

El Sant Pare, acaba d'anunciar un any marià. L'ambient cristià de Barcelona s'ha fet ressò, impressionat, de les paraules del seu bisbe, lamentant l'allunyament actual de la Cultura, de la realitat religiosa.

Unint aquests dos motius (no es podria promoure també, com a conseqüència de l'any marià, tota mena de manifestacions de l'Art i la Cultura, en honor de Maria? Jocs Florals —si encara s'estilen—; iconografia, corals, advocacions populars, tradicions i costums... ja estat tan present sempre la Mare de



Déu en les nostres manifestacions artístiques!

A més, ara, a primers d'any, les institucions que aporten col·laboració econòmica al camp cultural, encara no hauran aprovat els seus pressupostos...

En fi, és un simple suggeriment. Ho veig molt bonic, però no hi puc fer res. Només que em sembla és una oportunitat que s'hauria d'aprofitar sense improvisar.

MARIA DOLORS

Trobada de Consells Pastorals

No hi vaig assistir, perquè ara no sóc membre de cap Consell, però estic completament d'acord amb el que la senyora... Fernández (suposo que serà Montserrat) hi va trobar a faltar; personalment no m'extranya que hi manqués tot el que ella diu, perquè ja en l'Assemblea Diocesana, que és l'inici de tot això d'ara, foren rebutjades per força majoria un seguit d'esmenes del nostre grup de la parròquia de St. Pere de les Puel·les, en les quals demanàvem que es fes constatar que per a exercir càrrecs o prestar serveis, oficis, etc. en els actes litúrgics i entitats eclesials, caldria ésser catòlic practicant, de bona conducta moral pública i privada, i absolutament fidel a l'Església, al Sant Pare i al Magisteri: fou rebutjat i la Comissió o Ponència ni tan solament es molestà a fonamentar ni a donar un sol argument en pro del rebuig.

D'aquella Assemblea, que no devia pas representar gaire més d'un 6 o 7% dels catòlics practicants de la diòcesi, n'ha vingut, amb el mateix esperit, quasi tot el que ara hi ha; els altres 90% llarg de catòlics practicants, que, econòmicament, són els qui sostenen la nostra Església i les seves Obres, no compten. En penso que els resultats no poden pas enorgullir ningú.

M. THIÓ i RODÉS

Màrtirs oblidats

El monjo de Montserrat P. Romuald Díaz, en el FULL DOMINICAL de l'arquebisbat, de Barcelona 28 de desembre proppassat, evocant la memòria d'en Francesc Castelló, començava així el seu article:

Es bo d'evocar la memòria d'aquest jove i crec que cal fer-ho més extens... dels màrtirs de la nostra Guerra Civil d'Espanya.

Igual que el P. Romuald, el P. General dels Fills de la Sagrada Família. P. Josep M.^a Blanquet, va començar la causa de beatificació d'un meu oncle avi, el P. Narcís Sitjà Basté, de vida exemplar, només en posaré un detall: amb els seus germans a diari deien: quina mortificació oferirem a Déu, avui? A Sant Andreu del Palomar, on vivim, quan es parla del P. Narcís Sitjà, se sol dir: era un sant! Un altre detall d'aquell, és que va morir amb el braç alçat beneint els executors de la seva mort i no és casualitat, a la causa hi consta com a testimoni, un conegut que era present, en el lloc on va caure mort.

Per què han quedat tant oblidats els màrtirs de la nostra Guerra civil? Per què queden frenades les causes de beatificació? Ja quasi no queden marbres amb la llista dels seus noms! És que no té valor aquella sang donada per Déu?

M.^a MONTSERRAT SITJÀ

VINUM MISSAE

"el Sabor del Saber"

Desde 1864
PEDRO ROVIRA
La solera de una familia

Bodegas en "Ribera d'Ebre" y "Terra Alta"

☐ Mayor información sobre productos Pedro Rovira
 ☐ Deseo que me envíen 12 botellas de VINUM MISSAE a 2904 ptas/caja (IVA incluido).

Forma de pago:

☐ Cheque adjunto
 ☐ Giro 30 días fecha expedición

Apellidos _____

Nombre _____

Dirección _____

Localidad _____ C.P. _____

Provincia _____

Recortar y enviar a Bodegas Pedro Rovira, S.A. Avda. Carrilet, 257 - Hospitalet (Barcelona) Telf.: 337 18 12

En un document de la Pontificia comissió "Justícia i pau"

El Vaticà demana solidaritat en el problema del deute del Tercer Món

"No es poden exigir privacions i sacrificis extraordinaris incompatibles amb la dignitat de les persones", anuncia el document publicat per la comissió més prestigiosa de l'Església catòlica, "Justícia i pau". "Al servei de la comunitat humana: una aproximació ètica del deute internacional" és el document redactat per la pontificia comissió "Justícia i pau", que ha presentat el president de l'esmentada comissió, cardenal Etchegaray.

El document vaticà "Al servei de la comunitat humana: una consideració ètica del deute internacional", que va ser presentat fa uns dies a la Santa Seu, és "una contribució de l'Església al problema més greu i urgent de la nostra època", així el defineix el cardenal Roger Etchegaray, que firma el document juntament amb el bisbe argentí Jorge Mejía, Etchegaray i Mejía són president, de la comissió pontificia Justícia i Pau.

El cardenal francès va dir en l'acte de presentació del document que, "del 1970 al 1986, els països deutors del Tercer Món han passat de deure uns cent mil milions de dòlars a deure un bilió de dòlars, especialment a Llatino-amèrica, encara que proporcionalment el problema és més important a certs països africans". Aquesta evolució negativa "ha fet febles i inestables les joves democràcies, que sovint suporten deutes contrats per règims anteriors".

El fet de qualificar el deute in-

ternacional de "problema més greu i urgent de la nostra època no és una improvisació —va afegir Etchegaray—, sinó que sintetitza els resultats d'una enquesta efectuada als episcopats ibero-americans i que fou presentada en un encontre de la Conferència Episcopal Llatino-americana (CELAM) celebrada a Bogotá aquest mes de setembre".

Idees centrals del document

Aquest document "vol cridar l'atenció dels responsables nacionals i internacionals sobre les qüestions ètiques del problema, més enllà de les financeres i econòmiques. Correspon als laics compromesos de diverses maneres en aquests afers elaborar i posar en marxa solucions més justes, que es basin en un canvi de mentalitat i d'estructures".

El document proposa un grau



Monsenyor Roger Etchegaray, president de la Pontificia comissió "Justícia i pau".

més elevat de solidaritat; una recerca conjunta de possibles solucions; un repartiment dels esforços partint de la base que els països més rics tenen més responsabilitat; i l'adopció de mesures d'emergència i solucions a llarg termini. Per als països que estan a punt de fer fallida, "calen solucions immediates en el marc d'una ètica de supervivència", entre

d'altres "una reforma de les institucions monetàries i financeres". "Cal respectar el deutor insolvent i no imposar-li exigències immediates que no podria suportar. Perquè encara que siguin legals, són abusives".

En la seva tercera part, titulada "Assumir solidàriament les responsabilitats del futur", el document aplica d'una manera concreta els principis ètics al camp financer i monetari internacional.

Pel que fa a les nacions en vies de desenvolupament, diu que haurien de mobilitzar "tots els recursos a fi de promoure un creixement econòmic sostingut i assegurar el progrés del país". Aquests governs haurien de reduir les seves despeses, "especialment les dedicades a armament i actes de pompa".

Lluny del radicalisme

El document que presenta la Pontificia Comissió "Justícia i Pau" s'allunya tant dels partidaris de no pagar els deutes (posició defensada per Fidel Castro) com dels que dirigeixen les institucions financeres internacionals creditors, que exigeixen el compliment taxatiu dels acords contra ells.

Ja l'any passat el Papa digué, a propòsit del missatge sobre la pau, que "entre els països que formen el bloc Nord i els del bloc Sud

hi ha un abisme social i econòmic que separa els rics dels pobres, i les estadístiques dels últims anys palesen un eixamplament de l'esclatxa en molts altres". Afegia que "a això cal afegir la imprevisible i fluctuant situació financera, amb el seu impacte directe sobre els països amb grans deutes que lluiten per dur a terme un desenvolupament possible".

Vista ètica del tema

L'òptica ètica del tema dels deutes ha estat també tractat pel Papa en el missatge de la pau d'enguany, i les seves idees són gairebé idèntiques al document que comentem. En efecte, el Papa diu: "El problema persistent del deute exterior de molts països en vies de desenvolupament podria ser vist amb ulls nous si totes les parts interessades incloguessin, d'una manera responsable, les consideracions ètiques en la valoració dels fets i en les propostes de solució. Molts aspectes d'aquest problema es beneficiarien de la recerca solidària d'aquelles solucions que promouen un desenvolupament estable."

I el 10 de gener passat, amb el cos diplomàtic davant la Santa Seu, Joan Pau II deia: "és una de les claus del problema de les relacions Nord-Sud, que des del punt de vista ètic resulta encara més fonamental que les relacions Est-Oest".

Presentat per la Santa Seu davant la Conferència sobre la Seguretat i Cooperació a Europa

Decàleg de la llibertat religiosa

La Santa Seu ha presentat davant la Conferència sobre Seguretat i Cooperació a Europa, celebrada recentment a Viena, un decàleg de les llibertats essencials que s'han de garantir perquè es pugui parlar d'un exercici adient i efectiu de la llibertat religiosa.

Davant la Conferència sobre Seguretat i Cooperació a Europa, que renovà les seves sessions el passat 27 de gener, ha intervingut el subsecretari del Consell per Afers Públics de l'Església, monsenyor Audrys Backis, cap de la delegació vaticana, de la qual també forma part l'espanyol monsenyor Faustino Sainz Muñoz.

El tema de la llibertat religiosa ha estat objecte de debat per part de les 35 delegacions que prenen part en els debats de la Conferència. Monsenyor Backis, basant-se en l'acta final d'Helsinki i en el document conclusiu de la sessió de Madrid el 1983, ha subratllat la valoració positiva de la Santa Seu davant el fet que l'home i les seves aspiracions fonamentals hagi estat un dels temes fonamentals de la Conferència.

El decàleg proposat per la Santa Seu és el següent:

"L'exercici efectiu del dret a la llibertat de pensament, de consciència,

de religió i de convicció comporta, entre altres coses, el següent:

1.— Que els pares puguin transmetre als seus fills les seves pròpies conviccions religioses personalment o amb l'ajuda de la comunitat.

2.— Que els familiars vegin que són respectades les conviccions religioses dels seus fills en l'activitat educativa.

3.— Que totes les persones puguin rebre, individualment o col·lectivament, o en l'àmbit de les pròpies comunitats, un ensenyament religiós.

4.— Que cada comunitat de creients pugui organitzar-se segons la seva pròpia estructura jeràrquica o institucional.

5.— Que cada comunitat de creients pugui escollir i formar en els seus propis instituts els futurs ministres del culte, nomenar-los i traslladar-los d'acord amb les necessitats objectives dels fidels.

6.— Que cada comunitat de creients pugui obrir, construir i utilitzar edifi-



cis i llocs de culte segons les necessitats reals dels propis membres i, en tot cas, que es respecti el seu destí i caràcter religiós.

7.— Que cada comunitat de creients pugui intercanviar, produir, adquirir, rebre, importar i fer lliure ús dels llibres sagrats, de les publicacions i d'altres materials religiosos referents a la professió i pràctica d'una religió o d'una convicció.

8.— Que cada comunitat de creients pugui disposar dels seus propis mitjans de comunicació social i de fer l'ús que estimi convenient per a les seves pròpies finalitats religioses, així com

tenir accés als diversos mitjans públics de comunicació social amb el mateix objectiu.

9.— Que cada individu i cada comunitat creient pugui mantenir contactes i assemblees comunes —incloses les peregrinacions— amb els seus coreligionaris, al propi país com a l'estranger, tant a nivell de simples fidels com de responsables de la comunitat.

10.— Que tots els creients gaudeixin d'una efectiva igualtat respecte als altres ciutadans en tots els aspectes de la vida civil, econòmica, social i cultural, sense por a discriminacions."

VATICÀ DIA A DIA

¿Transmissió de les audiències públiques del Papa via satèl·lit?

A la Santa Seu hi ha el projecte d'iniciar les transmissions religioses des del Vaticà, via satèl·lit. Aquesta iniciativa es deu principalment a l'Arquebisbe monsenyor Foley, President de la Comissió Pontificia per a les Comunicacions Socials. El projecte començaria per transmetre resums, en directe, de les "audiències públiques" del Papa. En principi s'enviarien aquests espais a les nunciatures apostòliques de molts països de tots els continents. Si el resultat és positiu, es transmetran alhora mena d'actes, com reportatges de l'Església, entrevistes, actes litúrgics rellevants, debats sobre problemes religiosos actuals, etc.

Com és sabut, l'any 1987 es presenta, com l'any del "boom" de les transmissions via satèl·lit, amb l'increment a tot Europa i Nord-amèrica, de les antenes parabòliques per captar, per aquest procediment, programes de T.V. procedents de diversos països.

Un carmel, molt polèmic, a Auschwitz

L'ambiciós projecte aixecat per una desena de religioses carmelites de crear en el camp de concentració d'Auschwitz —on moriren exterminats uns sis milions de jueus— un centre d'oració i contemplació, ha tocat amb la protesta jueva i ha estat paralitzat. El passat mes de juliol se celebrà a Ginebra una excepcional "cimeira" de personalitats catòliques (cardenals Macharski, Dannels, Lustiger i Decourtray) i rabins jueus. En aquesta trobada s'arribà a un acord: abandonar el projecte del carmel en el camp de concentració i deixar les coses com esta-

ven abans que hi arribessin, el 1984, les religioses. Si a la "cimeira" de Ginebra afegim la visita del Papa a una sinagoga a Roma, podem concloure que l'any 1986 ha estat un bon any per a l'aproximació de jueus i catòlics.

Augmenten les vocacions

Un augment d'un 6,3 per 100 de les ordenacions sacerdotals i el nombre de seminaristes són dues de les dades destacables que reflecteix l'última edició de l'Anuari Pontifici, presentat al Sant Pare. Aquesta publicació anual conté, a més de totes les dades sobre la cúria romana, les diòcesis del món i les congregacions religioses, una sèrie d'estadístiques sobre aspectes sobresortints de la vida de l'Església.

Les ordenacions sacerdotals durant 1985 foren 6.734 en tot el món (4.778 sacerdots diocesans i 1.956 religiosos). Pel que fa als seminaristes que cursaren estudis de filosofia i teologia durant l'any 85, el seu nombre total s'eleva a 85.084, cosa que vol dir un augment del 6,23 per 100 respecte l'any precedent; en els últims quinze anys és un dels augments més considerables.

El cardenal Glemp invitat a Moscou pel Kremlin

El cardenal Glemp, primat de l'església polonesa, ha estat invitat a visitar la Unió Soviètica per l'Església ortodoxa russa. Segons el periòdic nord-americà "New York Times", el primat ha declinat la invitació per tenir el programa diari massa carregat. Aquesta invitació ha estat interpretada com una obertura a favor de les converses entre el Vaticà i el Kremlin sobre l'eventual visita de Joan Pau II a la Unió Soviètica el proper any. El cardenal Glemp confirmà també

El Papa concedeix una audiència al Barça pel 19 de febrer



Joan Pau II ha confirmat, a través del Cardenal Arquebisbe de Barcelona, doctor Jubany, que rebra una delegació de directius i esportistes del Futbol Club Barcelona aquest mes de febrer, possiblement el dijous dia 19.

L'audiència fou sol·licitada pel Barcelona fa gairebé un any, quan el mes de març coincidiren dos partits importantíssims d'equips blaugrana a Itàlia: la final de la Recopa de bàsquet, a Caserta i contra l'Scavolini, el dia 18 i l'encontre de quarts de final de la Copa d'Europa contra el Juventus, a Torí, l'endemà. Com es recordarà el Barcelona aconseguí la victòria en la Recopa i després eliminà el Juventus.

Per manca de temps, fou impossible que l'audiència se celebrés en aquelles dates; més tard va sofrir diversos ajornaments tant per les obligacions de Sa Santedat com per compromisos esportius del club, en les seves diverses seccions. Finalment, la

data del 19 de febrer sembla que serà la definitiva.

La intenció de la directiva que presideix Josep Lluís Núñez és la d'anar al Vaticà amb una delegació restringida, tant de directius com d'esportistes, encara que representativa de tots els estaments del club.

El 7 de novembre de 1982 el Papa oficià una missa a l'Estadi del FC Barcelona, dins del programa de la seva visita a Espanya. Aquell plujós diumenge, el president blau-grana oferí al Summe Pontífex el títol de soci d'honor, que acceptà, i regalà a més un complet equip quirúrgic perquè s'enviés a la missió que més el necessités.

El papa Wojtyła, que guarda un excel·lent record de la seva estada a Barcelona, no va posar cap inconvenient quan el club blaugrana formulà una petició d'audiència, ara fa gairebé un any. I encara que la coincidència de dates ha fet que es retardés més del que s'esperava, ara ja és realitat.

aquesta invitació a la tornada del seu recent viatge a Algèria.

La premsa polonesa parla de la propera visita del Papa

En una recent entrevista concedida a la revista de Varsòvia

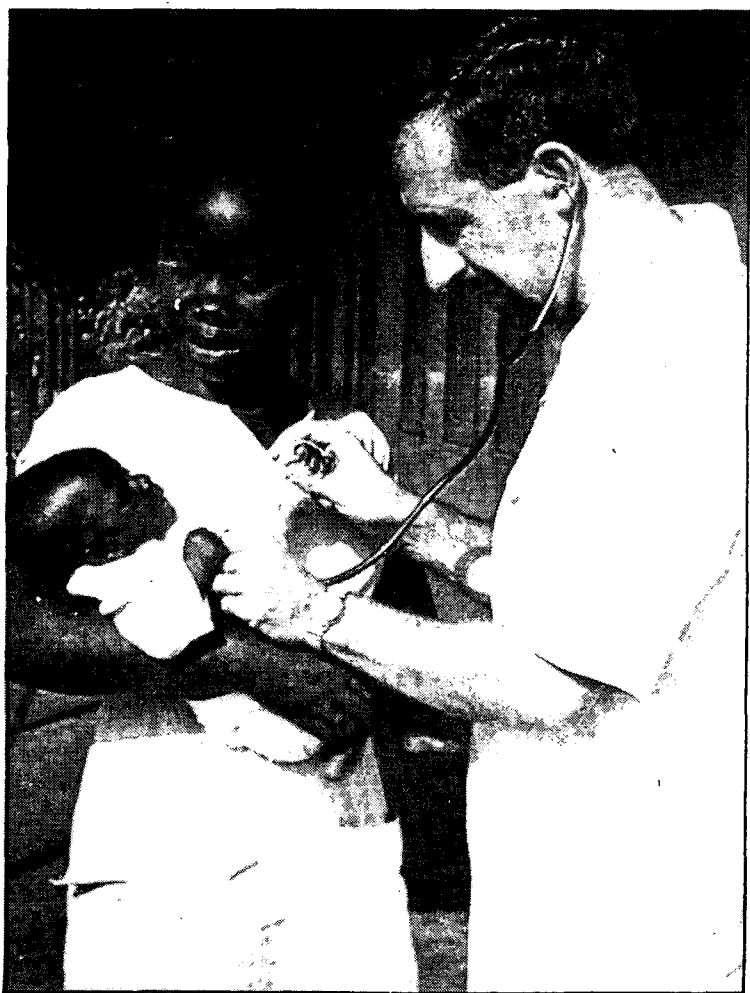
"Prawo i Zycie", el ministre polonès de religió, Adam Lopatka, estima que la tercera visita de Joan Pau II al seu país natal, del 8 al 14 de juny pròxim, ha d'afavorir l'establiment de les relacions diplomàtiques entre Varsòvia i el Vaticà.

Lopatka subratlla que la presència de Joan Pau II a Gdansk se-

rà sota el signe de la pau al món. Malgrat tot, el ministre no declarà si Lech Walesa serà autoritzat a trobar-se amb el Papa. Tanmateix, opina que la visita papal ha d'incentivar a la població al treball, perquè el país pugui combatre els endarreriments econòmics i tecnològics que pateix respecte a Occident.

Pel 1987

A Àfrica el panorama missioner es presenta ple de conflictes



Per evangelitzar totes les nacions, l'Església catòlica comptarà aquest any amb 471.000 "agents" —bisbes, missioners, religiosos i catequistes—, 58.000 escoles i 26.000 institucions assistencials. Amb aquestes "forces vives", compta la Congregació per a l'Evangelització dels Pobles.

El prefecte del dicasteri missioner és el cardenal txec Josef Tomko, que controla un terç de l'Església organitzada i disposa d'un balanç autònom del de la Santa Seu. L'any passat distribuí més de cent vint milions de dòlars en ajudes.

Si immens és el territori "controlat" per la Propaganda Fide, també ho és el treball apostòlic dels evangelitzadors. Els no cristians són encara la gran majoria: 3.294.919.000, és a dir, el 67,6 per 100 de la població mundial (el 32,4 per cent), dels quals 886.698.000 són catòlics.

La majoria dels bisbes en els diversos continents és ja indígena —3.285 de 3.964— i avui el catolicisme és la primera religió del món, però el panorama missioner pel 1987 es presenta ple de conflictes. "El continent africà —revela la Congregació per a l'Evangelització dels Pobles en el seu balanç del 1986— presenta els indicis de la tensió que acompanya el seu creixement". En aquest continent, els catòlics augmentaren en més de 3 milions, els sacerdots en 373, els religiosos en 363 i els catequistes laics en 17.783. I dels seus 481 bisbes, 340 són africans.

A Sud-àfrica "creix la tensió i crisi que afronta el país, a causa de la discriminació socio-ètnico-política de l'apartheid", i d'altres injustícies. S'estén també la violència i la lluita entre la població i les forces de seguretat. L'Església que, pel seu testimoni de compromís perquè els drets humans siguin reconeguts a tota la població, s'ha guanyat confiança i prestigi, sofreix les reaccions del Govern que, en la lluita de repressió, ha arrestat alguns sacerdots i missioners, i expulsat almenys un missioner irlandès.

A Namíbia "continua empitjorant la situació, per les mateixes causes que a Sud-àfrica". Uganda "es caracteritza encara per una inseguretat profunda. Però el centenari dels sants màrtirs ugandesos, celebrat el 3 de juny de l'any passat, afavorirà l'increment de la fe cristiana en el poble". Al Sudan, "la imposició del 'sharia' —codi penal islàmic— fins i tot als no musulmans, que alimenta des de fa dos anys la revolta en el Sudan meridional, corre el risc de perpetuar la guerra civil".

Calvari angoleny

"El calvari de sofriments i privacions del poble angoleny —diu Fides— ha afectat també els servidors de l'Església, arribant-se fins al segrest de persones, fins i tot alguns missioners, obligats després a deixar les seves comunitats, cal remarcar òbviament els que —i són molts— segellaren amb la seva pròpia sang l'amor a Crist; al servei dels germans".

A Moçambic, abans del segrest dels tres missioners, Propaganda Fide es lamentava d'una situació anàloga a Angola, "amb el segrest i alliberament de missioners, obligats després a sortir del país, i assassinat d'almenys dos jesuïtes". A Burundi, "la desconfiança i dura actitud del Govern vers els missioners va posar fi a l'estada de molts d'ells a la nació".

A Nigèria, l'Església està molt preocupada per la imprevista associació del Govern a l'"Organization of the Islamic conference", contra la qual els bisbes protestaren, "per ser discriminatòria i contrària a la constitució del país". Un altre motiu de preocupació és la negació de visats d'ingrés a alguns missioners.

Acció dels Cristians per l'Abolició de la Tortura.—Per fer front a les seves despeses organitza un Concert d'orgue per Montserrat Torrent. **Data:** divendres, dia 27 de febrer. **Lloc:** església del monestir de St. Pere de les Puel·les, c/ Angli, 55. **Hora:** 8 del vespre.

Centre d'Estudis Pastoral.—Ofereix els següents Cursets: SABER, CULTURA CIENTÍFICA I CREENCES, a càrrec del P. Ramon M^a Nogué, biòleg. Set sessions. Els dijous, del 26 de febrer al 9 d'abril, de 2/4 de 5 a 2/4 de 6 de la tarda. **DEL DÉU DELS PATRIARQUES AL DÉU DE JESUCRIST.** A càrrec del P. Josep Vives i Solé, jesuïta, professor de la Facultat de Teologia de Catalunya. Set sessions. Els dijous del 26 de febrer al 9 d'abril, de 3/4 de 6 a 3/4 de 7 de la tarda. **JESÚS EN EL MARC DEL SEU TEMPS.** A càrrec del P. Ignasi Ricart, claretià, biblista, Cinc sessions. Els dijous, del 5 de març al 9 d'abril, de 2/4 de 8 a les 9 del vespre. **LUTER I ELS CATÒLICS D'AVUI.** A càrrec de mossèn Joan Busquets i Dalmau, historiador. Els dimecres. De l'11 de març al 8 d'abril, de 2/4 de 8 a les 9 del vespre. Per més informació, programes i inscripcions:

Secretaria del Centre, tel. 317 48 58, c/ Rivadeneyra, 6, 3^a. 08002 - Barcelona.

Fraternitats de Betània (Carles de Foucauld).—Proper Desert (Recés) dia 22 de febrer. Tema: "ÀFRICA, ENS INTERPEL·LA". Dirigeix: P. Josep M^a Peciña, salesià. Lloc: c/ Trafalgar, 70, 1er. Horari: de les 10 a les 19. Es comença amb puntualitat. Cal avisar abans. Tel. 302 71 77.

Unió Eucarística Reparadora (Obra Sagraris-Calvaris).—Dimarts, dia 17 de febrer, reunió mensual. Presidirà l'Eucaristia l'Assessor Diocesà mossèn Francesc de P. Sala. Els actes començaran a les 5 de la tarda. Lloc: Casa de Natzaret, c/ Verge de la Salut, 26. Poden assistir-hi totes les persones que desitgin aprofundir en l'amor i en el coneixement de l'Eucaristia.

Concert a Marata.—Diumenge, dia 15 de febrer, a les 10 del matí, a la parròquia de Santa Coloma de Marata, **LES FRANQUESES DEL VAL·LÈS**, Recital d'Orgue, a càrrec de Xavier Carbonell. Interpretarà obres de Sebastián Aguilera de Heredia, Manuel Rodríguez Coelho, Fray Cristóbal de San Jerónimo, Pablo

Menalt, Joan Cabanillas, Miquel Marsal, Sebastián de Albero i Juan Sessé.

Unió Espiritual de Mares.—Dimecres, dia 18 de febrer, Trobada mensual. Lloc: c/ Rosselló, 223. **Horari:** A 2/4 de 5, celebració de l'Eucaristia. A 2/4 de 6, Conferència sobre "Ecumenisme", a càrrec d'Antoni Matabosc.

Recés per a Religioses.—Casa d'Exercicis de St. Ignasi, c/ Carrasco i Formiguera, 32. Dia 22 de febrer, de 10 del matí a les 6 de la tarda. Dirigeix: P. Pere Suñer, s.j.

Trobada de Religioses.—Com a preparació a la Quaresma. Dissabte, dia 28 de febrer, Monestir de Clarisses, c/ Rocaberti, 12 (Sarrià). Dirigeix: mossèn Eugeni Portusach.

AVIS IMPORTANT

Les persones interessades a aportar donatius pro Hospital Sant Jordi, a Ghana (Àfrica) poden fer-ho al compte corrent de la Caixa de Pensions núm. 900.02.99.140-98, número que en la nostra anterior edició va aparèixer incomplet.

FINESTRAL DE LA CARITAT



Viure, però ¿com?

Hi ha persones en atur que no tenen encara 50 anys i ja no poden trobar cap altra feina. Llavors, què poden fer contra la normativa que no concedeix una perllongació del subsidi d'atur, per exemple, a un home sense família? Només li queda barallar-se, materialment, per aconseguir descarregar un camió, de matinada, i fer cua per a poder menjar calent un cop al dia i vendre la seva sang un o dos cops a la setmana —si pot— per a poder pagar un llit en una pensió. O delinquir. Això, avui, passa a Barcelona.

17.—Senyor en atur, malt i sense subsidi. Li han denegat la pensió d'invalidesa i no té cap més recurs. La dona guanya just per menjar. Tenen deutes de lloguer que pugen 37.140 ptes.

18.—Anciana de 89 anys necessita una cadira de rodes adaptada. Són 10.000 ptes.

19.—Matrimoni jove amb un fill de tres anys. El pare està en atur i sense subsidi. Subsisteixen de treballs manuals. Tenen deutes de lloguer. Són 18.000 ptes.

20.—Cap de família en atur. Té cinc fills. Els dos grans també en atur. Necessita ajuda per deutes de llibres escolars. Són 6.600 ptes.

21.—Paleta en atur i sense subsidi. L'esposa ha de ser hospitalitzada. Tenen deutes

d'aliments que pugen 35.000 ptes.

22.—Matrimoni gran. Els seus únics ingressos provenen de la petita pensió del marit. Tenen deutes d'aliments i de llum que pugen 20.000 ptes.

23.—Cap de família en atur. L'esposa necessita unes ulleres especials que no pot pagar. Els falten 30.000 ptes.

24.—Emigrant estranger ha de retornar al seu país urgentment per malaltia greu de la seva esposa. Per al bitllet li falten 30.000 ptes.

25.—Esposa abandonada amb dues filles petites a càrrec seu. Necessita ajuda per al menjador escolar de les nenes. Un trimestre puja 29.380 ptes.

26.—Anciana de 73 anys,

viuda i sense fills. Cobra una petita pensió però és insuficient. Té deutes de llum i de lloguer que pugen 33.000 ptes.

27.—Cap de família amb set fills. Subsisteixen amb molts problemes de la venda ambulat. Demanen ajuda per comprar gènere. Són 20.000 ptes.

28.—Mare de família amb tres fills a càrrec seu. Fa algunes neteges. Té deutes d'aliments que pugen 15.000 ptes.

29.—Esposa separada amb un fill de tres anys. El marit no col·labora econòmicament. Sol·licita ajuda per a pagar lloguers endarrerits. Són 16.000 ptes.

30.—Cap de família malt, amb una modesta pensió d'invalidesa. Té quatre fills, tres estan en edat escolar. La filla gran fa algun cangur. Demana ajuda per al menjador escolar. Calen 12.000 ptes.

31.—Pensionista per invalidesa. Li han retirat la pensió i espera sentència judicial. Té tres fills i només els queda la pensió de vellesa de l'àvia. Per a deutes d'aliments calen 10.000 ptes.

32.—Anciana de 79 anys. No té família propera. La casa on habita està en mal estat i cal fer-hi reparacions. Els seus escassos mitjans no li permeten pagar totes les obres. Li falten 20.000 ptes.

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

"Rebeu la meua felicitació, junt amb el meu agraïment pel setmanari "CATALUNYA CRISTIANA" que periòdicament rebo. Ell porta fins a aquest llunyà Brasil un trosset de Catalunya. Cada un dels bellíssims articles ens ajuda a viure la vida de la nostra Església i de la nostra terra".

Sao Paulo (Brasil)

400 missioneres i missioners, gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció, reben ja el nostre setmanari.

La nostra fita és, que tots els més de 1.500 missioners i missioneres de les diòcesis catalanes puguin rebre'l. La comunicació amoroseix la solitud i dona el conhort de la comunió fraternal.

Cada setmana en publicarem una relació, esperant que altres persones es decideixin a ser "padrins" d'aquests germans i germanes nostres.

JUAN JOSE ARISTI
Convento de San Francisco
Casilla 68
COCHABAMBA
BOLIVIA

9.750.— Ptas.

MN. JAUME SOLER
Parroquia
6237 América
BUENOS AIRES
ARGENTINA

9.750.— Ptas.

VICTORIA RIERA
B.P. 545 Comp. de Marie N. Dame
BUJUMBURA
BURUNDI

10.500.— Ptas.

Butlleta de subscripció

Nom i cognoms

Domicili Tel.

Població D.P. Província

subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner

(nom i cognoms)

L'import el faré efectiu mitjançant:

☐ taló que adjunto

☐ gir postal

☐ domiciliació segons l'adjunta autorització

Domiciliació:

Banc/Caixa

Sucursal n.º

N.º compte corrent

Població Província

Prego al Banc/Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.

Població Data

Signatura:

"CATALUNYA CRISTIANA", c/. València, 244, 2on.
08007 Barcelona - Tel. 215 27 39

SOLSONA

Nombroses activitats al llarg de l'any

La Casa d'Espiritualitat del Miracle, un centre propagador de la Fe

SOLSONA.— La Casa d'Espiritualitat del santuari del Miracle per a aquest any de 1987 té previst un programa curull d'activitats per a diversos sectors. Heus-los ací.

Per a tothom

EXERCICIS PER AL POBLE DE DÉU

Dir. Mons. Miquel Moncadas, Bisbe de Solsona.
Del 29 d'abril al 3 de maig.
Del 29 de juliol al 2 d'agost.
Del 26 al 30 d'agost.
Del 8 al 12 d'octubre.
Del 4 al 8 de desembre.
Comencem el capvespre i acabem a la tarda.

EXERCICIS QUARESMA

Dir. P. Cebrià Pifarré, monjo.
Del 16 al 22 de març.
Comencen i acaben a la tarda.

REFLEXIÓ I PREGÀRIA

Recessos mensuals. Dirigits pels monjos.
Del 13 al 15 de març. (Cap de setmana).
Del 24 al 26 d'abril. (Cap de setmana).
Del 22 al 24 de maig. (Cap de setmana).
Del 26 al 28 de juny. (Cap de setmana).
Del 26 de juny al 3 de juliol (Set dies).

Del 25 al 27 de setembre. (Cap de setmana).
Del 23 al 25 d'octubre. (Cap de setmana).
Del 20 al 22 de novembre. (Cap de setmana).
Del 26 al 31 de desembre. (Cinc dies).
Comencen al capvespre i acabem a la tarda.

SETMANA SANTA

Participació a la Litúrgia del Santuari i Reflexions sobre el Misteri Pasqual.
Del Dijous Sant (16 d'abril, tarda) al matí de Pasqua.

VETLLA DE NADAL

Preparació i participació a la pregària de la Comunitat i Missa del Gall.

Per a sacerdots i religiosos

EXERCICIS ESPIRITUALS

Dir. P. Cebrià Pifarré, monjo.
Del 7 al 12 de setembre.
Comencen i acaben al matí.

Per a religioses

EXERCICIS ESPIRITUALS

Del 30 de maig al 7 de juny.
Dir. P. Alcuí Serras, monjo.
Del 6 al 12 de juliol. Dir. Mn. Ramon Alsina, Vicari de Pastoral (Org. Deleg. Religioses).

Del 21 al 28 de juliol. Dir. P. Daniel Codina, monjo.
Comencen i acaben a la tarda.

Per a gent gran

JORNADES DE REFLEXIÓ, PREGÀRIA I CONVIVÈNCIA

Dir. pels monjos i sacerdots del Bisbat.
Del 19 al 24 de juny.
Del 14 al 18 de setembre.
Del 28 setembre al 2 octubre.
Comencen i acaben a la tarda.



El bisbe de Solsona, en una tanda dels Exercicis del Poble de Déu.

PENSANT-HO BÉ

La caixa de les eines

XESC SOLIU

No hi ha sentiment més depressiu que sentir-se inútil. Es necessita molt coratge per saber-se inútil i acceptar-ho. El fet és que segons els cànons utilitaris més corrents, hi cap la possibilitat de sentir-nos inútils, perquè realment ho som. No en tot i per a tot, és clar. Però sí en això, en allò i en allò altre. I això és molt. Massa.

Hi ha qui es vanta de traçut i manyós, però, a l'hora de la veritat, la seva destresa agreuja encara la inutilitat que fa el cas. Contràriament hi ha qui es confessa inútil total, per després encetar la concurrència amb l'habilitat de les seves filigranes. La humilitat és la veritat, però...

Jo crec que l'inútil total encara ha de néixer. Tota persona és una autèntica meravella. La seva utilitat o inutilitat no pot pas mesurar-se simplement per allò que és capaç de pensar o fer, sinó pel que és. Una mirada, un somriure, una paraula, una cançó, un cor obert, una pregària, una llibertat, un amor... De totes les coses que es fan i es desfan, per més útils que siguin, no hi ha res comparable a aquesta realitat humana.

El mot "útil" amaga, generalment, un concepte de materialitat. De "cosa". Però totes les coses del món no han de ser prou per a fer-nos sentir inútils, perquè cadascú de nosaltres és més gran que totes les coses del món plegades. La persona més inútil que pogués existir ultrapassa incommensurablement la sempre caduca limitació utilitària de les coses. És la persona la que dona nom, funció i sentit a les coses. L'home pot fer útils totes les coses, però totes les coses no poden fer mai que l'home esdevingui inútil. Aparentment, l'infant, el pobre, el net de cor, el pacífic... per a què serveixen? En canvi no hi ha dubte que assenyalen el camí d'una autèntica realització dels nostres somnis més nets, desitjats i estimats.

Tornant al concepte material d'utilitat, és ben veritat que les coses, a diferència de les persones, poden esdevenir inútils. Si l'arranjament és possible, l'home que els ha donat la utilitat, és l'únic que els la pot tornar. Un mo-

tor espatllat, una persiana encallada, un fogó que no crema... per a què són útils? És aleshores, estimats amics, quan entra en joc la utilitat (?) de la "caixa de les eines", o el calaix armari, traster, on guardem més o menys rovellats quatre eines i quatre claus. A mi, particularment, la caixa de les eines em fa sentir inútil. Sempre que he intentat d'adobar alguna cosa, si no m'he picat els dits, el resultat ha estat un autèntic bunyol. La caixa de les eines palesa la pretensió de voler ser "home de molts oficis", i ja en sabeu la conclusió. Abans, quan compraves un cotxe, et donaven també un joc d'eines. Ara ho han suprimit. Han fet bé. Una enquesta entre els usuaris devia donar més o menys aquest percentatge: el 99% mai n'havia fet servir cap per solucionar cap pana. Això sí, quan l'esgavell arriba, obrim el capó, donem una mala mirada al motor i ens quedem com abans. Ens sentim inútils, i ho som. Home, ¿com es guanyarien la vida els mecànics?

El "bricolage" és la manipulació comercial d'aquesta pretensió de voler ser útils per a tot. Sovint, quan algú et mostra quelcom tot dient-te: "això ho he fet jo" "això ho hem fet nosaltres", hom pensa "no cal que ho dieu, es veu prou". En canvi, deixant de banda els resultats, és innegable que intentar arreglar quelcom pot ser una bona distracció. Res, que la caixa d'eines pot ser un bon "meccano" per espantar l'avorriment.

Quan arribi la civilització de l'oci, és d'esperar que antropòlegs, sociòlegs, tecnòcrates, psicòlegs i altres gremis de savis i entesos, s'hauran espavilat prou com per poder oferir a les persones, alternatives al treball vertaderament engrescadores i "útils". Tanmateix serà sempre necessari que tota persona sàpiga endinsar-se en la meravellosa grandesa del seu jo humà i pouar-ne aquella lluminosa consciència de la seva transcendència que l'alliberarà sempre de tot complex d'inutilitat. És tan meravellós obrir els ulls i el cor a l'essencial de la vida! És clar, les eines per això, són tot unes altres.



25 anys de professió religiosa de sor Margarida Navau

BALAGUER.— Les Bodes de Plata de la Professió Religiosa, ens proporcionen una data propícia per múltiples reflexions. La commemoració d'un Aniversari no és una fita d'arribada, sinó un "renaixement", una promesa pel futur. El pare sant Francesc a l'acabament dels seus dies va poder exclamar: "¡Comencem de nou!". Efectivament, perquè en celebrar tan gloriosa efemèride és com si tota ànima consagrada estrenés novament el seu lliurament total i irrevocable al Senyor.

En el Monestir de Clarisses del Sant Crist de Balaguer, tingué lloc el dia 23 d'agost de 1986, el 25è

aniversari de la Professió Religiosa de Sor M^a Margarida Navau i Torres.

La missa concelebrada, a les 5 de la tarda, fou presidida per mossèn Joan Mas, Arxiprest de Balaguer, concelebrant juntament amb el capellà del santuari, els P. Franciscans i Escolapis. A l'homilia, l'oficiant féu ressaltar els valors de la vida contemplativa Franciscana Clariana, de lliurament, oració i penitència.

Abans de l'Ofertori, Sor M^a Margarida va renovar els vots que feia cinc lustres havia emés per primera vegada. L'acompanyaren en tan solemne cerimònia, els familiars, apadrinant-la els seus germans, D. Manel Navau Torres i la seva esposa D^a, Mercè Solé de Navau. Es va emplenar l'església de fidels, entre amics i simpatitzants, que amb atenció i emocionats seguien tota la cerimònia. Acabada l'Eucaristia i havent pujat els assistents al cambril per venerar el Sant Crist, passaren al parlador on foren obsequiats molt esplèndidament amb pastissos variats, canapès, cava, begudes i refrescs. La germana homenatjada fou felicitada i obsequiada amb variats regals.

TORRE RESIDENCIAL CAN QUIRZE.

Serveis mèdics. A.T.S. Tracte familiar. Preus adaptables. Tel. de l'oficina de Barcelona 232 52 69. Tel. Can Quirze 790 15 36.

VIC

Una tasca que va fent camí

Les qualitats que ha de tenir un animador de catequesi d'adults

VIC.— Fa poc tingué lloc, al col·legi dels Escolapis de Moià, la II TROBADA DIOCESANA DE CATEQUESI D'ADULTS, organitzada pel Departament d'adults del Secretariat Diocesà de Catequesi.

Els participants, provenien de Calders, Manlleu, Manresa i Vic. Amb tot, la majoria d'aquests laics fa temps que es mouen en l'àmbit de la catequesi d'adults, tenen molta il·lusió per anar tirant endavant l'experiència que viuen, i mantenen ferma l'esperança de veure sorgir nous grups de catequesi d'adults de les nostres comunitats cristianes. L'objectiu d'aquesta segona trobada diocesana era encetar una reflexió —que resta oberta— sobre les qualitats que ha de tenir un animador de grups de catequesi d'adults. El treball de grups va donar molt de si, es va posar el llistó a una alçada considerable i no hi van faltar aportacions originals i de vàlua. Tot això caldrà tenir-ho ben present perquè, si més no, reflecteix el pensament d'una representació qualificada dels grups de catequesi d'adults que hi ha al nostre bisbat. Vegem, doncs, quines qualitats es demanen a un animador de grups de catequesi d'adults:

—que s'expressi normalment amb paraules entenedores.
—que tingui una visió actualitzada de l'Església.
—que sigui adult en la fe, és a dir, profundament creient i

estigui inserit en una comunitat.

—que sàpiga escoltar.

—que sigui conscient de la necessitat de formació permanent.

—que sigui present en la construcció de la comunitat humana.

—que tingui qualitats de relació humana.

—que animi a comprometre's.

—que tingui una visió actualitzada del món.

—que no sigui només un mestre, sinó també un company i un amic.

—que sàpiga captar les necessitats del grup.

—que faci una catequesi que s'adapti a la vida de cada dia.

—que tingui vocació i entusiasme.

—que sàpiga crear un clima de confiança i d'obertura.

—que tingui un sentit crític de les coses i dels fets que succeeixen.

—que treballi per la unitat i accepti el pluralisme dels homes i de la jerarquia.

—que sigui una persona creient, que conegui les Escripures i les consulti.

—que sigui testimoni de la fe (fe personal) i de l'Església (fe col·lectiva).

—que sigui catequista-catequizat, que madura la seva fe en el context d'una comunitat concreta.

—que tingui clar que no dona la fe, sinó que és un desvetllador de la fe.

—que estigui disposat a cercar els recursos tècnics que li calguin.

—que, si no sap, estigui disposat a cercar qui sàpiga. Un animador de grup de catequesi no ha de ser forçosament un catequista.

—que la seva vida de fe no sigui diferent de la seva vida de cada dia i, encara menys, contrària.

—que s'estimi la comunitat i senti la necessitat de treballar-hi.

—que les coses que passen cada dia les sàpiga confrontar amb l'Evangeli (l'Evangeli a una mà i el diari a l'altre).

—que vegi clar que el fet de ser animador no vol dir ser protagonista. Tots els serveis a la comunitat tenen la seva importància.

—que tingui una comunió cordial amb la "petita església de casa".

—que en el seu obrar sigui conseqüent amb la fe que professa i vol comunicar als altres.

—que sigui creatiu i constant.

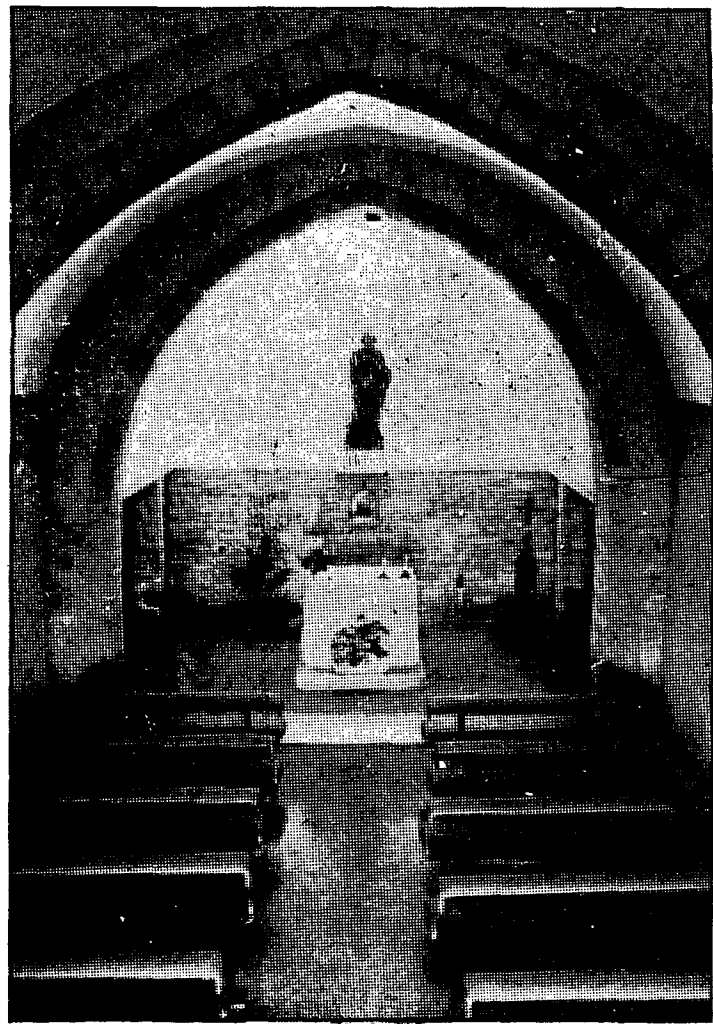
—que sigui optimista i capaç de comunicar el seu optimisme als altres.

—que sigui equilibrat.

Fins aquí les aportacions dels grups de treball. Ara ens toca una mica a tots de prosseguir la reflexió i, tal com es va fer a Moià, veure quines d'aquestes qualitats considerem més indispensables per a ser animador de grups de catequesi d'adults.

EL SECRETARIAT DIOCESÀ DE CATEQUESI

SOLSONA



Les millores a l'església de la Valldan, obra de tot el poble

LA VALLDAN (Berguedà).— Temps era temps que un poble n'annexionà un altre, però no l'engolí, perquè l'annexionat continua donant mostres de vitalitat. Darrerament aquesta vitalitat s'ha palesat en les obres realitzades a l'església parroquial.

No tot han sigut flors i violes, no tot ha sigut bufar i fer ampolles. Ha calgut sacrifici, esforç, treball, suor... i, mica a mica s'ha anat fent real la il·lusió d'engrandir i d'embellir l'església.

A l'hora de fer valoracions no hem de destacar ningú. Déu sap quines són les individualitats que haurien de ser ressaltades. El més bonic ha estat el treball de conjunt. Per això s'hauria de dir que ha estat l'esforç de tot el poble que ha fet tirar endavant les obres.

En aquests temps que vivim, on se sobrevaloren les individualitats és molt bonic poder constatar l'esforç col·lectiu d'un poble, el treball de conjunt, on cadascú ha posat els seus dots al servei de la comunitat d'una manera senzilla i desinteressada.

Aportacions de treball, de diner, del que fos, han possibilitat el que veïem molt difícil.

El més important ja està fet. Ara manquen els detalls i la festa.

ESGLÉSIA I ESCOLA

Escoles sense esperança?

L'escola ha de mirar sempre endavant, cap al demà, si vol realitzar eficaçment la missió que la societat li ha confiat.

Dit d'una altra manera: si l'escola es limita a ser un instrument de transmissió dels sabers conquerits per les generacions passades, sense projectar-se decididament vers l'esdevenidor, no arribarà ni a mig camí de la seva tasca.

L'escola té el deure irrenunciable d'impulsar els seus alumnes a construir un món millor que el que ells coneixen, a enriquir la societat amb noves idees i nous mitjans que ajudin els homes a progressar en tots els camps, a unir els seus esforços amb tots els qui malden perquè l'exercici dels drets humans sigui una realitat arreu del món.

Per poder fer aquesta tasca tan noble, cal que l'escola miri vers el futur amb esperança, cal que tots els qui hi treballen estiguin totalment convençuts que l'acció educativa que duen a terme transcendeix el present.

Per això l'escola té una importància cabdal

en la nostra societat i mereix l'atenció preferent dels qui governen el país. I per això mateix els educadors cristians i les escoles cristianes són objecte de predilecció per part de l'Església.

Perquè el futur de la nostra societat i el futur de la nostra Església passen, en bona part, per les escoles que tenim.

Si una escola no es proposés d'il·lusionar els alumnes en llur treball de creixement personal i de preparació per construir un món millor, tindríem una escola sense esperança; si els professors d'una escola es limitessin a "fer hores" sense un projecte educatiu que els esperonés en el seu lliurament generós als alumnes, tindríem, també, una escola sense esperança.

Però si les nostres escoles fossin "escoles sense esperança", podríem dir que tenim ESCOLES DE VERITAT?

FRANCESC RIU



Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament

El departament d'Ensenyament comunica als possibles interessats que ha estat aprovada la normativa que regularitza la situació escolar dels alumnes d'EGB avançats de curs en relació amb la seva edat.

L'ordre de 23-1-87 i la resolució de 24-1-87 del departament d'Ensenyament, d'acord amb el canvi de normativa establert pel MEC, estableixen els requisits i el procediment a seguir per a la proposta d'expedició del títol de graduat escolar en favor dels alumnes nascuts l'any 1973.

aquest hivern
deixa't aconsellar
per

la tenda INTER SPORT
BARCELONA • MANRESA • MATARO • LLEIDA



¿I vosaltres, cristians, a qui feu costat?

La missa de la Nit de Nadal acostuma a ser una missa més viscuda que de costum. És natural. És una nit en la qual tots estem predisposats a mirar-nos el cor, on descobrim la veu del Senyor. En moltes parròquies són els joves els qui preparen i animen la celebració. I ho fan després d'una madurada reflexió. Els joves parlen sense eufemismes. La seva veu és un clarí que desvetlla.

Convé, però, que la vivència d'aquella celebració no ens duri —a joves i a grans— de Nadal a Sant Esteve; cal que connecti amb la Pasqua.

M'ha arribat a les mans els missatge que als joves d'una parròquia de la diòcesi llegiren a la "Missa del Gall". Us en transcriu un fragment:

"Feliços els pobres, perquè Déu i el seu Regne és vostre.

Feliços els qui ara patiu fam, perquè sereu saciats.

Feliços els qui ploreu, perquè riureu.

Però, ai de vosaltres, els rics,

perquè ja teniu la vostra paga.

Ai de vosaltres, els qui ara aneu tips,

perquè passareu fam.

Ai dels qui ara rieu,

perquè gemegareu i plorareu".

—Des de la primera Nit de Nadal

ja sabem les preferències de Déu:

Déu fa costat als pobres de veritat.

Déu fa costat als qui refusen la violència.

Déu fa costat als qui tothom menysprea.

Déu fa costat als qui es revolten contra la injustícia.

Déu fa costat als qui respecten la persona humana.

Déu fa costat als qui sempre juguen net.

Déu fa costat als qui comparteixen tot el que tenen.

Déu fa costat als qui sempre els ha tocat patir.

¿I vosaltres, cristians, a qui feu costat?

El tros és punyent, però tanmateix, té rao. Hi ha altres fragments que descobreixen un camí que potser estem fent. Però els deixo per un altre dia. Les coses que fan pensar cal donar-les amb mesura.

JAUME CAMPRODÓN

Bisbe de Girona

GIRONA

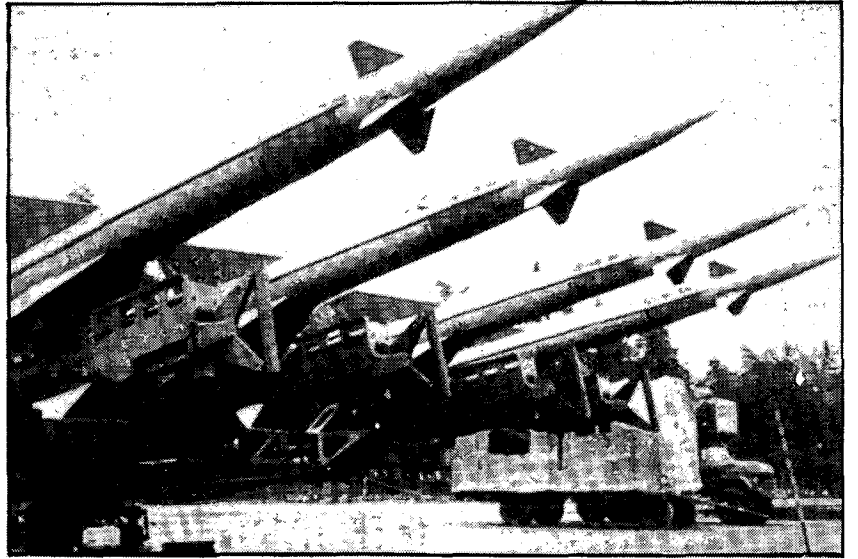
Està elaborant un estudi respecte a això

Justícia i Pau tractà de l'objecció de consciència en qüestions fiscals

GIRONA.—El dia 24 de gener tingué lloc al seminari l'assemblea anual de socis de Justícia i Pau de Girona amb assistència de prop d'una cinquantena de persones. Després d'aprovar l'informe presentat per l'actual directori l'estat de comptes el professor de filosofia del Col·legi Universitari, Josep Maria Terricabras, va pronunciar una conferència sobre "les limitacions històriques dels drets humans".

Acabada la conferència s'obrí un col·loqui en què es presentaren diferents temes a debat, entre els quals cal remarcar el de l'objecció de consciència en qüestions fiscals. Es va prendre la decisió d'elaborar un estudi sobre aquesta qüestió, que de moment només està regulada jurídicament al Canadà.

Per la seva part, el col·lectiu de Blanes va presentar una proposta encaminada a demanar a la Santa Seu la renúncia explícita al seu patrimoni econòmic-artístic. També el grup de Sant Feliu de Guíxols va presentar una proposta, sol·licitant un increment de la campanya a favor del tercer món. Per últim, es va decidir que el diumenge, 17 de maig proper, se celebrés una nova trobada a casa Missió de Banyoles sobre els drets humans. Es preveu la participació del president de Justícia i Pau, Joan Gomis; del president de Pax Romana, Felix Martí; i de l'historiador Jaume Llorés. Falta designar encara un altre



L'objecció de consciència fiscal només està regulada ara per ara al Canadà.

conferenciant que parli sobre ajuntaments i drets humans. Actuarà de moderador el professor Josep Maria Terricabras.

Defuncions

Ha mort a la parròquia de Biure de la qual era rector mossèn Lluís Pardos i Pardos a l'edat de 82 anys. A més de Biure, mossèn Pardos també tenia cura pastoral de la parròquia veïna de Pont de Molins i feia pocs mesos havia celebrat les seves noces d'or com a rector. L'enterrament es va celebrar a la parròquia de Biure amb gran participació de fidels, a la majoria dels quals havia batejat, ensenyat el catecisme i casat.

També ha mort mossèn Antoni Riera i Codina a l'edat de 79 anys, a la residència de sacerdots "Bisbe Sivilla" on es trobava després d'haver deixat el ministeri parroquial fa mitja dotzena d'anys. Mossèn Riera havia estudiat al seminari de Girona i ordenat de prevere l'any 1933. L'enterrament se celebrà a l'església parroquial de Vista alegre.

La Germana Mercé Bach i Franquesa, religiosa Filla del Sagrat Cor de Jesús, ha mort a Banyoles on residia: Tenia 86 anys d'edat i en feia 61 que havia fet els vots religiosos.

M. CABALLÉ

IMPROMPTU

Les dictadures

Durant la meua vida he pogut comprovar que és molt difícil desempallegar-se de les dictadures. N'he vist de tots colors. Des del color més càndid, al més pujat de to. Des de les que són producte d'un cop de puny a la taula, o les que causen la guerra entre germans, a les que s'han fet instaurar democràticament. Des de les que ensenyen les dents, a les que reparteixen quantitats industrials de vaselina per dissimular el seu mal fer. Des de les que per mantenir-se necessiten un "Te Deum" cada dia, a les que han d'anar ampliant els establiments penitenciaris fins fer una presó de tot l'Estat.

Totes les dictadures tenen un ideal comú: ofegar l'ànima dels pobles que dominen i, el més llastimós és que en més d'un cas ho han aconseguit. Totes cerquen la perpetuïtat, però mai no l'assoleixen, perquè morta la cuca mort el verí. Per molt ben "llogada" que sembli la cosa. El qui ve darrera no té altra solució que canviar-ho tot.

També és comú a totes les dictadures el sentit de la hipocresia. Totes s'emparen en el bé comú, per tal de cobrir els seus interessos materials.

Però la màxima desgràcia és el personal "altre jo" de cadascú, que ens fa aspirants inconscients a dictador; dictar sobre el que sigui, sobre la més mínima parcel·la, per satisfer l'anhel de poder...

Tanmateix hi ha una fórmula per donar-li gust a aquest íntim desig: la d'aquell gallec tan poca cosa, que va comprar-se un gos per poder manar algú.

ORIOL CAMPS

GLOSSES DOMINICALS

L'herència dels màrtirs

En el viatge a Lió, dut a terme el novembre passat, el Papa va tenir l'ocasió de celebrar l'Eucaristia i de parlar als francesos, en el circ romà, gran i esplèndid, anomenat "de les tres Gàl·lies". Allí mateix, en un d'aquells espectacles als quals els romans eren tan aficionats, foren torturats i sacrificats, d'una manera atroç i vil, uns cinquanta cristians. Era l'any 177 de la nostra era i regnava l'emperador Marc Aureli.

Allí el Papa va tenir ocasió de preguntar als cristians francesos: "¿què en feu de l'herència dels vostres gloriosos màrtirs?" Avui dia, els cristians no són maltractats aquí a causa de llur fe, més aviat gaudeixen de totes les llibertats; però una onada d'indiferentisme amenaça la vida i el comportament d'aquells qui han rebut el baptisme de Jesús. Per això, entre altres preguntes, el Papa va fer la següent: "Cristians de França, en el nostre món que ofereix a l'home tantes possibilitats d'una veritable llibertat al servei de l'home, ¿què feu per desemmascarar els ídols moderns i deslliurar-vos-en?"

Aquesta pregunta tan urgent i tan actual, ens la podríem fer nosaltres, els cristians del nostre país. Són molts els ídols davant els quals ens prostrem repetidament, a causa de les nostres passions o perquè són tantes i tantes les persones que els adoren. ¿Som prou lúcids i clarividents per a descobrir-los? ¿I què hem de dir de la nostra valentia per a deslliurar-nos-en? L'egoisme, el luxe, el plaer, els diners, l'erotisme sense límits, són els ídols de la nostra manera de viure tan materialista.

Les estadístiques religioses són enormement significatives. No cito xifres, però és ben clar que la religiositat del nostre poble consisteix més aviat en un sentiment afectiu de la gent, que rep els sacraments per una tradició atàvica. És un fet positiu

amb possibilitats innegables; però un fet que per si mateix és insuficient. Perquè, quan es tracta de prendre decisions importants de la conducta ordinària, molta gent apel·la exclusivament al criteri de cadascú, sense tenir en compte allò que ensenya l'Evangeli i l'Església. ¿Que potser no és això el que està succeint amb l'avortament, poso per cas? ¿I què hem de dir de les injustícies i els luxes? El desig d'una independència personal, fonamentada en una llibertat sense límits, constitueix un dels fets més sobresortints de la nostra època. Són molts els qui pensen que es pot ser un bon cristià i no estar d'acord amb els ensenyaments del magisteri eclesial, encara que es tracti de qüestions fonamentals, tant en el terreny dels dogmes com, sobretot, en el camp de la moral.

Avui dia hi ha corrents d'opinió i estils de vida que minen la fe cristiana en la conducta de les persones, de la família i de la societat. ¿Què en fem, de les nostres arrels cristianes i de l'herència dels nostres gloriosos màrtirs? Els vam tenir en els primers segles de la nostra història, com és el cas dels que s'anomenaven Eulàlia, Cugat, Fructuós o Fèlix, i els hem tinguts també en aquest segle XX. ¿Què en fem?

Una resposta exhaustiva requeriria tot un programa de reevangelització, impossible de traçar aquí. N'hi ha prou, però, amb aquesta recomanació de sant Pere: "resistiu, fermes en la fe", quan l'ambient secularitzat i apartat de Déu ronda al voltant nostre cercant qui engolir. Ningú no s'ha d'avergonyir de ser i d'anomenar-se cristià. Perquè amb això el Senyor és glorificat i donem una resposta vàlida als qui ens demanen la raó de la nostra esperança.

NARCÍS JUBANY

Cardenal-Arquebisbe de Barcelona

SOLSONA

Una experiència que ha anat donant els seus fruits

Tractar els transeünts i marginats com a persones que tenen els seus drets i deures

SOLSONA.—Al bisbat de Solsona anem orientant l'atenció als medicants, transeünts, marginats, de manera que hi puguin participar ells mateixos treballant, i la gent dels pobles aportant les feines.

L'experiència d'atendre els transeünts amb els tradicionals al·bergats i menjadors, ens va fer veure que no els ajudàvem gens per a la seva integració, al contrari: com que els donaven resoltes les necessitats urgents de menjar i dormir, sense cap relació personalitzadora ni cap aportació per la seva part, cada vegada tenien menys llaços de comunicació i responsabilitat amb ningú.

Tres objectius principals

I ens varem marcar tres objectius:

1. Donar a cada transeünt una atenció personal, escoltar-lo i demanar-li la seva participació. Per obtenir els serveis de l'Alberg hauria de treballar i guanyar un sou amb el qual pagaria l'estada i podria seguir el seu camí sense haver de demanar almoïna.

Així, almenys, el tractaríem com a persona que és i no col·labo-

En aixoplugar-los i donar-los menjar no se solucionava el problema. Per això es va decidir que pagarien la seva estada amb un treball a fi de no haver de demanar almoïna.

rariem en la cronicitat de la seva dependència.

2. Possibilitar la participació dels veïns dels pobles on es fa aquesta atenció als transeünts: podrien aportar feines puntuals i senzilles com neteja de locals i d'horts, materials en desús i reconvertibles com paper, vidre, ferralla, mobles. Amb aquestes aportacions hi hauria feina de peonatge perquè els transeünts poguessin guanyar-se uns diners.

3. I per últim, el coneixement de les causes que aboquen a la

marginació, al desarrelament dels transeünts, com són la falta d'acolliment de part de la família i del poble envers els membres més dèbils i problemàtics, ens va fer posar aquest objectiu: atendre amb tots els serveis possibles els joves i famílies dels propis pobles, faltats de tota mena de recursos, personals, culturals, de salut mental... per tal que no hagin de marxar del poble i no s'acostumin a un viure sense arrels i sense grup de referència.

7 anys d'experiència

Ja fa 7 anys que es va començar a atendre els marginats amb aquesta orientació. Primer va ser Tàrraga, després Cervera, Solsona i Súria. El treball de les Caritas Parroquials que el porten a terme es molt més compromès —i complicat— que quan donaven almoïna: ara els atesos "tenen drets" i això és el que els fa persones més normals. I davant el dret dels marginats hi ha els deures dels que no ho som, i sobretot si som cristians, amb experiència que el Pare del Cel és el Pare de tots.

C.

FETS I CRITERIS

Els joves i la societat

Les manifestacions estudiantils, massives i repetides en moltes ciutats del país, han plantejat una sèrie d'interrogants, com per exemple: què demanen?, per què protesten?, de què protesten?, qui els manipula?

No és pas la meua intenció respondre a aquestes preguntes. D'altres ja ho han intentat en diversos articles als diaris i en entrevistes a la televisió.

El meu escrit d'avui vol aportar una reflexió sobre un punt bàsic i fonamental que ajudi a fer una lectura global del fenomen de les manifestacions esmentades.

La joventut no és únicament un període de la vida entre la infància i l'edat adulta. Actualment la joventut és també una realitat col·lectiva, encara que no sigui una classe social.

Aquesta nova realitat col·lectiva, que és la joventut, ha estat originada particularment per una escolarització perllongada i generalitzada. El fet que els joves es trobin durant molts anys a les escoles i a les universitats fa que prenguin consciència d'una certa unitat interna i que disposin d'uns models culturals propis. De la mateixa manera que la "identificació" horitzontal, de jove a jove, esdevé un element nou que marca la seva personalitat.

N'hi ha prou amb constatar les nombroses enquestes que es fan entre els joves, de tipus polític, cultural, religiós,... També és un fet que la joventut ha esdevingut un mercat potencial, molt sovint instrumentalitzat per la societat de consum (guitarres, discs, cassettes, discoteques...).

Si la societat té una influència sobre la joventut, també aquesta exerceix una repercussió sobre la societat. Pensem en la moda en el vestir (els "jeans"), la música i la cançó modernes, etc.

A casa nostra la crisi cultural "esclata" amb el canvi democràtic. La relativització del saber, la prioritat dels valors "viscuts", el desig de "canviar de vida", l'impacte de la cultura per la imatge, la permisivitat i d'altres factors de la nova cultura afecten especialment els joves.

La nova generació coneix fortament l'actual crisi econòmica amb la creixent inflació i amb el drama de l'atur. Els joves han passat del "passotisme" i del desencís a la pèrdua d'esperança i a la frustració. Això pot provocar reaccions de revolta o reaccions de no privar-se dels atractius de la societat de consum (alcohol i droga) i d'aquesta manera s'augmenta la delinqüència juvenil.

No és vàlida la reacció de les persones grans que diuen: "Nosaltres no érem així", puix que els joves d'avui són diferents precisament perquè la societat actual és diferent.

Pensem que la joventut és la caixa de ressonància de la societat. Quan els joves es manifesten, fan sentir un senyal d'alerta: les coses no van bé, quelcom de preocupant passa.

I em de tenir en compte que tot "mal" de la joventut és revelador d'un mal de la societat.

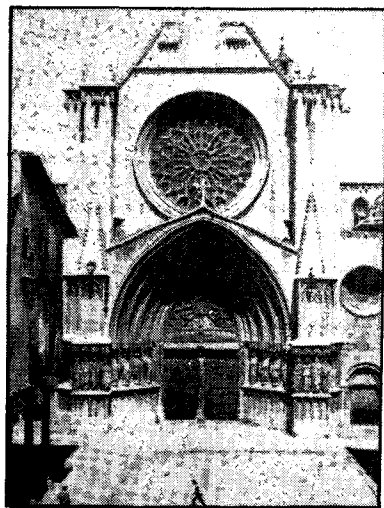
RAMON TORRELLA i CASCANTE,
Arquebisbe de Tarragona i Primat.

XLIII VIATGE CULTURAL

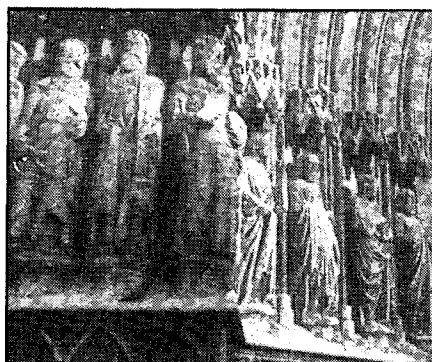
22 de febrer del 1987

Tarragona

VISITAREM: LA CATEDRAL - MUSEU DIOCESÀ - MUSEU ARQUEOLÒGIC -
MUSEU PALEOCRISTIÀ i PRETORIA



Façana de la catedral de Tarragona la més gran de Catalunya.



Un detall dels apòstols de la mateixa façana.



L'estàtua de l'emperador August, presideix el passeig arqueològic.

Preu 2.500 ptes., comprenent viatge, visites, propines, sorteig de llibres i dinar al restaurant.

Per reserves de places truqueu al Tel. 215 28 05 Sra. Montserrat. La sortida serà a les 8 en punt del matí, carrer de València, xamfrà Balmes.

Dinarem al Restaurant:

RESTAURANT TRITÓN

Carretera de València Km. 248

Telf. 54 61 31 - TARRAGONA

Preguem els participants en els viatges culturals de CATALUNYA CRISTIANA, que assisteixin a la missa vespertina del dissabte, en els seus llocs de costum, ja que no podem garantir la tornada, en hora hàbil per complir el precepte dominical.

AVIS

La Direcció del Viatge Cultural es reserva el dret d'anular l'excursió i de modificar l'itinerari anunciat, durant el viatge, si les circumstàncies ho aconsellen.

Exhortació pastoral del Cardenal-Arquebisbe de Barcelona

Contribució de l'Església a la normalització de la llengua catalana

En el document col·lectiu publicat pels bisbes de la Tarraconense, el dia 27 de desembre de 1985, "Arrels cristianes de Catalunya", vàrem fer una referència a la contribució de l'Església a la cultura catalana. I més concretament a la normalització de l'ús de la llengua del nostre país. Vàrem remarcar, d'una manera especial, "l'esdeveniment històric" que significà la versió catalana dels llibres litúrgics, que va facilitar una participació més viva de les comunitats en les celebracions i va comportar, al mateix temps, un enfortiment de la nostra llengua (cf. pàg. 14).

Amb aquesta exhortació voldria demanar, principalment a tots els qui participen en la funció pastoral del bisbe, que reflexionin seriosament sobre els moments que vivim d'enfortiment de la nostra realitat catalana. Avui, com ahir, són moltes les persones procedents de camps ben diversos, que posen els seus millors esforços per assolir amb plenitud la causa del reconeixement teòric i pràctic de la nostra nacionalitat; per això procurem injectar una vitalitat sempre renovada al fet de la nostra cultura específica, expressada especialment en la normalització de l'ús de la llengua catalana parlada i escrita. L'Església que peregrina a Catalunya ha de continuar fent la seva aportació a aquest noble esforç, i no precisament per imperatius polítics que no li corresponen, ni per oportunisme o per altres exigències purament materials o temporals, sinó per fidelitat a la missió rebuda de Jesucrist de predicar a tothom l'Evangeli. I també per fidelitat al poble enmig del qual ha de dir i viure la Bona Nova de la salvació.

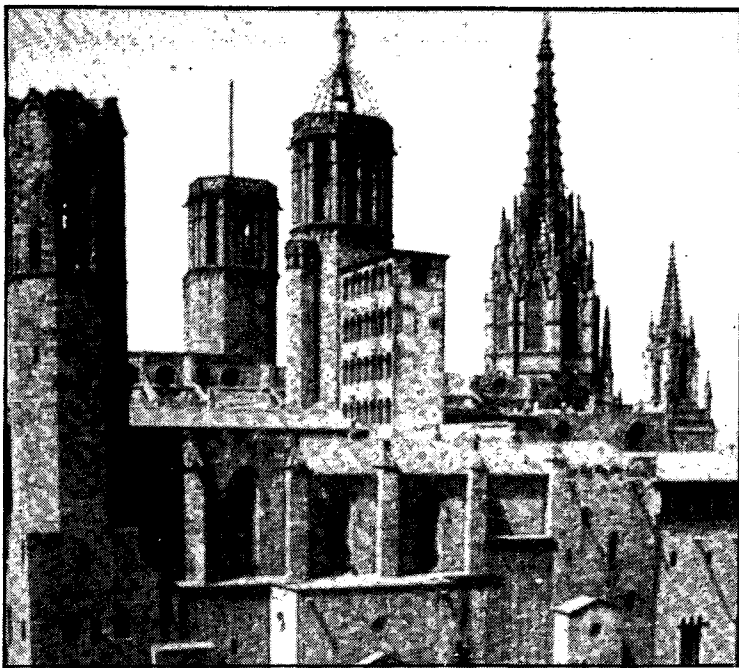
En aquest nou renaixement de la nostra pàtria tots hi tenim el nostre lloc i hem de complir amb el nostre deure. Ens hi esperonen aquestes paraules del document esmentat dels bisbes: "Avui que tots ens adonem d'un cert decanament dels valors cristians en el nostre poble, més que no pas abandonar-se a la lamentació i al retrò, hauríem de revisar si som prou generosos i creatius per assolir una presència activa i comunicativa de la nostra fe, en tot el teixit social i cultural i institucional de la societat catalana. En aquesta mateixa línia cal observar que és pecat d'omissió negar-se a prestar al país el servei que hom és en

condicions de fer" (pàg. 8).

Serveixi aquesta cita per convidar-vos a tots a fer un bon examen de consciència a la llum del que allí s'hi diu, de cara a veure quina és i quina ha de ser la nostra actitud en aquest punt. Voldria que no sols llegissiu amb atenció reflexiva aquell document dels bisbes catalans, sinó que en féssiu objecte d'estudi de tots i cadascun dels seus apartats. Un estudi aprofundit, individual i també col·lectiu, com ha fet entre altres instàncies eclesials, el nostre Consell presbiteral. Cerqueu-hi una recta il·luminació que us faci veure, amb ulls de fe, la realitat del moment que vivim, per poder discernir amb lucidesa allò que és bo d'allò que no ho és, i decidir la vostra actuació amb oportunitat, amb honradesa i amb tota la generositat que calgui. Així tots podrem ajudar, des de la nostra responsabilitat pastoral, els ciutadans d'aquest país a assumir, ells també, les responsabilitats que els són pròpies en la reconstrucció i consolidació de Catalunya i de la seva cultura.

Cal no regatejar esforços per aconseguir personalment un coneixement tan complet com sigui possible de la llengua, la literatura, la història, la geografia, el dret, els costums, l'art, etc., de Catalunya. Sobretot és convenient expressar-se sempre amb correcció, tant en l'ús del català parlat com en l'escrit, i si es pot fer amb elegància d'estil, molt millor; procurant sempre no mostrar-se afectats, sinó ben propers a la manera de ser i d'expressar-se del poble. Siguem zelosos custodis de la nostra cultura i propaguem-la amb seny i amb constància, tant entre els qui han nascut i viscut sempre a Catalunya, com entre els qui s'hi han traslladat des d'altres llocs.

Pel que fa als vinguts de fora, un recte sentit de justícia, el més exquisit respecte a les persones i la urgència de la caritat pastoral, ens obliga a ajudar-los positivament en el seu esforç de conèixer i incorporar-se a la llengua i cultura autòctones. No podem pas oblidar



que, des d'una perspectiva evangèlica i missionera, les persones sempre ocupen el primer lloc. Per això aquells que vénen d'altres terres han de trobar en nosaltres aquell acolliment delicat i càlid, que s'esforça per anar a l'encontre de la seva manera de ser i alhora un estimul i un ajut per a la seva incorporació progressiva a les comunitats cristianes. En el nostre document, els bisbes vàrem fer aquesta recomanació: "demanem a les comunitats parroquials que continuïn essent un exemple de convivència en el respecte a totes les formes culturals, en la facilitació a l'ús normalitzat de la nostra llengua, en una germanor verament cristiana" (pàg. 29).

D'altra banda, tots hem d'entendre —i practicar— que viure i expressar-se en català és d'entrada un dret i un deure de tots els catalans, que res ni ningú no pot constreñir. És desitjable que l'ús normal de les celebracions litúrgiques sigui la llengua catalana. Allà on la prudència pastoral i el bé de les persones ho aconsellin, podrà ser emprada una altra llengua o bé es podrà fer un bon ús del

bilingüisme. Cal que els responsables de les celebracions revisin els criteris i les motivacions que els mouen a prendre diverses actituds i que facin tot el que sigui necessari per a col·laborar sincerament en el corrent de normalització de l'ús del català. Això també afecta les diferents accions pastorals de totes les nostres comunitats. Per consegüent convindria revisar amb esperit d'autèntica caritat pastoral, la llengua de la catequesi, de la predicació, de les celebracions religioses comunitàries, dels cants i de les altres actuacions de caràcter pastoral. En aquest punt, espero que totes les esglésies, començant per la nostra Catedral i seguint per les parroquials i les d'instituts religiosos de la nostra diòcesi, observaran una actitud i un comportament exemplars.

Aprecio i valoro molt positivament l'esforç d'aquells sacerdots, religiosos, religioses i laics que, vinguts de fora, han fet per conèixer i parlar la nostra llengua i així poder col·laborar més plenament a la tasca pastoral de la nostra diòcesi. Tanmateix tothom ha d'entendre que, per poder exercir alguna responsabilitat pastoral a Catalunya —i en concret a la nostra diòcesi de Barcelona—, són indispensables tant el bon coneixement de la llengua i de la cultura catalana, com la possibilitat de fer-ne ús normalment. Actuar d'altra manera seria un contrasentit, ja que l'Església, els sagraments i qual-sevol tasca evangelitzadora estan al servei dels homes que viuen en un lloc i un temps determinats.

Encomano a les institucions docents de la diòcesi que entrin de ple en un franc procés de normalització cultural i lingüística catalana, que siguin elements actius de propagació de l'esperit i de la cultura de Catalunya i que facilitin, sobretot als vinguts de fora, tots els elements necessaris per a la seva integració, segons una llarga i fecunda tradició de casa nostra. Obrant així, mostren el seu respecte a les persones, contribueixen al bé del país pels camins de la cultura i de la pau, i donen glòria a Déu. Perquè Ell, vol com diu l'Apòstol, que la seva paraula "es propagui i sigui glorificada" (1 Tess. 3,1); una glorificació que es manifesta en la fe i el capteniment de cadascú, segons el do de l'Esperit. La cultura i la llengua, però, tenen una importància cabdal en la captació i l'expressió de la Paraula de Déu. Perquè, segons l'ensenyament de Joan Pau II, la cultura "és una manera específica de l'existir i de l'ésser de l'home" i la llengua és "la forma que donem als nostres pensaments".

Que Maria, la mare de Jesús, ens ajudi a viure i a predicar degudament el missatge de l'Evangeli: Ella que, havent escoltat i guardat en el seu cor el Verb de Déu, vulgui intercedir perquè els catalans sapiguem donar sempre el testimoni de la fe, que es manifesta sobretot en la caritat.

NARCÍS JUBANY

Cardenal-Arquebisbe de Barcelona

ES RECORDA a les Parròquies, Instituts religiosos, entitats laiques apostòliques que poden demanar, sense cap càrrec, abans no s'exhaureixin, exemplars del document dels bisbes catalans,

ARRELS CRISTIANES DE CATALUNYA

PELEGRINATGE A ROMA

4 DIES AVIÓ

28/3 dissabte CIUTAT D'ORIGEN-BARCELONA/MADRID-ROMA

Trasllat des de la seva ciutat d'origen fins als aeroports de Barcelona o Madrid, a l'hora que s'indicarà oportunament. Sortida en vol regular amb direcció a Roma. Assistència en l'aeroport i trasllat a l'hotel. Sopar i allotjament. Tarda lliure.

29/3 diumenge ROMA

Pensió completa. Al matí, trasllat al Vaticà per assistir a la Solemne Cerimònia de Beatificació del P. Manuel Domingo i Sol "MOSSÈN SOL". A la tarda, visita amb guia que s'indicarà oportunament.

30/3 dilluns ROMA

Pensió completa. Al matí visita amb guia que s'indicarà oportunament. A la tarda, trasllat a l'Església on tindrà lloc la Missa d'Acció de Gràcies per a la Beatificació.

31/3 dimarts ROMA-BARCELONA/MADRID-CIUTAT D'ORIGEN

Esmorzar i trasllat a l'aeroport per embarcar en vol regular amb direcció a Barcelona o Madrid. Assistència en l'aeroport i trasllat a la seva ciutat d'origen. FI DE VIATGE.

Per a inscripcions:

UE ULTRAMAR EXPRESS

Agència de Viatges G.A.T. n.º 48

Preu: 50.800 ptes.

Rambles, 109. Tel. 301 12 12
Departament religiós.

ESPANYA

MADRID.— Els vint-i-cinc membres de la Comissió Permanent de la Conferència Episcopal s'han mostrat preocupats per l'actual crisi econòmica i social. Els bisbes avaluen el trienni passat, en la seva última trobada abans de la renovació de càrrecs de la Conferència Episcopal.

El secretari general, monsenyor Fernando Sebastián informà a la Comissió Permanent de la Conferència Episcopal de diverses qüestions que reclamen l'interès pastoral dels bisbes. Entre les quals, la possible introducció d'un quart suposat "socio-econòmic" en la despenalització de l'avortament, així com les primeres peticions d'una possible regulació de l'eutanàsia. Monsenyor Díaz Merchán, president de la Conferència comunicà la seva intenció de traslladar al Papa la gratitud de l'Església espanyola per la institució d'un Any Sant Maria.

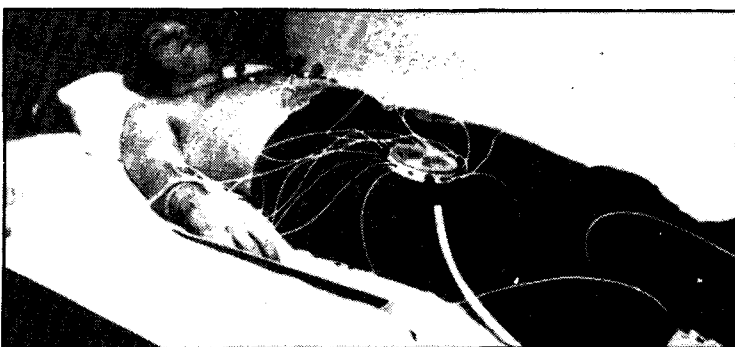
En la seva memòria del trienni 1984-87, monsenyor Sebastián informà del cúmul d'afers que s'han tractat en les disset reunions de la Permanent. El balanç presenta els afers complimentats, els que són en tràmit i

els pendents.

Entre aquests últims subratlla la importància d'iniciatives com la universitat catòlica i les que es refereixen a la defensa de la vida en totes les seves circumstàncies. En el debat posterior es va posar en relleu la necessitat d'articular millor la seva vinculació amb el Comitè Executiu, així com de passar aquest afer de tràmit i reservar-se'n majors espais de reflexió.

Preocupa la crisi econòmica i social

Els bisbes es mostraren preocupats —segons el portaveu de l'Episcopat— per la gravetat del moment econòmic i social, marcat per l'augment de l'atur i per l'escassa consciència de solidaritat. La crisi moral, la pèrdua dels valors ètics i l'auge de la



permissivitat, així com la manca creixent de consciència crítica dins de la societat espanyola, foren també temes en els quals coincidiren els bisbes.

En aquest mateix sentit manifestaren el seu coratge de continuar de prop aquests temes, aportant l'orientació moral i la denúncia que els correspon i su-

bratllant la primacia dels valors ètics com a servei qualificat a la societat espanyola, ja que entenen que la presència de l'Església dins de la societat espanyola entranya la preocupació i enjudiciament d'afers d'indole pública sense perjudici de l'atenció a aquells d'altres que són propis de la vida interna de la comunitat eclesial.

Alerta contra una possible despenalització de l'eutanàsia

Els bisbes denuncien la manca creixent de consciència crítica

Programes religiosos a TVE

Les diverses comissions episcopals informaren sobre la seva gestió. Entre els quals, monsenyor Fernández, de la d'Apostolat Seglar, anuncià la publicació de la ponència sobre el seglar en l'Església presentada a l'anterior assemblea plenària; monsenyor Yanes, de la d'Ensenyança i Catequesi, expressà la seva confiança que es resolgui aviat i de manera satisfactòria el problema de l'assignatura alternativa a l'ensenyança de la religió en els centres experimentals de la reforma; monsenyor Montero, de la de Mitjans de Comunicació social, exposà la situació dels programes catòlics a TVE i anuncià la creació d'una comissió mixta assessora per al seguiment d'aquests programes (en aquesta comissió figuren, per la Conferència Episcopal, el portaveu Joaquín Ortega i José Luis Gago, responsable de programes religiosos de la COPE); monsenyor Iguacén, de la de Patrimoni Artístic, informà dels passos donats per concloure acords amb les Administracions de l'Estat sobre museus, arxius, biblioteques i béns mobles i immobles de l'Església.

MÓN

COREA DEL SUD

Un bisbe catòlic fa una crida a favor de la democràcia

SEÜL.— El bisbe catòlic d'Inchon, a Corea del Sud, monsenyor William J. McNaughton, ha exigit el retorn a la democràcia i l'alliberament immediat de tots els presoners polítics. En una carta pastoral publicada recentment, el bisbe d'Inchon denuncia la tortura i el maltracte aplicats als presoners.

Monsenyor McNaughton fa una crida als fidels de la seva diòcesi perquè preguin per la democràcia a Corea del Sud i aportin el seu ajut a les persones arrestades i perseguides. En la mateixa carta pastoral, el bisbe d'Inchon fa una crida al Govern per tal que millori les condicions de vida dels obrers i dels ciutadans i els garanteixi els salaris i els ingressos més justos. Els plans de construcció del Govern promulgats en el marc de mesures de sanejament també són qüestionats per monsenyor McNaughton, perquè poden deixar moltes persones sense feina.

EE.UU.

El F.M.I. donà "bona acollida" al document del Vaticà sobre el Tercer Món

WASHINGTON.— El fons monetari internacional (FMI) ha reaccionat positivament davant del document publicat el 27 de gener passat per la Comissió pontificia "Justícia i Pau" sobre l'endeutament del Tercer Món. Encara que no hi ha hagut cap declaració oficial del FMI, a la seu de l'organització a Washington, es diu que aquest document ha estat "ben acollit", tant més que coincideix àmpliament amb la política del FMI. Encara que no hi ha hagut cap col·laboració oficial del FMI per redactar aquest text, fa la impressió que ha estat elaborat pel mateix FMI, es diu, a més, a Washington.

Aquest document també ha rebut un acolliment favorable entre altres organitzacions financeres internacionals de Washington, ja que no s'allunya gaire, segons membres d'aquestes organitzacions, de la política de la comunitat financera internacional aquests darrers anys.

El document de "Justícia i Pau" es mostra molt crític sobre certes polítiques imposades per organismes de crèdit en lloc d'una ajuda més efectiva, "ja que solament consideren la situació sota el seu angle monetari i econòmic" i "sovint contribueixen a arrossegar els països endeutats, almenys a curt termini, a l'atur, a la recessió i reducció dràstica del nivell de vida, les conseqüències del qual en pateixen en primer lloc els més pobres". Critica també el FMI del qual diu que en alguns casos, "les decisions han estat mal rebudes, pels països en dificultats, pels seus dirigents i per l'opinió pública". Aquestes mesures "podien semblar imposades autoritàriament, tecnocràticament i sense prou consideració per a les urgències socials i específiques de cada situació".

MÈXIC

Tres partits demanen el dret de vot per als capellans

MÈXIC.— A Mèxic, tres partits de l'oposició —dos de dreta i un d'esquerra—, han demanat que els capellans puguin gaudir del dret de vot i de llibertat d'expressió.

Aquests tres partits són: el Partit d'Acció Nacional, el Partit Demòcrata Mexicà i el Partit Socialista Unificat de Mèxic. L'agència afegeix que, properament, serà presentat al Parlament un projecte de llei per modificar l'article 130 de la Constitució mexicana, promulgada el 5 de febrer de 1917, article que interdiu als ministres del culte l'exercici del dret de vot.

Com a revenja, el Partit Revolucionari Institucional, que roman al poder des del 1929, i el Partit Popular Socialista s'hi han oposat no solament que els capellans intervinguin en la política sinó també que gaudeixin del dret de vot.

Ràdio Vaticà recorda també que el portaveu de l'Episcopat mexicà, Francisco Ramírez Meza, ha reafirmat que l'Església catòlica continuarà pronunciant-se sobre "qüestions polítiques concernents al bé comú". Ha manifestat també que si l'Església guardava silenci sobre aquestes qüestions, seria infidel als principis morals i eclesials que li demanen guiar els fidels en aquestes matèries.

En virtut de la llei electoral promulgada fa uns dotze anys, els bisbes i els preveres mexicans tenen el dret d'aconsellar els fidels de votar a favor d'un determinat partit, però no tenen el dret de demanar que es voti contra un partit o d'abstenir-se.

VILAFRANCA DEL Penedès i POBLES DE LA RODALIA

Guanyeu-vos un sobresou cooperant en la promoció de CATALUNYA CRISTIANA.

CATALUNYA CRISTIANA està realitzant una gran campanya de promoció per aconseguir arribar cada setmana a més i més famílies. Vós també hi podeu cooperar!

És una tasca **retribuïda**, molt agradable, que consisteix a formalitzar subscripcions a famílies que ja estan interessades en CATALUNYA CRISTIANA. Persones com vós estan ja realitzant amb gran èxit aquesta labor. També vós ho podeu fer!

El pròxim dia 25 de febrer, dimecres, a les 8 del vespre, tindrà lloc una sessió informativa a càrrec de la nostra promotora Srta. Puig als locals de la Rectoria de Vilafranca del Penedès, c/. Sta. Maria, 6.

ASSISTIU A LA CONVOCATÒRIA, TOTS PODEU COOPERAR EN LA PROMOCIÓ DE CATALUNYA CRISTIANA!

SAN PABLO VIDEO

ofrece

LA VIDEOTECA IDEAL

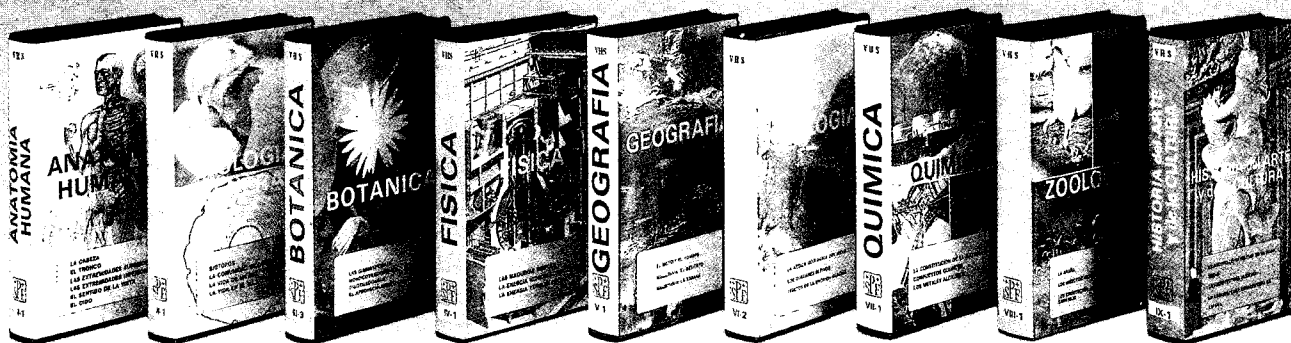
(más de 70 títulos)

para profesores de EGB, BUP, FP
y educadores en la fe

EL PERIODICO EN LA ESCUELA

Dirección: J. Truchado. Guión y ficha didáctica: Julio Lanzo. Producción: San Pablo Films.
Duración: 40 minutos. Disponible en VHS y BETA. Precio: 6.000 ptas.

¿Cómo se hace un periódico? ¿Cómo es un periódico por dentro? ¿Qué actividades y estrategias metodológicas hay para la lectura del periódico en clase? La primera parte de este video describe el proceso de elaboración de un periódico, desde que la noticia se produce hasta que el periódico sale a la venta. La segunda ofrece ideas y estrategias para la utilización de la prensa en el aula, así como alternativas metodológicas y recursos para el desarrollo de la lectura desde su situación concreta.



■ Videocasetes DIDACTICO-EDUCATIVOS cuyos temas corresponden a los contenidos de los niveles educativos de EGB, BUP y FP

ANATOMIA HUMANA	3 videocasetes
BIOLOGIA GENERAL	4 "
BOTANICA	5 "
FISICA	3 "
GEOGRAFIA	6 "
GEOLOGIA	5 "
QUIMICA	4 "
ZOOLOGIA	7 "
HISTORIA DEL ARTE Y DE LA CULTURA	7 "

(Duración media de cada videocasete: 30 minutos. P.V.P. 5.500 ptas. + IVA)

■ Videocasetes de temática varia

El periódico en la escuela (6.000 ptas.) - Droga: viaje a la nada (3.500 ptas.) - I. Si amas la paz... / II. Un doctor en los cielos (3.500 ptas.) - Vida familiar y educación sexual-1.º (5.000 ptas.) - Vida familiar y educación sexual-2.º (5.000 ptas.) - Un niño va a nacer (5.000 ptas.) - I. Hoy mamá me ha matado (Aborto) / II. Dejarme vivir (5.000 ptas.)

■ Videocasetes CATEQUETICOS

Los sacramentos (5.500 ptas.) - Visita pastoral de Juan Pablo II a España (4.000 ptas.) - Cristo en la India (3.500 ptas.) - Madre Teresa de Calcuta / Quiero ser maestro (4.500 ptas.) - Los jueces de la biblia (5.500 ptas.) - Saúl y David (5.500 ptas.) - Teresa de Jesús (4.500 ptas.) - La frontera de Dios (4.000 ptas.) - Molokai (5.000 ptas.) - Cristo negro (4.000 ptas.) - Proceso a Jesús (5.500 ptas.)

■ Videocasetes INFANTIL-RECREATIVOS

Blancanieves (4.000 ptas.) - Otra vez saltó sobre los charcos (4.000 ptas.) - La cenicienta y el príncipe (4.000 ptas.) - El príncipe valiente (4.000 ptas.)

SOLICITE NUESTRO CATALOGO



SAN PABLO FILMS

Protasio Gómez, 15
28027 MADRID

• Depto. de Ventas: Tels.: (91) 742 05 50/11
• Télex: 41872 EPSSP-E

• En venta en las AGENCIAS S.P.F.

08003 BARCELONA - Vía Laietana, 38 - Tel.: (93) 310 12 54
48010 BILBAO - Gral. Concha, 9 bis - Tels.: (94) 432 12 36/05 97
28012 MADRID - Carretas, 12 - Tels.: (91) 231 27 53 y 521 30 19
41004 SEVILLA - Serpes, 57 - Tel.: (954) 22 47 94
46003 VALENCIA - Avellanar, 7 - Tel.: (96) 332 21 81

• En todos los establecimientos del ramo.

• Y en las LIBRERIAS SAN PABLO:

08010 BARCELONA - Ronda S. Pedro, 19-21 - Tel.: (93) 301 14 88
48001 BILBAO - Ledesma, 18 - Tel.: (94) 423 39 31
28012 MADRID - Pl. J. Benavente, 2 - Tel.: (91) 467 54 73
28015 MADRID - San Bernardo, 114 - Tel.: (91) 447 29 78
33007 OVIEDO - Sta. Susana, 31 - Tel.: (985) 24 17 14
46003 VALENCIA - Pl. de Zaragoza, 2 - Tel.: (96) 332 28 46
47003 VALLADOLID - Angustias, 5 - Tel.: (983) 30 23 12

LLOGUER DE VÍDEOS A BARCELONA



SANT PAU FILMS

Vía Layetana, 38
Tel. 310 12 54



El procés democratitzador que viu el país és un repte difícil per a una persona inexperta en la vida política com Cory Aquino.



La treva de pau, un primer pas per acabar amb la violència

Filipines vol consolidar la democràcia

L'aprovació de la Constitució a Filipines permet albirar un futur millor per a aquest país que viu convulsionat. Les urnes han legitimitat la posició de Cory Aquino que serà cinc anys més la presidenta legal. La treva de pau entre l'exèrcit i la guerrilla ha expirat el 8 de febrer. El govern confia que el Front Democràtic Nacional torni a negociar. El futur del país passa pel diàleg, la reconciliació i la democràcia.

L'arxipèlag de Filipines és un indret força llunyà d'Europa i de l'Estat Espanyol, si ho mirem sota un prisma geogràfic, però això no vol dir que no hi hagi diverses vinculacions, històriques, polítiques, econòmiques i socials amb aquell país. D'ençà que Corazón Aquino és Presidenta de la República ha tingut una quantitat força nombrosa de problemes de tota mena. I és a hores d'ara, potser, quan la societat filipina viu una més gran expectació a l'entorn de la recent treva de pau entre l'exèrcit i la guerrilla.

Des que "Cory" Aquino està al poder, no solament ha hagut d'enfrontar-se amb la guerrilla sinó que ha hagut de fer-ho també amb alguns sectors ultradretans de l'exèrcit; els incondicionals de Ferdinand Marcos; les pressions dels sectors més radicals de l'esquerra i també amb el deute exterior que sobrepassa els 26.000 milions de dòlars. És un difícil repte per a una persona inexperta en la vida política. Tot i així la democràcia és palesa en aquelles illes del Pacífic gràcies a la voluntat de la mateixa presidenta d'arribar fins al final d'aquest complicat procés i d'establir definitivament un estat democràtic i aconseguir una pau duradora entre totes les forces del país.

Treva de pau

La treva de pau signada pel Govern i la guerrilla comunista, el

27 de novembre, va entrar en vigor a partir de migdia del dia 10 de desembre i per un termini de 60 dies. Segons el govern, és un primer pas per acabar amb la violència i els assassinats. No obstant això, tal com diu Satur Ocampo, un dels líders de la guerrilla, la treva no tindrà un efecte real si el govern no assumeix els tres punts concrets que el Front Nacional Democràtic va plantejar a l'inici de les llargues negociacions. El primer punt és concloure el procés de democratització del país, el segon el respecte al nacionalisme i la finalització de les ingerències estrangeres —aquest apartat fa una clara al·lusió a les bases americanes— i el tercer, l'aplicació d'una autèntica reforma agrària per tal d'acabar amb els privilegis d'unes quantes famílies que controlen el país.

En parlar de la guerrilla, cal dir que hi ha diversos grups. El Nou Exèrcit del Poble és el grup més nombrós i a la vegada el que més força té dins el Front Nacional Democràtic, que és una organització formada per 12 partits. El FND, liderat per dos ex-periodistes, Satur Ocampo i Antonio Zúmel engloba tendències ideològiques diverses, encara que el Nou Exèrcit del Poble, —el braç armat de l'il·legal partit Comunista de Filipines— és l'exponent més radical i actiu de la dita organització.

L'Exèrcit d'Alliberament Popular de la Serralada (ELPC), dirigit per l'ex-capellà Conrado Bal-

weg és un altre sector que també és considerat com a guerrilla, i que fa uns mesos ja havia pactat la pau amb el Govern de Manila. Bé és cert que el recent canvi d'actitud d'aquest líder carismàtic no és ben entès en el govern, atès que fa pocs dies, ha reivindicat una "regió autònoma per al poble de la Serralada, perquè es respectin els drets d'unes minories formades per les tribus igorot".

El Front Moro d'Alliberament Nacional (FMLN) també havia pactat l'alto el foc, el propassat setembre, juntament amb l'ELPC, però veient que altres organitzacions reivindiquen qüestions prou importants en detriment del Govern, d'igual manera, demana la creació d'un govern provisional dins l'illa de Mindanao. Aquesta guerrilla és la més tradicional de Filipines i per tant la que més anys porta treballant per la seva causa. És de tendència islàmica encara que no està molt vinculada amb la musulmanització que exporta a l'Iman Homeini.

El nou Exèrcit del Poble (NEP) té una experiència de prop de 18 anys d'activitat dins el país. En els seus inicis comptava amb pocs simpatitzants, però arran de la implantació de la llei marcial per l'ex-dictador Marcos va créixer a ritme accelerat, segons algunes fonts militars del país, del 81 ençà s'han passat de 500 homes a 23.000, dels quals la meitat formen part del braç militar.

De les negociacions que pugui fer el govern de Filipines amb la guerrilla, i del bon resultat d'aquestes depèn el gran part l'èxit de la presidenta del país. D'altra banda, és imprescindible eradicar la violència i la inestabilitat entre les diferents ideologies per trobar solucions a un problema vital de l'arxipèlag: l'economia. Tant els sindicats, com els obrers, com la patronal volen i demanen a la presidenta una seguretat amb tots aspectes, una seguretat anti-cop

d'estat, una estabilitat laboral i no més morts per lluites polítiques. En definitiva, la seguretat a Filipines, un país que ha estrenat la democràcia no fa gaire i al qual cal sortir d'una situació econòmica desastrosa. Aquesta qüestió és fonamental de cara a l'opinió pública amb vista a les properes eleccions que es realitzaran a la primavera.

Relació Bilateral amb els E.U.A.

Un dels punts més conflictius que enfronta l'administració de Manila i el Front Nacional Democràtic és el tema de la no ingerència d'altres països en els afers interns de Filipines. Això implica la reestructuració de la política exterior del país, en la qual juga un paper bàsic l'ajut que rep Manila de Washington; a partir sobretot de les dues bases nord americanes a l'illa. La situació geoestratègica de l'arxipèlag fa que els EUA vulguin ser "un amic fidel" de Filipines, sigui el que sigui el color del govern que ocupi Manila. La funció fonamental de l'illa a partir de les dues bases —Subic Bay i Clark— és la de controlar les rutes marítimes i aèries del Pacífic i de l'Índic. Les dues bases actuen conjuntament amb la VII flota americana. Una altra funció prou important fóra la de donar suport al Japó davant la fastuosa concentració de forces soviètiques al port de Vladivostok. Subic Bay és el complex militar més gran que els EUA tenen fora del seu territori (està integrat per prou de 100 vaixells de l'armada i 570 avions). La base de Clark és la seu de la 13ª Força Aèria nord-americana.

Les Filipines i la seva situació són importants per als EUA, després de la desfeta que varen patir al Vietnam, un indret també molt cobejat. La relació bilateral d'ambdós països ha estat en la darrera època, força fructuosa, i és en els

aspectes econòmics i socials on es fa més palesa la dita fraternitat. Les Filipines reben dels EUA, per concepte de compensació de les dues bases 30.000 milions de pessetes anuals. I a més hi ha l'interès americà a invertir prop de 208.000 milions de pessetes en la millora de Subic Bay i Clark (estudis i projectes estan ja força avançats).

El dilema és si el FND insisteix amb la supressió de les bases americanes, si, si més no, s'ajorna fins al 1992, any en el qual expira el contracte i/o acord amb la Casa Blanca o si aquest tema és negociable per EUA. En el cas que l'administració Reagan —si surt ben parada del cas Irangate— o un altre president, no accepti la negociació en detriment dels americans, el paper a jugar serà, de ben segur, molt difícil pel Govern de Malacanang.

"L'estira i arronsa" entre l'administració i la guerrilla pot complicar-se i, per embolicar més encara el panorama, l'exèrcit sempre pot estar a l'expectativa.

El Moviment Reformista F.F.A.A.

En parlar de l'exèrcit no es pot ignorar el Moviment Reformista de les Forces Armades (RAM), que ha estat sempre, des dels seus inicis, "a la boca del canó". És a dir, preparat per intervenir en aquelles situacions més delicades dins del procés intern de la nova democràcia a les illes del Pacífic. Donaren suport als llavors ministre de Defensa, Juan Ponce Enrile, en dimitir del seu càrrec en les darreres hores de vida política del dictador Marcos.

Varen tenir molta acceptació popular, però, mica a mica, han passat a un pla secundari a mesura que la tensa relació de Ponce Enrile amb la Presidenta Aquino també s'ha agreujat. El cap visible del Moviment Reformista és el coronel Honasan i la seva ideologia és del tot ambigua per no dir inco-

L'apostolat de la cassette

D'una pila de cartes arribades a la redacció de "Sonoprensa" a Barcelona, separen-ne algunes de les que ens semblen més interessants i que fan referència a una revista parlada de formació espiritual destinada a invidents i persones que no tenen accés a la lletra impresa, a causa de malaltia o impossibilitat. Heus ací uns paràgrafs de tres d'elles:

"Els resto molt agraït —diu un subscriptor de Barcelona— **per la tramesa d'aquestes cintes-cassette, les quals m'ha emocionat i han remogut el meu esperit que era adormit i anquilosat de feia temps. M'han fet molt de bé, així com a la meua família, que també les han escoltat"**.

La segona carta la signa l'abadessa d'un monestir de monges clarisses d'un poblet d'Andalusia. Diu així:

"Estem molt agraïdes i beneïm el Senyor per l'obra de caritat que vostès fan amb aquestes cintes meravelloses; aquests pensaments tan profunds, aquests consells tan encertats, quant de bé ens estan fent, tan a la Germana que tenim cegades de fa 36 anys, com a tota la Comunitat, Déu us ho pagui!".

Finalment, la tercera diu: **"Sóc una velleja de 76 anys i escolto aquestes cintes amb gran interès; em fan molt feliç. M'ajuden molt a passar l'estona d'una manera amena i formativa. Quan jo les he escoltat les deixo escoltar als meus quatre fills i a diverses persones amigues amb inquietuds religioses"**.

Econòmic a més de senzill

"Aura" i "Paraula Viva" s'envien en forma de cassette amb un enregistrament que dura una hora i mitja: tres quarts per cada cara. És una revista mensual, professionalment feta, que conté tota

una varietat de seccions i uns enllaços o ponts musicals molt apropiats.

L'invident la rep, de franc, dins d'una funda de plàstic. Després d'escoltar-la —en moltes ocasions la "copia" amb algun sistema casolà propi, per a tenir-la disponible en la seva "biblioteca"— la torna a l'adreça de Sonoprensa. L'operació és senzilla; n'hi ha prou amb donar la volta a la targeta que conté l'adreça de retorn i tirar-la a una bústia. Donat que els països concedeixen franqueig gratuït per al material de cultura destinat als cecs, resulta gratis, a més de senzill, de rebre la revista.

Cada número conté comentaris sobre temes d'actualitat, interpretats a la llum de la revelació cristiana i so-

fou el gener del 1985— ha despertat tant d'interès i ha remogut no poques ànimes?

A finals de 1978, uns invidents comentaven que a Espanya no existia una premsa periòdica parlada, ja que la Biblioteca del Llibre de la ONCE de Madrid, es limitava a l'enregistrament de llibres.

Imitant el que s'havia fet i es feia en altres països, es decidí intentar crear un grup per a la producció d'una primera revista parlada. L'ànima d'aquest grup fou un director d'empresa que hagué de jubilar-se anticipadament per haver perdut quasi del tot la vista. Cercaren l'ajut de l'obra social de diverses Caires d'Estalvis, però sense èxit. Moltes promeses, però cap realitat. El febrer de

bertura de les necessitats espirituals. Així doncs, calia trobar un sacerdot disposat a oferir una mica del seu temps disponible. "A finals del 84 —diu l'home d'empresa que fundà Sonoprensa— ens trobarem amb dues perles: un sacerdot que s'oferia per a assessorar l'edició d'una revista en castellà: 'AURA' i un altre que assumia la revista, distinta, que també s'ha fet en català 'PARAULA VIVA'".

En oferir-se, un dels socis fundadors de SONOPREMSA, a finançar el material necessari per aquestes dues revistes: bosses de plàstic i cassettes, es pogué oferir el servei d'aquestes revistes de formació espiritual, de forma gratuïta. Alguns subscriptors envien, espontàniament, algun donatiu que sempre és molt ben rebut.

Tasca desinteressada

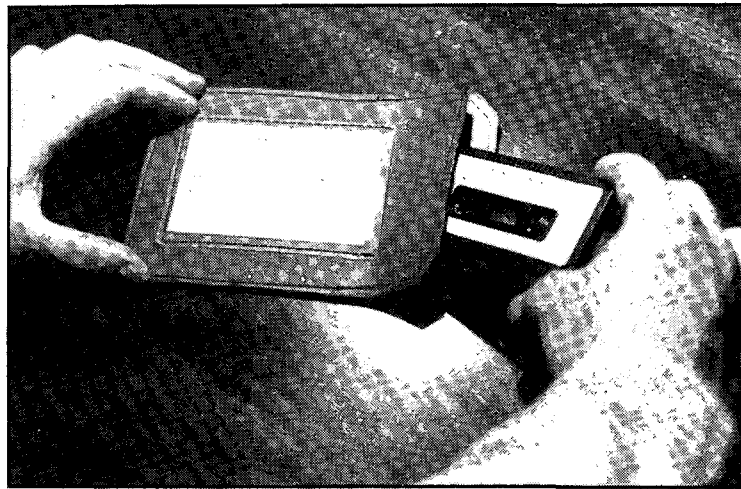
Tots els qui intervenen en la revista, brinden el seu temps lliure per aquesta labor: les veus, el tècnic que enregistra i munta la revista, el qui fa les còpies necessàries en tantes cassettes com subscriptors, els que fan les trameses i recullen les cassettes retornades per correu, els que les preparen per a un nou ús. Alguns d'ells, gràcies a les seves ocupacions professionals i familiars, ofereixen el seu temps lliure al vespre o el dissabte. A tots ells arriba la gratitud dels qui es beneficien d'aquest servei espiritual, d'aquesta nova forma d'apostolat: l'apostolat de la cassette.

Cal agrair també a diverses revistes, com CATALUNYA CRISTIANA i Fulls dominicals diocesans que publicaren la notícia, poc abans del llançament d'AURA i PARAULA VIVA, amb la qual cosa es pogué començar amb un nucli inicial de subscriptors. Nucli que ha anat augmentant successivament. Actualment són ja mig miler el nombre que se'n beneficien.

JOAN SOLÉ I MARGARIT

Cal destacar que la cassette és rep totalment de franc amb l'únic compromís de retornar-la als quinze dies. No li cal franqueig. La majoria dels associats són invidents, malalts, persones de la 3a. edat, i en general tot el qui té dificultat per llegir. Els interessats a rebre aquest servei s'han d'adreçar a:

LOGOS
C/ Escoles Pies, 103
08017 - Barcelona
Tel. 211 64 16



La funda de plàstic i la cassette.

bre temes de les diverses estacions litúrgiques de l'any. Conté a més un curs de Teologia a l'abast de tots —que es van donant, lliçó a lliçó— lectures de la paraula de Déu, notícies de l'orbe catòlic i un consultori amb respostes a càrrec del sacerdot assessor de la revista.

Els orígens de SONOPREMSA

¿Com nasqué aquesta nova forma d'apostolat i PARAULA VIVA que, en el poc temps que porta funcionant —el primer número d'AURA

1979, altres invidents demanaren per una emissora de Ràdio, la col·laboració de gent de bona voluntat per a crear una revista parlada. Ambdós grups es posaren en contacte i així nasqué "Sonoprensa" per a la promoció de la Revista parlada per a invidents. Es tracta d'una associació sense cap afany de lucre, basada en la col·laboració benèvola de lectors, tècnics i administratius.

Una visita a l'associació holandesa de la revista parlada —que edita unes 160 revistes de tot tipus— permeté de recollir una valuosa informació sobre mètodes, tècniques i maquinària. Com que no es comptava amb ajuts financers, hagueren de començar amb uns mitjans ben modestos, aportats o finançats pels mateixos fundadors.

El gener del 80, sortí la primera revista quinzenal: MONSONOR, editada en català. La següent dues més: una en català i l'altra en castellà. Totes elles s'han anat finançant amb la modesta quota anual de l'usuari i amb el treball gratuït dels que les produeixen, a més d'uns socis protectors que cobreixen el déficit.

Amb tot, mancava quelcom molt important: la co-



Controlant l'enregistrament.

El poble filipí vol arraconar el clima de violència i odi.

cràcia

lora, atès que no gosen definir-se. N'hi ha de dreta i també d'extrema dreta però un bon nombre de joves militars són d'esquerra. El que sí coincideixen tots és amb dos principis: el nacionalisme i més encara l'anticomunisme.

El moviment va néixer el 1971 entre companys de promoció. La seva finalitat és la de professionalitzar l'exèrcit i acabar amb l'idea d'un exèrcit privat per protegir els interessos de les famílies riques. El seu ideal és "servir un govern democràtic i liberal com el que hi ha ara mateix", segons afirmen alguns portaveus del propi moviment. L'objectiu més important, però, és el d'acabar amb aquell exèrcit que manava Fabian Ver, ex-cap d'estat Major de les Forces Armades en temps de Marcos.

Han passat molts esdeveniments a Filipines des que assassinaren Benigno Aquino, màxim oponent al règim de Marcos, l'agost del 83. En l'actualitat, la seva muller "Cory" Aquino, ocupa el càrrec de Presidenta de la República i el Dictador ja no és al país. Ha canviat el panorama però hi ha encara un llarg camí perquè el procés democràtic i la pau entre els diversos corrents ideològics arribin a un punt òptim. La destitució de Ponce Enrile ha creat una tensió "in extremis" en les FF.AA. Per compensar aquesta mesura i reanimar els sectors més dretans de l'exèrcit i la patronal, la presidenta Aquino ha destituït el polèmic ministre de treball, Augusto Sánchez, un dels homes més d'esquerra del govern.

"L'estira i arronsa" de les diverses parts implicades en la vida interna de Filipines va per llarg. No obstant això, l'única manera de resoldre la situació és mitjançant les vies pacífiques, com la negociació i diàleg entre les parts. I aquest fet ha d'anar acompanyat d'una retirada lenta de les forces estrangeres que ocupen l'arxipèlag.

RAMON ROCA I RIBÓ

CALENDARI

Diumenge, 15 de febrer, VI del temps ordinari. Sant Faustí i santa Jovita, màrtirs. Santa Georgia, verge. El sol surt a les 6,47 i es pon a les 17,25 (hora solar).

Dilluns, 16 de febrer. Sant Onèssim i sant Faustí, bisbes i santa Juliana, verge i màrtir.

Dimarts, 17 de febrer. Els set sants fundadors dels Servents de Maria i sant Ròmul, màrtir.

Dimecres, 18 de febrer. Sant Simeó i sant Eladi, bisbes. Sant Silvà i sant Secundi, màrtirs.

Dijous, 19 de febrer. Sant Alvar de Còrdova, dominic; sant Gabí, màrtir; sant Mansuet, bisbe i sant Conrad, ermità.

Divendres, 20 de febrer. Sant Nemesi i sant Potami, màrtirs i santa Amada, religiosa.

Dissabte, 21 de febrer. Sant Pere Damià, bisbe doctor i sant Vèrul, màrtir. Festa de la Misteriosa Llum a Manresa. Festa major a Manresa.

L'ESGLÉSIA CELEBRA

15 de febrer. Diumenge, VI durant l'any. Lectures: Primera, Sir 15,16-21, S 118, segona 1C 2,6-10, tercera Mt 5,17-37.

16 de febrer. Dilluns de la setmana VI durant l'any. Lectures: Primera, Gn 4,1-15.25, S 49, segona Mc 8,11-13.

17 de febrer. Dimarts de la setmana VI durant l'any. Lectures: Primera, Gn 6,5-8;7,1-5.10, S 28, segona Mc 8,14-21.

18 de febrer. Dimecres de la setmana VI durant l'any. Lectures: Primera: Gn 8,6-13.20-22, S 115, segona Mc 8,22-26.

19 de febrer. Dijous de la setmana VI durant l'any. Lectures: Primera, Gn 9,1-13, S 101, segona Mc 8,27-33.

20 de febrer. Divendres de la setmana VI durant l'any. Lectures: Primera, Gn 11,1-9, S 32, segona Mc 8,34-39.

21 de febrer. Dissabte de la setmana VI durant l'any. Lectures: Primera, He 11,1-7, S 144, segona Mc 9,1-12.

D'ACÍ I D'ALLÀ

La teologia de l'alliberament domesticada per Salomó

L'admiració que alguna vegada havia sentit per Salomó ara se me n'ha anat al cel perquè l'estima d'aquell monarca pel temple amagava la segona intenció de treure'n profit. Els faraons tirànics no havien posat mai en dubte la religió fins que sorgí Moisès, digueu ara el Pare Boff, si aquella portava l'aigua a llur molí. Salomó edificà el temple perquè el poble pogués apropiarse a Déu, però en les condicions imposades pel monarca. Consta que Salomó tenia gent a treballs forçats, en tant que a la Cort reial es menjava a desdir, cada dia: Cent caps de bestiar gros, sense comptar les gaseles, els cervols, les daines i l'aviram. Aquella teologia que fa només sensació de pau no sé si és la vertadera. Si Salomó hagués disposat de la televisió, si algun profeta crític li hagués somogut el tron, l'hauria posat de presentador d'un programa de varietats com "Fili-prim" o "Un-dos-tres". La teologia de alliberament començà a ser domesticada per Salomó.

PERE CAMPAS BONAY
Monestir de L'Estanty

HOMES I INSTITUCIONS

Mossén Ramon Robert i Aragonès

Passà la vida estimant

Sempre és bo de recordar la memòria dels nostres avantpassats, quan han deixat un rastre lluminós de bondat, de senzillesa i de generositat. I quan la persona que recordem ha estat un sacerdot, el seu record sempre suggereix el de Jesús, el bon Pastor que coneixia i estimava les seves ovelles.

Aquest fou el cas de mossén Ramon Robert i Aragonès, que va viure durant cinquanta-quatre anys al poble de Cornudella, de la comarca del Priorat.

Dates significants

Mossén Ramon Robert nasqué a Xerta l'any 1868, si bé s'establí a Cornudella, donat que el seu pare hi anà de mestre d'escola. L'any 1880 ingressà al Seminari diocesà de Tarragona, i fou ordenat de prevere l'any 1894. L'any següent obtenia el Beneficiat de la Capella del Pilar de la mateixa parròquia que conservaria durant cinquanta-quatre anys. Amb motiu de les seves Noces d'Or sacerdotals, l'Ajuntament li oferí un pergami, nomenant-lo fill adoptiu de la vila, en reconeixement de la seva fidelitat i lliurament absoluts. El 15 de desembre de 1949 mor a Cornudella, amb sentiment de tota la població.

El 20 de desembre de 1966, les seves despulles foren traslladades del cementiri del poble a la capella del Pilar. Fou un acte massiu, en el qual assistí un grup nombrós de sacerdots del veïnat, l'Ajuntament en corporació i tot el poble en pes. Els antics escolans de mossén Ramon dugueren la caixa de les despulles, mentre repicaven les campanes i un estol d'orenetes lliscava pel cel blau.



Qui fou en vida mossén Ramon Robert?

Als fills de Cornudella que conegueren mossén Ramon no cal presentar-lo. Però si haguéssim de definir-lo necessàriament, diríem que fou "un sacerdot que passà per la vida fent el bé i estimant", com Jesús, segons l'evangeli. Tant és així i tant es guanyà la simpatia i confiança de tot el veïnat que passà els anys de la guerra civil espanyola del 36, sense amagar-se per res, amb el beneplàcit i coneixement de tothom, respectat i àdhuc protegit. Mai ningú, en aquelles circumstàncies tant adverses, no el molestà ni fou reclamat per ningú per fer-li cap mal.

Mossén Ramon fou un enamorat de Cornudella, escrupolós en el

seu ministeri sacerdotal, mesurat en el tracte i en la convivència. Amb la seva característica sordesa, fou servidor de tothom; devot fidel de la Mare de Déu del Pilar, a la qual venerava amb summa tendresa de fill en la capella del seu Benefici. També fou amant de la natura, com sant Francesc, afecionat a l'apicultura i a la pagesia en general. Curull sempre de benignitat es guanyà l'estima de petits i grans. Per això podia molt ben dir mossén Arns en l'homilia del trasllat de les despulles de mossén Ramon: "Fills de Cornudella, les parets del vostre temple i, sobretot les parets vives dels vostres cors, han quedat amara des de la presència i bonhomia i amor del vostre mossén Ramon".

FRANCESC GAMISSANS

ADULTS EN LA FE

Errors a la Bíblia?

JOAN GUITERAS I VOLANOVA

vina... Un bon problema. I també una dificultat que té una explicació ben clara. Cal, doncs, cercar-la.

L'anècdota d'un catequista

Recordo que un catequista, d'enorme bona voluntat, explicava als infants que els set dies de la creació, segons la concepció de l'autor del primer capítol del Gènesi, equivalien a períodes d'anys. Creia que així solucionava el problema de l'evolucionisme. I en realitat s'equivocava. Feia més difícil el diàleg entre la fe i la ciència. Car no exposava amb fidelitat el que diu el llibre sagrat. I, en el fons, tractava la Bíblia inadequadament.

Aquest educador, per a procedir rectament, havia d'haver situat el text de la creació en el seu àmbit. En efecte, hom sap que el redactor pertany a l'escola anomenada sacerdotal, que la narració vol exposar el significat de la setmana i, especialment, intenta destacar el valor del dissabte. D'una manera molt simple, però entenedora, qui escriví aquest bell poema volgué explicar com totes les coses tenen el seu origen en Déu i, per altra banda, volia inculcar als seus lectors la santificació del dissabte. Una mica ve a ser, en part, com si un mossèn estigués preocupat per a convèncer els feligresos que el diumenge ha d'anar a Missa.

Tot comptat i debatut, cal dir que hom ha de restar fidel a la mateixa Bíblia. I no fer-li respondre preguntes que mai no es féu. És evident que el llibre sagrat mai no es preguntà res sobre l'evolucionisme. Aquest tema és una qüestió dels nostres temps. La Bíblia resta en un altre pla: el religiós. I, és de tal manera, que no barra el camí a les afirmacions de la ciència. Aquesta ha de provar amb

argumentació les seves hipòtesis. I, si les demostra, tampoc no tenen cap contradicció amb la Bíblia. Perquè aquest llibre no és pas un manual de ciències naturals.

Ciència i Bíblia

Cal, doncs, que la ciència resti en el seu camp exacte. I que la Bíblia sigui també ben situada en el seu terreny. Per contra, si no hi ha aquest respecte, hom pot fer-se enormes embolics. No es tracta pas de voler fer com aquelles persones que tot ho volen llimar, com qui intenta treure la mitjana o aproximar postures inútilment. Tals personatges solen fer esclatar, més o menys tard, les coses amb major soroll del que s'hauria produït si haguessin parlat clar des del primer moment.

En l'exemple exposat més amunt calia també haver mantingut el rigor científic de la Bíblia. No es tractava pas d'una concordància —enormement falsa— amb la ciència. Calia haver romàs en la intencionalitat del relat bíblic. I adonar-se que l'escriptor sagrat emprava la ciència dels seus contemporanis. Aquesta, com sabem, va fent progressos. Penso que, dintre d'uns anys, la humanitat es riurà també de les nostres concepcions cosmològiques. Ara ja, amb l'exploració de l'espai, es va obrint una nova visió de l'univers. Que, sens dubte, corregirà l'actual.

El que no val, doncs, és afirmar que la Bíblia erra. Simplement diu el que sap referent a la ciència humana del seu temps. Els autors escriuen sota l'impuls divinal. Però aquest respecta la seva persona, els seus coneixements i les seves visions. Que són les dels seus contemporanis. Coses semblants podríem dir de determinades relacions històriques i àdhuc de la conducta moral.

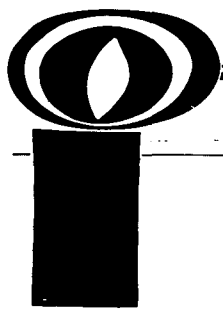
Per altra banda, hom ha d'afegir que la perspectiva religiosa també ha de ser global. Podem dir que la Bíblia s'ha de llegir des de la darrera pàgina. Això és, a partir de la plenitud de la revelació. Llegir-la des del començament, no obstant, fa adonar de la necessitat de la vinguda del Crist en qui la veritat i la moral religioses són dutes a plenitud.

Aquest interrogant més enllà d'un reclam periodístic, no és pas banal. Hi ha hagut, arran d'aquesta qüestió, aferrissades lluites. Una mostra ha estat el cas Galileu, rehabilitat avui dia per la mateixa Església. El que passa és que, si hom no vigila, poden persistir els malentesos en la lectura bíblica. És per això que cal clarificar el camp de la veritat en la Bíblia. Els catòlics, en aquest aspecte, han de tenir idees clares. Descobrir aquesta realitat fonamental pot menar a minvar el prestigi que la Bíblia mereix. Àdhuc poden ser fatals unes preteses aproximacions científiques que no són altra cosa que un desconeixement, tal vegada amarat de bona voluntat, de les lleis que regeixen la literatura sagrada. Llavors, fàcilment, hom pot donar la sensació que la Bíblia és un munt d'afirmacions infantívols, simplement arrecerades en la ignorància i en la mera necessitat de refugiar-se en el meravellós per a donar resposta als enigmes que embolcallen la vida humana.

El problema

S'ha afirmat sempre la inerrància de la Bíblia. Inerrància vol dir que no conté cap error. Una asseveració ben lògica, en harmonia amb el que és i comporta la inspiració. Si la Bíblia és inspirada per Déu, necessàriament és immune de tot error. Car Déu és veritat i només comunica veritat. No obstant, les pàgines bíbliques, en molts indrets, sembla que contradiguin la ciència. El problema, doncs, hi és.

En efecte, la Bíblia té contradiccions amb si mateixa, una presentació del món totalment superada per la ciència, inexactituds històriques i errors morals... Així, en el mateix llibre del Gènesi, un text afirma que el diluvi durà 40 dies i un altre 150; la visió del món és la d'un home que creu que la terra és plana, que la suporten set columnes, que el cel és una enorme volta, que hi ha dipòsits de neu i de calamarsa, etc.; s'afirma com a cosa plaent a Déu el "herem", consistent en la destrucció total d'un grup o d'un poble enemic com a acompliment de la voluntat di-



"DÉU NO MANA A NINGÚ QUE FACI EL MAL"

La reflexió del Savi és un cant a la llibertat de l'home, font de la seva responsabilitat. Certament, la seva decisió ha d'ésser presa tenint en compte la mirada de Déu, que "no mana a ningú que faci el mal ni autoritza ningú a pecar". Reflexió important per als qui, de vegades, s'emparen en una mena de determinisme de les pròpies accions, o en la pressió de l'ambient. Com ha dit Joan Pau II, si l'home no és responsable de les seves males accions, ¿per què hauríem de lloar-lo per les coses que fa bé?

Lectura del llibre de Jesús fill de Sira (15:16-21)

Si tu vols, guardaras els manaments: ets tu qui has de decidir si et mantindràs fidel. Tens al davant foc i aigua: pren el que tu vulguis. L'home té al davant la vida i la mort: li donaran allò que voldrà. La saviesa del Senyor és gran; el Senyor és molt poderós i tot ho veu. Els ulls de Déu veuen el que ell ha creat; ell coneix tot el que fa cadascú. No mana a ningú que faci el mal ni autoritza ningú a pecar.

"FELIÇOS ELS QUI SEGUEIXEN LA LLEI DEL SENYOR"

Gairebé tenim, en aquest text, un resum esquemàtic del salm 118, dedicat tot ell a la lloança de la Paraula de Déu, anomenada amb noms ben diversos: Llei, pacte, preceptes, decrets... Per a nosaltres, tots aquests noms es concentren en un: l'Evangeli, que és Jesucrist. El sermó de la muntanya, que llegim també avui a l'evangeli, és la descripció de les actituds mateixes de Jesús; per això és, de veritat, la "Llei del Senyor". Feliços...

Salm 118:1-2,4-5,17-18,33-34 (R.: 1b)

Feliços els homes de conducta irrepreensible, que segueixen la llei del Senyor.
Feliços els homes que guarden el seu pacte i busquen el Senyor amb tot el cor.

R. Feliços els qui segueixen la llei del Senyor.

Heu donat els vostres preceptes perquè siguin observats fidelment.
Tant de bo que els meus camins no es desviïn de guardar els vostres decrets. R.

Feu aquesta gràcia al vostre servent: que visqui pensant en la paraula que heu donat.
Obriu-me els ulls i podré contemplar les meravelles de la vostra llei. R.

Mostreu-me el camí dels vostres decrets, que el vull seguir fins al final.
Feu-me entendre la vostra llei, que la vull guardar amb tot el cor. R.

"ABANS DE TOTS ELS TEMPS DÉU JA TENIA LA SAVIESA ENCLOSA EN EL SEU PLA PERQUÈ SIGUI LA NOSTRA GLÒRIA"

El contingut de la predicació de Pau és la Saviesa, és a dir, la persona de Jesucrist, mort per a la salvació de tots, i ressuscitat per a fer-nos justos. Una vegada més us destaca la identificació entre "evangeli" i "Jesucrist".

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint (2:6-10)

Germans, als qui tenen una fe prou madura, si que els ensenya una saviesa, però una saviesa que no és del món present ni dels seus dirigents, que estan a punt de ser destituïts, sinó la saviesa enclosa en el pla que Déu s'ha proposat, amagada fins ara, però que abans de tots els temps Déu ja tenia decidida, perquè sigui la nostra glòria. Cap dels dirigents del món present no l'havia coneguda, perquè, si l'haguessin coneguda, mai no haurien clavat a la creu el Senyor de la glòria. Però, tal com diu l'Escriptura: "Cap ull no ha vist mai, ni cap orella no ha sentit, ni el cor de l'home somniava això que Déu té preparat per als qui l'estimen", però a nosaltres, Déu ens ho ha revelat per obra de l'Esperit, ja que l'Esperit tot ho penetra, fins al més profund de Déu.

"Doncs, jo us dic..."

La lectura de l'evangeli d'avui comporta una especial solemnitat. La repetició, diverses vegades, de les frases: "Heu sentit que es va dir... Doncs jo us dic..." està plena de significació. És, primer de tot, un comentari i ampliació de la frase inicial. Jesús, en efecte, no ha vingut a destruir ni a contraposar-se a la Llei i els profetes, sinó a completar-los. ¿Com podia ésser altrament? Repetides vegades, en la història de l'Església, han sorgit persones que han afirmat que l'Antic Testament no es podia considerar com a revelació divina; però sempre s'han enfrontat amb la fe de l'Església, que no separa pas la història salvífica d'Aquell que n'és la plenitud, Jesucrist.

• ¿Qui té l'última paraula?

Però és també, aquesta lectura evangèlica, una font de desafiaments per a nosaltres, els homes. Els que vivim en aquest temps, i els de tots els temps, ja que els homes portem, tots, la temptació original: decidir —com si fóssim déus— sobre allò que és bo i allò que és dolent. Per això escoltar la paraula de Jesús: "Doncs jo us dic..." és un desafiament: ¿Qui, doncs, pensa que té l'última paraula en decidir sobre el bé i el mal?

Encara que aquesta temptació sigui de tots els temps, tanmateix és cert que en els nostres dies és alimentada amb una força especial, per diversos motius, i per diversos mitjans.

L'absència de referències a Déu en l'actuació de les persones i de la societat, el viure "com si Déu no existís" tan freqüent en els nostres dies, comporta gairebé necessàriament la recerca d'altres punts de referència per a valorar la conducta de les persones, i perquè els homes puguin tenir un mínim de convivència acceptable.

• ¿La llei?

Un d'aquests punts és la llei civil, i en primer lloc la llei de lleis, la Constitució. Sens dubte, és una referència vàlida, en el nivell de la regulació de la societat. Però, ¿qui diu que aquestes lleis, i àdhuc la Constitució, siguin decisòries sobre el bé i el mal? ¿qui pot parlar d'aquestes lleis com a camins "de salvació"? Els salms diuen: "obra de les mans dels homes, i res més". Ben cert, en aquestes lleis hi ha elements valuosos, moltes vegades, per a la convivència i la dignitat de les persones. Però les lleis humanes ni poden ésser l'última paraula sobre el sentit total de l'home, ni estan exemptes —tothom ho sap!— d'interessos ben limitats, o de la força de les majories. El fet que una cosa sigui "legal" no assegura pas, de bon tros, que sigui "bona".

• ¿La societat?

Un altre dels punts de referència per a moltes persones, —en molts casos, més fort que la llei civil—, és la publicitat amb el consentiment de la societat. "Allò que és públic i acceptat socialment, això és bo; i viceversa..." Aquí juguen amb força els instruments de comunicació. Si en el punt anterior tenien la paraula sobretot els polítics, en aquest la tenen els escriptors, els periodistes, els artistes, i, en general, les persones que creen opinió, amb l'ús dels poderosos mass media.

El programa de TV3, tan atractiu d'altra banda, "Vostre jutge", per exemple, és un testimoni repetit d'aquest equívoc sobre el que és acceptat o no en la nostra societat. En conseqüència, es converteix fàcilment en una referència per a l'actuació personal: "això es pot fer, perquè és acceptat; això no es pot fer, o quedaré malament si ho faig, perquè la majoria no ho accepta..." Malgrat les repetides advertències sobre el caràcter de joc del programa, sempre resta una observació pendent: les qüestions que el programa planteja no són, la majoria de les vegades, de les que admeten ésser tractades "jugant". I el que es pot dir d'aquest programa, es pot dir de tanta literatura, de tantes entrevistes a la ràdio, de tants films plens de bellesa d'imatges, etc...

• Jesucrist

¿Ens quedem, doncs, tancats a casa? ¿deixem de mirar la TV, o de llegir, o d'anar al cinema...? És evident que no es tracta d'això. Es tracta de veure clar el que signifiquen les paraules de Jesús: "Doncs JO US DIC!". Es tracta de conèixer i viure la Paraula de Déu. El qui té l'última paraula sobre el bé i el mal és el Senyor. No són els meus gustos, ni les meves conveniències, ni allò que ara s'accepta o no s'accepta, ni l'equívoc "no faig mal a ningú, fent això o allò altre..."

Entrar pel camí de l'obediència a la Paraula de Crist és entrar pel camí de la llibertat i de la responsabilitat. No és un camí sempre fàcil, perquè és cert que —no poques vegades— cal esforçar-se per veure, en un moment determinat, quina és la voluntat de Crist. Però per això hi ha els sants que, primer que nosaltres, han fet l'experiència d'aquest camí; per això hi ha els pastors de l'Església, que tenen la responsabilitat d'ajudar els germans en l'explicació de l'Evangeli; per això vivim formant comunitat, amb la possibilitat de dir-nos mútuament, fraternalment, allò que ens porta a la fidelitat i allò que ens en desvia. No estem pas sols, si no volem estar-hi!

"JA SABEU QUE ES VA MANAR ALS ANTICS, DONCS JO US DIC..."

Aquest és el fragment més llarg del sermó de la muntanya que llegim en aquesta sèrie dominical, i en certa manera un dels més significatius, ja que queda ben clar que Jesús és més que Moisès, puix porta a l'acompliment la Llei del Sinai. La repetició del "jo us dic" és una afirmació implícita de la divinitat de Jesús. La seva Paraula és l'última i decisiva paraula de Déu als homes (Vegeu Hebreus, 4:12).

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu (5:17-37)

En aquell temps, Jesús digué als seus deixebles: ["No us penseu que jo vinc a desautoritzar els llibres de la Llei i dels Profetes. No vinc a desautoritzar-los sinó a completar-los. Us ho dic amb tota veritat: Mentre durin el cel i la terra, no passarà per alt ni la lletra més menuda, ni el tret més insignificant dels llibres de la Llei. Tot es complirà. Per tant, aquell que deixi de complir un dels manaments més petits, i ensenyi als altres a fer el mateix, serà tingut pel més petit en el Regne del cel; però aquell que els compleixi i ensenyi a fer-ho, serà tingut per gran en el Regne del cel.] Jo us dic que si no sou més justos del que ho són els mestres de la Llei i els fariseus, no entrareu pas al Regne del cel.

Ja sabeu que als antics els van manar: "No matis", i tothom que mati, serà reu davant el tribunal. Doncs jo us dic: El qui s'enfadi amb el seu germà, serà reu davant el tribunal. [El qui digui al seu germà una paraula de menyspreu, serà reu davant el Sanedri, i el qui l'insulti, acabarà al foc de l'infern. Per això, ni que et trobis ja a l'altar, a punt de presentar l'ofrena, si allà et recordes que un teu germà té alguna cosa contra tu, deixa allà mateix la teva ofrena, i ves primer a fer les paus amb ell. Ja tornaràs després, a presentar la teva ofrena. Si algú et porta al jutjat, mentre hi aneu, enteneu-vos de seguida, abans no et posi en mans del jutge, i el jutge en mans dels guardes, i et tanquin a la presó. T'ho dic amb tota veritat: Un cop allà, no en sortiries que no haguessis pagat fins l'últim cèntim.]

Ja sabeu que està manat: "No cometis adulteri". Doncs jo us dic: Tothom que mira una dona amb mal desig, en el fons del cor ja ha comès adulteri. [Per això, si el teu ull dret et fa caure en pecat, arrenca-te'l i llença'l; val més que es perdi un dels teus membres, i que no sigui llençat a l'infern tot el teu cos. I si la teva mà dreta et fa caure en pecat, talla-te-la i llença-la; val més que es perdi un dels teus membres, i que no sigui llençat a l'infern tot el teu cos.]

També està manat: "Si algú es divorcia de la seva dona, que li doni un document on costi el divorci". Doncs jo us dic: Tothom qui es divorcia de la seva dona, fora del cas d'una unió il·legal, en fa una adúltera, i el qui es casa amb una repudiada, comet adulteri.]

També sabeu que als antics els van manar: "No trenquis els juraments". I també: "Compleix tot allò que has jurat en nom del Senyor". Doncs jo us dic: No juris mai: [ni pel cel, que és el tron de Déu, ni per la terra, que és l'escambell dels seus peus, ni per Jerusalem, que és la ciutat del gran Rei, ni pel teu cap, ja que tu no pots ni fer tornar blanc o negre un sol cabell.]

Digueu senzillament sí, quan és sí, no, quan és no. Tot allò que dieu de més, ve del Maligne".

LA BÍBLIA A L'ABAST

Per quin camí anem?

La vida, diem, és un camí que, arrencant del moment del nostre naixement ens porta inexorablement al moment de la mort. Entre aquests dos termes, però, —el néixer i el morir— el camí, cadascú se'l dibuixa com vol i el segueix com pot. És cert que, en la intenció de traçar el camí, en la il·lusió del dibuix que cadascú se'n fa, la senda de la vida intenta ser un corriol de felicitat. Ser feliç, viure la felicitat de l'existència, intensificar-la fins al màxim: vet aquí el gran desig de tota persona. I és precisament cercant de realitzar aquest desig tan viu de felicitat, que més d'una vegada perdem el sentit de l'orientació autèntica i ens falla el traç. Cerquem la felicitat, i la desgràcia s'apodera de nosaltres. Què passa? Simplement que el nostre projecte contradiu el projecte de Déu. Aquesta és la nostra llibertat. La nostra possibilitat d'opció i de dissort. Podem encertar el camí de la felicitat i podem rebutjar-lo. O dit altrament: els nostres camins poden no coincidir amb els camins de Déu i trobar-nos gitats a la infelicitat del no-res. És el que hem sentit en la lectura del siracida: **Si tu vols, guardaràs els manaments: ets tu qui has de decidir si et mantindràs fidel... L'home té al davant la vida i la mort: li donaran allò que voldrà** (15:16 i 18). Per quin camí anem? El salmista prega el Senyor que li mostri el camí del compliment de la seva voluntat: **Mostreu-me el camí dels vostres decrets, que el vull seguir fins al final** (v. 33). I, pensant que és possible apartar-se dels camins de Déu, insisteix dient ben alt allò que ara, que hi veu clar, és el seu desig: **Tant de bo que els meus camins no es desviïn de guardar els vostres decrets** (v. 5). Perquè el camí que mena a la felicitat de debò

El camí de la felicitat

(Salm 118 -H.119:-1-2.4-5.

17-18.33-34 R.: 1b)

JOSEP M. ARAGONÈS

és el dibuixat per la llei de Déu. **Feliços els homes de conducta irreprovable, que segueixen la llei del Senyor** (v. 1).

Entendre els manaments

Avui l'obediència té mala premsa. Potser perquè no entenem què és. En tenim caricatures més que no pas imatges correctes. Així arribem a confondre-la amb una mortificació absurda de la voluntat i de la llibertat humanes. Quan en realitat la verdadera obediència és la gran manifestació de la llibertat i la il·luminació de la voluntat. És l'acoplament amorós de la nostra voluntat al voler de Déu, que se'n manifesta a través de la seva llei i de les mediacions humanes que ens la fan present. Per això l'obediència és sobretot un obsequi, el nostre lliurament a Déu. És clar que amb aquest concepte d'obediència no hi té res a veure l'obediència mecànica. Aquesta és una ganyota estafeta d'aquella, i la ridiculitza. En el nostre salm responsorial preguem amb el salmista: **Feu-**

me entendre la vostra llei, que la vull guardar amb tot el cor (v. 34). Entendre els manaments, vet aquí el principi d'obediència. Els entenem, els manaments? I sobretot: entenem l'acció del Déu que mana? La llei de Déu és la revelació del seu amor. Perquè ens estima, en lloc de deixar-nos perduts enmig de l'univers, ens dibuixa el camí del nostre trobament, el trobament del nostre ser persones. Trobar-nos amb nosaltres mateixos, realitzar-nos. Trobar-nos amb els altres, en la comunió de l'amor que ens realitza a tots. Trobar-nos amb Déu, que és alhora la font d'on hem sortit, el riu que ens mena i el mar immens que ens acull i corona l'obra de la nostra realització. Els manaments no són la manifestació del caprici humiliant d'un personatge totpoderós i absurd. Són el gran servei de Déu a la humanitat. Per això entendre els manaments és una gràcia de Déu, que ens cal suplicar en la nostra pregària. **Feu aquesta gràcia al vostre servent: que visqui pensant en la**

paraula que heu donat. **Obriu-me els ulls, i podré contemplar les meravelles de la nostra llei** (v. 17-18).

La fidelitat és un valor

Heu donat els vostres preceptes perquè siguin observats fidelment (v. 4). Vivim uns moments de disbauxa i de canvis forassenyats. Sembla talment que estiguem entestats a desterrar definitivament la fidelitat del mapa dels nostres valors. Cal reaccionar enèrgicament contra aquesta apologia de la infidelitat a foragitar, ni els manaments de la llei de Déu són restes arqueològiques d'un passat obscurantista. Si el nostre món ha de sortir de la por i de la infelicitat, no té altre camí que el de la fidelitat a la llei de Déu, que és fidelitat a un mateix i als altres. I alhora, prova de summa intel·ligència. Saber percebre amb la intel·ligència el sentit d'alguna cosa, diu el Fabra, és simplement entendre-la. Quan som i ens mantenim fidels a Déu i a la seva llei perquè l'entendem, ens manifestem intel·ligents. Vet aquí com ensenyar als infants i als adolescents —i als joves i a tothom— a valorar com cal la fidelitat a Déu i a la seva llei és un deure de tota persona i de tota societat que tinguin el seny complet i no vulguin abocar-se a un procés suïcida. **Feliços els homes que guarden el pacte de Déu i busquen el Senyor amb tot el cor** (v. 2). Tot això certament no sorgeix per generació espontània ni podem deixar-ho entre les teories pures. Cal ensenyar-ho de paraula i d'obra, amb el testimoni del propi exemple viscut fins a les darreres conseqüències de la fidelitat a Déu i als germans. Ara més que mai ens hem de decidir per una oberta i correcta educació cristiana de la nostra societat i de totes les persones. Amb tots els tons de modernitat que siguin necessaris. Però amb una gran fidelitat a Déu i al nostre poble.

CULTURA CIENTIFICA

La cèl·lula i la reproducció dels éssers vius

38. Els mitocondris

Els citòlegs han donat el nom de "membrana unitària" a tota membrana de dins de la cèl·lula que tingui una constitució similar a la que vam explicar per a la membrana citoplasmàtica: una capa bimolecular de lípids —cohesionats per la part lipòfila de cada dues molècules encarades, segons el model de Gorter-Grondel— situada entre dues capes proteíniques (model de Danielli-Davson) com en un emparellat. I una membrana d'aquesta classe és anomenada així perquè dins de la cèl·lula també es troben membranes que són dobles, és a dir, formades per dues membranes unitàries. Concretament, els mitocondris són orgànuls construïts amb membrana doble, o sigui amb dues unitàries. Parlarem avui d'aquests orgànuls cel·lulars.

Mitocondris, condrioconts, condriomits i condrioma

Els mitocondris —o les mitocondries; que es pot dir de les dues maneres— van ser descoberts per l'alemany C. Benda el 1897, un any abans de trobar l'aparell de Golgi aquest metge italià. Benda havia conseguit visualitzar-los tenint el citoplasma amb un tint que ell havia ideat. Com que veïa que es tractava d'uns orgànuls que ningú encara no havia descrit, publicà la troballa posant-los el nom de **mitocondris** (del grec "mitos" fil, i "khondros" gra) perquè presentaven l'aspecte d'uns filaments granulats. Poc després els redescobria Meves i en deia **condriosomes** (cosmos granu-

losos), però ha prevalgut el nom posat pel primer descobridor.

De moment res no es pogué dir de la composició i fisiologia d'aquells nous corpuscles. Molts altres biòlegs els observaren i els descrigueren, però sense poder aventurar cap hipòtesi plausible sobre el seu paper dins de la cèl·lula. Només s'inventaren noms nous: **Condriocont**, mitocondri allargassat, **Condriomit**, grup de mitocondris col·locats en forma de rosari, **Condrioma**, conjunt de mitocondris d'una cèl·lula. Aquesta nomenclatura, però, avui dia ja s'usa poc; es comença a considerar absoluta per innecessària.

Constitució i origen dels mitocondris

De mitocondris només hom en troba en les cèl·lules eucariotes. Els bacteris i les algues blaves no en tenen. La seva forma generalment és allargada, però també n'hi han de força curts i fins i tot esfèrics. Els més llargs sobrepassen els deu microns, amb un i mig de diàmetre. Foren aïllats per primera vegada, per a la seva observació, per A. Claude i R. Bensley el 1945, però no es pogué veure la seva estructura interna fins el 1952, quan G. E. Palade s'aconsegui talls finíssims i els observà amb el microscopi electrònic. Tenen una membrana doble, és a dir dos embolcalls, separats per un

FRANCESC NICOLAU
Professor de la Facultat de Teologia de Catalunya

espai d'unes 9 mil·lèsimes de micró. L'extern és llis i en tot semblant a la membrana citoplasmàtica; l'intern presenta uns plegaments cap endins, com invaginacions, que reben el nom de **crestes**, i amb finíssimes granulacions que li entapissen la paret. Aquestes granulacions que han estat anomenades "partícules elementals", contenen un enzim anomenat F_1 que sembla que actua en el transport d'electrons. El contingut de l'interior, que és líquid rep el nom de matriu mitocondrial.

I què contenen els mitocondris? Mitjançant tècniques de centrifugació i posterior fraccionament s'hi han identificat els enzims que regulen la respiració i l'anomenada cadena respiratòria, i també d'altres i, a més, àcids nucleics, ARN i ADN. Curiosament aquests àcids nucleics no presenten el mateix material genètic que els del nucli de la cèl·lula. Semblen tenir un origen diferent. Què vol dir això? És que cal considerar els mitocondris com uns éssers vius elementals que viuen en perfecta simbiosi amb el conjunt de la cèl·lula? Això és el que ha aventurat algun citòleg, però hem de

dir que per ara no és més que una hipòtesi.

I com s'originaren els mitocondris? És clar que de tant en tant augmenta el seu nombre dins de la cèl·lula. Com ho fan? Partint-se cada un en dos, o sigui per bipartició? O bé formant-se de cap i de nou a partir dels elements del citoplasma, de la membrana nuclear o de la citoplasmàtica o del reticle o de l'aparell de Golgi? La cosa no és clara encara, però si fossin microorganismes en simbiosi aleshores naturalment només es podrien multiplicar dividint-se cada un en dos; tot mitocondri vindria d'un altre mitocondri com cada cèl·lula ve d'una altra cèl·lula. I aquesta segona manera és la que es veu més probable de fet; si bé, cal dir-ho, això no demostra encara la veritat d'aquella hipòtesi de la simbiosi. Però sí que la presència d'àcids nucleics confirma la possibilitat d'autoduplicar-se.

Fisiologia dels mitocondris

Una troballa de gran interès ha estat la de la funció que fan els mitocondris, totalment ignorada dels biòlegs de la primera meitat del segle present: **són les centrals energètiques de la cèl·lula**, la seva funció és subministrar energia mitjançant el fenomen de la respiració, que

Són ben necis tots aquells homes que s'han quedat amb el desconeixement de Déu i no han estat capaços de descobrir qui és Ell per les coses bones visibles; ni n'han reconegut l'artífex de fixar-se en les obres.

Sav 13,1

vol dir treure energia de substàncies orgàniques combinant-les amb l'oxigen. És cosa clara que la simple oxidació dels aliments dins la cèl·lula no permetria pas fer servir l'energia que s'hi conté perquè tota ella es convertiria en calor, inaprofitable per a les funcions cel·lulars. Hi fa falta un dispositiu químic que faci dues coses: regular l'alliberament d'energia i captar químicament l'energia de forma que es pugui fer servir quan convingui. Doncs això és el que porten a cap els enzims que hi ha dintre dels mitocondris. L'energia que es va alliberant en l'oxidació lenta, que ells controïen, de les substàncies nutritives, es transforma en gran part en energia química, de manera que es pot emmagatzemar en un compost, l'àcid **adenosina-trifosfat**, dit també **adenosina-trifosfat** o **ATP**. Però això es realitza a través d'una llarga sèrie de reaccions químiques que s'hi van succeint i que no detallarem pas. Diguem només que la font d'energia més usada és la glucosa que, un cop descomposta en el citoplasma (glucòlisi), entra en el mitocondri i, al llarg d'un conjunt de reaccions anomenades cicle de Krebs, combina amb l'oxigen i es transforma finalment en anhídrid carbònic i aigua, després d'alliberar l'energia química equivalent a 374 quilo-calories per 180 gr. de glucosa. El mitocondri ha fet de fàbrica transformadora que amb un complicat mecanisme ha proporcionat energia vital a tota la cèl·lula.

Perú: jornada festiva als Andes

Un català, bisbe de la diòcesi d'Abancay

El clergat i els fidels de la diòcesi de Solsona han acollit amb alegria i satisfacció el nomenament, per part del Sant Pare, d'un sacerdot solsonès, fill de Bergús (Cardona), com a bisbe auxiliar d'Abancay al Perú. Aquest nomenament ha trobat entusiasta ressò també a tot Catalunya, a través dels mitjans de comunicació social. Amb monsenyor Isidro Sala, són ja sis els sacerdots oriünds de Solsona que han estat elevats a l'episcopat. No és fàcil trobar d'altres diòcesis que tinguin tants fills bisbes al mateix temps.

Una ciutat amagada als Andes

Abancay és una petita ciutat, amagada en un racó de l'altíssima carena andina. Des de fa uns vint anys hi treballa mosén Enric Pélach, un bisbe oriünd de Girona, que va anar com a sacerdot a Amèrica a través de l'Obra de Cooperació Sacerdotal Hispano Americana. L'ajuden en la seva tasca un grup de sacerdots espanyols, que s'han deixat guanyar per la il·lusió i optimisme d'aquest bisbe emprenedor.

Un dels primers afanyos de monsenyor Pélach, quan fou nomenat bisbe d'Abancay, fou la posada en marxa del Seminari, que no existia. De seguida es va veure que aquesta empresa podia qualificar-se senzillament de "folia": no hi havia vocacions ni recursos econòmics. Anys després, un consell que resultà ser profètic, del Servent de Déu monsenyor Josemaría Escrivá de Balaguer, amb

motiu de la seva àmplia gira catequètica per Sud-amèrica, decidí la qüestió: el Seminari es posaria en marxa malgrat els obstacles, i en sortirien sacerdots per a Abancay i per a d'altres diòcesis.

Han passat deu anys des de llavors i ja són set els sacerdots que finalitzaren els seus estudis i reberen els sagrats ordes. Tres diaques més es preparen per rebre molt aviat el presbiteri i més d'un centenar de joves, procedents de cinc circumscripcions eclesiàstiques, integren els cursos de Filosofia i Teologia. En el seminari menor hi ha uns 70 estudiants d'ensenyança mitjana que combinen la seva formació ascètica en règim d'internat, amb els seus estudis en les escoles públiques de la ciutat. Cada any augmenta el nombre dels que truquen a la porta; la qual cosa ha provocat una ampliació urgent dels senzills edificis que componen el seminari d'Abancay.

El nou bisbe

Però la sembra dona fruits inesperats: un dels sacerdots que es traslladaren des d'Espanya per ajudar Enric, acaba de ser promogut a l'episcopat. Es tracta de monsenyor Isidro Sala Rivera, sacerdot català procedent de la diòcesi de Solsona, com hem dit al principi.

Durant molts anys Isidro Sala es dedicà a visitar els llunyans poblats camperols de la diòcesi d'Abancay, com a responsable de l'equip de la missió itinerant. Per això hagué de cavalcar hores i hores per viaranyos gairebé intrasitables, en altituds on les muntanyes es

confonen amb els núvols. El seu pas per aquests paratges deixà una empremta inesborrable. Actualment són molts els catequistes —homes i dones, cristians corrents— que s'encarreguen de mantenir la fe dels seus veïns a zones rurals on el sacerdot només pot arribar una vegada l'any.

D'aquestes visites del "pare Isidre", com fins ara l'han anomenat, han sorgit moltes vocacions sacerdotals. Trenta seminaristes tenia el pare Isidre a la seva parròquia de San Jerónimo a Andahuaylas. Per tot això a ningú no va sorprendre aquest nomenament episcopal. Va sorprendre una mica més els seus companys d'ordenació sacerdotal del Seminari de Solsona que, en canvi, proclamen que mossèn Isidre Sala amb la seva senzillesa, humilitat i picardia, els manté tots units.

Monsenyor Isidre Sala, nou bisbe auxiliar d'Abancay, incrementarà ara el seu treball pastoral i serà una ajuda efecacíssima a monsenyor Enric Pélach.

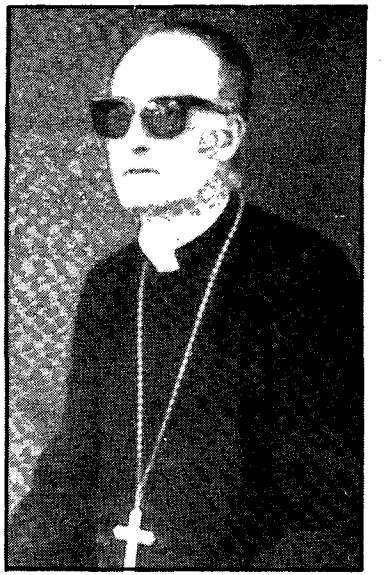
A la catedral d'Abancay

La consagració episcopal de monsenyor Isidro Sala se celebrà a la senzilla catedral d'Abancay. Fou una jornada de festa i d'alegria inoblidables; també d'agraïments a l'amo de les messes perquè la collita comença a ser madura a Abancay. Ignacio Orbegozo, bisbe de Chiclayo, company d'Enric Pélach des dels anys heroics que ambdós recorrien junts les abruptes serres de Yauyos, com a bisbe i vicari general respectiva-

ment; monsenyor Luis Sánchez Moreno, prelat de Cañete, jurisdicció encomanada per la Santa Seu a sacerdots de la Prelatura Opus Dei; monsenyor Domingo Berni, Prelat de Chiquibambilla; monsenyor Jesús Calderón, bisbe de Puno, monsenyor Demetrio Molloy, bisbe de Huancavelica, irlandès, autor d'una traducció del Nou Testament al quechua, i que durant diversos anys treballà a la diòcesi d'Abancay; i monsenyor Juan Antonio Ugarte, fins ara bisbe auxiliar d'Abancay i traslladat fa poc com a bisbe auxiliar de Cuzco.

La catedral estava plena de gom a gom de fidels. L'alegria era serena i contagiosa. Enric Pélach, l'iniciador de "tot això", no podia contenir la seva emoció.

Com a colofó de l'acte, monsenyor Isidro Sala adreçà unes paraules d'agraïment: a la Trinitat Beatíssima, en primer lloc, pel do de la predilecció de la vocació sacerdotal; al Sant Pare; i als seus pares i germans que l'hi inculcaren el seny cristià de Catalunya —representats en l'acte per un nebot sacerdot, que es traslladà des d'Espanya per a aquesta ocasió i que es vicari coadjutor de la parròquia de Mollerusa a l'Urgell; als sacerdots de la seva diòcesi i del Seminari on es va formar; a monsenyor Escrivá de Balaguer, fundador de l'Opus Dei i a monsenyor Alvaro del Portillo, Prelat de l'Opus Dei i president de la Societat Sacerdotal de la Santa Creu, una associació de sacerdots seculars per a promoure la santificació del sacerdoci i a la qual el nou bisbe



Amb monsenyor Sala ja són sis els sacerdots de Solsona elevats a l'episcopat.

pertany; als catequistes rurals— als quals parlà en la seva llengua materna, el quechua i que ploraven emocionats; i, en fi, a tots els assistents, els quals, en rebre la benedicció del nou bisbe, no pogueren reprimir un càlid aplaudiment a l'interior de la catedral. Era un aplaudiment que recordava aquells aplaudiments amb el qual el poble fidel aclamava sant Agustí durant els seus sermons.

La festa acabà amb un dinar molt original: un típic **pachamanca**. Es tracta d'un costum ancestral dels indis peruans que consisteix a fer un forat a terra, en el qual s'introdueixen pedres incandescentes, sobre les quals es disposen sabrosos trossos de carn. En poques paraules, es tracta d'una primitiva "olla de pressió", en les mateixes entranyes de la terra. Dona molt bon resultat i es molt pràctica per a famílies nombroses com ho era la gran família que es va congregar a Abancay el passat 14 de desembre.

JOSÉ MANUEL CASTRO
QUINTERO

IX PELEGRINATGE A TERRA SANTA

Del 27 d'abril al 5 de maig del 1987

ITINERARI:

Les tres regions de la Palestina dels temps de Jesús: Galilea, Samaria i Judea.

VISITANT: Cesarea marítima (zona romana i zona croada), Haifa, Santuari del Carmel, St. Joan d'Acre, Cafarnaüm, Benaurances, Tabgha, Natzaret, Primat de Pere, Tiberíades, Mont Tabor, Riu Jordà, Sebastià, Pou de la Samaritana, Jerusalem.

DES DE JERUSALEM, sortides a: Betlem, Betània, Betfagé, Hebron, Ein Karem, Jericó, Mar Morta, Qumram i Ein Guedi.

A JERUSALEM: Sant Sepulcre i Calvari, Sant Cenacle, Hort de Getsemaní, Via-Crucis, Litóstratos, Església de les Nacions, Mesquites d'Omar i Acsa, etc.

Aquesta anada a Terra Santa volem que sigui per a tots els qui hi participin un autèntic pelegrinatge. Per això la plegària comunitària, la celebració de l'Eucaristia, la lectura puntual de l'Evangeli i l'assessorament durant tots els dies de la visita del Dr. Joan E. Jarque i Jutglar, director de "CATALUNYA CRISTIANA", ens hi ajudaran.

De retorn escala a Atenes:

Dinar i visita a la ciutat amb autocar

Per informació i inscripcions: "CATALUNYA CRISTIANA", c/. València, 244, 2on. 08007 Barcelona. De 10 a 1 i de 4 a 6 (Srta. Maria Figueras). Tels.: 215 27 39 / 27 84.

La inscripció és oberta. PLACES LIMITADES. Reservat el dret d'admissió.

G.A.T. 48

Vida Creixent

Moviment cristià de gent gran

Fer-se gran

Contemplar la vellesa del proïsme ens pot ajudar a plantejar la nostra.

Passar del treball absorbent a la jubilació sense tenir res a fer..., és abocar-se a la depressió.

Hom envelleix quan l'ambient el sobrepassa: l'entorn avança més ràpidament que la pròpia capacitat d'adaptació. Saber riure's d'un mateix, és signe de bona salut mental i espiritual, és indicador de bon humor i alhora d'adaptació a la realitat que ens envolta.

Saber mantenir-se ocupat, si més no amb l'esforç de posar-nos constantment al dia, àdhuc sentint el ròssec del passat, fa possible viure les hores, els dies i els anys accelerats i feliços...

La primavera és formosa..., més, què podem dir-ne d'una tardor tornassolada i pluricolor?...

Mirar-se a l'espill sense fer-se por és tan important com saber apropar-nos a un altre ancià i junts recordar, sense aspror ni melangia, el passat, tot gaudint alhora d'una agradable companyonia.

La soledat de la gent gran és massa sovint, més que un problema sociològic, una manca de voluntat, a vegades poc conscient, de sortir-se'n: En la nostra societat actual hi ha mitjans a l'abast dels grans per no sentir-se sols, àdhuc sense sortir de casa. El "comodisme" de "fer-se" servir, envelleix més que la incomoditat de fer-se un mateix el llit... Hi ha qui malgrat els anys fa exercicis que el mantenen ocupat una estona, tot esbargint cabòries... Si teniu cotxe, heu provat de rentar-lo periòdicament vosaltres mateixos?...

Les virtuts humanes s'assoleixen amb força de voluntat. La pregària, tot ajudant a aconseguir-les, les converteix en virtuts cristianes.

Si deixar-se estimar i sentir-se atès es consolador, estimar i no fer-se feixuc, ni planyívol, ni melindrós..., és encara millor.

LLUÍS ANTONI

NOU DOMICILI ADMINISTRATIU

Preguem a totes les persones, institucions o entitats que ens escriuen, que adrecin la seva correspondència a: "Vida Creixent" carrer Roger de Llúria, n.º 7. 08010 BARCELONA. Moltes gràcies!

El 29 d'abril, tots a Montserrat!

Cada dia ens acostem més a aquesta data en què la història de la humanitat estrenarà una nova era, i per a la qual hom fa projectes i previsions per a afrontar-la amb la millor preparació possible.

Es calcula que aleshores el nombre de la gent gran —que serà equivalent al de la gent jove— representarà una massa de població amb un pes efectiu en el conjunt de la societat, i es vol evitar que això no arribés a constituir un problema encara més greu del que sembla albirar-se.

A part d'altres implicacions d'ordre sociològic i econòmic —que seria convenient que fossin estudiades per persones o institucions competents— estic convençut que, per damunt de tot, la millor manera d'afrontar qualsevol problemàtica de la gent gran, tant pel que fa al futur com pel present,

és que els mateixos interessats sapiguem assumir la nostra condició amb el goig —i l'agraïment a Déu— d'haver-hi pogut arribar.

És a partir d'aquesta actitud que ens hem de sentir optimistes i ens hem d'esforçar a menar una vida activa, oblidant tot ressentiment o nostàlgia perquè hagi deixat de ser "productiva" segons els càlculs especulatius, i disposar-nos a col·laborar en les tasques comunitàries, sentint-nos-hi integrats plenament i aportant-hi aquelles activitats que més s'aduguin a les nostres possibilitats i aptituds.

És important tot el que es fa en el camp de la gent gran —i és de creure que el seu propi protagonisme anirà creixent— i per això considero important l'aportació

que pot fer-hi aquest moviment cristià de gent gran —"Vida Creixent"— que ens agermana amb d'altres persones de la nostra condició i edat que, arreu del món, intentem d'infondre la saba sempre renovadora de la fe i l'esperança, ajudats pel reconeixement decidit que l'Església ens atorga com a laics compromesos en les tasques d'evangelització.

Vegeu, si us plau, en un altre indret d'aquesta pàgina, els postulats que els iniciadors d'aquest moviment a França publicaven en llur revista "La Vie Montante", i que nosaltres compartim totalment i els qualificariem de "Decàleg de la gent gran".

JOSEP JURSCHIK
(De l'equip promotor de "Vida Creixent")

"La vellesa és temps adient per compartir l'amistat, per fer pregària i per CREIXER més i més en l'amor".

Dr. RAMON TORRELLA i CASCANTE
Arquebisbe de Tarragona i Primat, (a CATALUNYA
CRISTIANA, n.º 381)



Com serà l'ancianitat de l'any 2000?

Si ja a nivell humà és en la mare on, des d'infants, trobem el més amantent, amorós i desinteressat auxili i protecció i la tornem a invocar, a vegades angoixosament, a les darreries de la vida —com ho expressava precisament l'eximí poeta-cantor de la Verge, Mn. Cinto, quan tot i tenir-la a la tomba demanava poder tornar "prop d'on jau ma dolça mare"— molt més i incomparablement estesos i prodigats són aquests sentiments maternals en Maria, la Mare de Déu i Mare de l'Església, en tant que ho és de Jesucrist el seu Cap.

Precisament, aquesta primera anada del nostre moviment a Montserrat coincidirà amb el propòsit del Sant Pare, Joan Pau II, de celebrar un any marí en el qual s'aprofundirà el paper cristocèntric i eclesial

de Maria i es vol procurar que sigui precursor d'un renovellament de la fe, en el nou mil·lenni que s'atança.

A tots aquests motius, ja de si prou importants, s'hi afegeix el de ser una oportunitat im-millorable per a unir-nos les persones grans de tot Catalunya i encomanar-nos mútuament la fe i la confiança en un futur esperançat i ple de joia que, als peus de la Mare de Déu de Montserrat, la nostra

Mare del cel que va escollir-se aquest "tron de glòria" per a restar més a prop nostre, adquireix un ple sentit i serà la millor penyora que podrem oferir-li a ella i a tots els que esperen i desitgen de nosaltres una vellesa sana, alegre i emprenedora per a profit de tots, infants, joves i vells.

Ningú de "Vida Creixent", doncs, no podem mancar a aquesta cita del 29 d'abril pròxim, a Montserrat!

Decàleg de la gent gran

1. No volem ser classificats com a persones "inactives" per haver deixat de ser "productives". Volem per tant conservar legítimament el lloc que ens correspon dins la societat.

2. No volem envellir de forma decadent, i sí que en canvi volem aportar encara quelcom més a nosaltres mateixos i als altres.

3. Per a nosaltres, l'existència és un do molt valuós i una gràcia incomparable.

4. Estem convençuts que la nostra vida té un vertader sentit i el volem compartir i donar a conèixer als altres.

5. Creiem en el valor de tota persona humana, sigui rica o pobre, feliç o dissortada, sana o malalta, sense cap exclusió i de totes les edats.

6. Creiem en el sentit darrer de la vida, que per nosaltres representa la plenitud en el propi desenvolupament i en les activitats.

7. Creiem en el valor i en l'eficàcia de la pregària.

8. Volem estar sempre al servei de la reconciliació; amb la família, els veïns, els conciutadans i amb tothom en general i afrontar amb lucidesa les dificultats que es puguin presentar, esforçant-nos a trobar solucions justes i eficaces.

9. Volem estar disponibles als altres i no romandre tancats en nosaltres mateixos; escoltar i atendre tothom, els de casa i els de fora i sentir-nos units amb tots els que ens han precedit, tot preparant camins nous per als que ens succeiran.

10. Creiem que estem vivint un moment important de la nostra existència i que tenim una missió a aconseguir envers els altres, especialment els més vells i els menys afavorits en llurs condicions de vida.

Fundador de l'Obra de la Visitació

Josep M.^a Alòs irradià caritat

Josep M.^a Alòs, fundador de l'Obra de la Visitació, de Nostra Senyora, creia que la caritat no és donar, sinó donar-se. Centrà la seva actuació a fer obres de misericòrdia. Marcà un camí, deixà petjades. La seva característica més accentuada fou la senzillesa.

Josep M.^a, el sisè fill dels marquesos de Dou, Luis Fernando de Alòs i de Martín i Dña. Gertrudis de Dou i de Moner, va néixer el dia 15 de gener de 1873, en el n.º 31 del carrer Baix de Sant Pere. Fou batejat el mateix dia a la parròquia de Sant Francesc de Paula.

Estudià batxillerat en el Col·legi dels Jesuïtes de Manresa. Ingressà al Seminari de Barcelona. Es llicencià en Teologia en el Seminari de València i en Filosofia i Lletres en la Universitat de Barcelona.

Ordenat de prevere als 23 anys, el dia 19 de desembre de 1896, exercí de Coadjutor a les parròquies de Sant Pere del Masnou i de Santa Maria del Mar, de la qual, més endavant, fou anomenat Beneficiat i Arxiver.

Per desig del Cardenal Casañas, estudià Història Eclesiàstica a la Universitat Gregoriana de Roma on obtingué el títol de Doctor. L'any 1902 fou nomenat professor d'història eclesiàstica i d'arqueologia del Seminari de Barcelona. Tenia 29 anys.

L'any 1923 fundà l'Obra de la Visitació de Ntra. Sra. Havia complert 50 anys.

L'any 1928 fundà el Casal de l'Ametlla del Vallès.

Arrestat el 3 de novembre de 1936, fou afusellat a Montcada, junt amb el seu germà Manuel, el dia 13. Tenia 63 anys...

Diuen els qui el conegueren...

Sempre anava d'un cantó a l'altre, modestament revestit amb el mantue que mai no abandonava; seriós i somrient, el pas curt i lleugerament accelerat; el rostre agradable; ulls blaus, clars i serens; quan mirava i els fixava en la mirada de l'altre hom diria que irradiaven llum; tot ell, sense pretendre-ho, reflectia una textura humil i alhora, sense altivesa, senyorial...

Optimista i fins i tot en ocasions eufòric. Afable i de tracte exquisit, amb una jovialitat que sabia acomodar-se tant a l'ambient senyorial de la seva casa nadiua, com a la comprensió dels més senzills i humils amb qui preferentment tractava. **Heu de ser com la goma que s'adapta, no inflexible com el vidre que es trenca...**, deia a les Visitadores.

El seu llinatge no fou mai per ell cap obstacle. Un signe de la seva senzillesa pot ser el llonguet que sota el braç li portava, en acabar la celebració diària de la missa, l'escolanet de Santa Maria.

De veu suau i curulla d'unció, mostra externa del seu esforç per correspondre a la gràcia. La fundació de l'Obra de la Visitació el féu encara més interior. La fundació el comprometé a sentir-se més cridat a més sacrifici, més pregària, més reflexió... callava, pregava i feia. **Mes val fer el bé amb alguna imperfecció que per temor a la imperfecció deixar de fer-lo**, era la seva norma.

Com a prevere, compartia la docència de la Història de l'Església en el Seminari, amb el confessor de Santa Maria i amb l'Obra de la Visitació.

La seva acció fou dur a terme les obres de misericòrdia. Un cop alliberà una persona de la presó i dels seus mals hàbits. De nou a la llar amb l'esposa i els fills hi entronitzà el Sagrat Cor...

Sabia unir allò que era vell amb el que era nou, per mitjà de la caritat. **L'apostolat de la caritat és cercar l'equilibri entre el socórrer el malalt i l'exercir en ell una funció adoctrinadora.** En ell hi havia un equilibri d'oració i d'acció.

Fill de la ciutat vella, de carrers estrets sense sol ni aire..., gaudia en el camp: Ripoll, l'Ametlla... Sabé esguardar l'horitzó infinit tot irradiant caritat... Marcà un camí i deixà petjades... **La caritat no és donar, sinó donar-se.**

Tretze anys de presència en la Visitació, marcaren un estil en el fer-se presents en el món dels malalts i desvalguts. Així eshortava les Visitadores: **Uneix-te al pobre i al malalt, convivint les seves condicions de vida, les seves dificultats, els seus sentiments, comparteix dins les possibilitats els seus sentiments: comprèn la seva mentalitat.**

Escriptor i professor

Estimà la Història Eclesiàstica i en les seves classes exposava els fets més transcendents de l'Església, remarcant-ne l'acció de la Providència que guia el seu desenvolupament al llarg dels segles. Tot reconeixent les febleses dels membres de l'Església, sabia excusar-les i posar en relleu la santedat que les superava.

A la tasca docent i afegí la de recerca en l'especialitat d'heràldica i genealogia, sobre les que publicà diverses obres. Entre els molts treballs escampats en revistes i fullets, recollim algunes obres que mostren més la seva categoria intel·lectual.

—GENEALOGIA DE LA FAMÍLIA DE ALOS. Barcelona. La Hormiga de Oro. 1911. Edició de caire íntim i reservat, de 200 exemplars destinats a membres de la pròpia família. L'obra fou iniciada pel seu pare i per això únicament signà el pròleg. Té 426 pàgines, amb nombroses fotografies, gravats, escuts, arbres de família, etc.

—NOTAS HISTORICAS DE SANTA MARIA DEL MAR DE BARCELONA. Barcelona. La Hormiga de Oro. 1915. En 48 pàgines, amb fotografies, gravats i escuts, estudia la capella de Sant Francesc d'Assís i Santa Clara, coneguda pel poble com la capella de Ntra. Sra. del Remei.

—UNA GLORIA MONSERATINA DESCONOCIDA. Dom Leandro de Dou, OSB, Delegado de la Santa Sede Apostólica en el Principado de Mónaco. (1819-1874). Barcelona. La Hormiga de Oro. 1924. 120 pàgines.

—INDICE Y EXTRACTO DE LAS PRUEBAS DE LOS CABA-



Trobà l'equilibri entre l'acció i l'oració.

LLEROS Y SEÑORAS DEL HABITO DE SAN JUAN EN EL PRIORATO DE CATALUÑA. Barcelona. Tipografía Católica Casals. 1925. 333 pàgines.

—LA HERALDICA DE SANTA MARIA DEL MAR. Barcelona. Biblioteca de Turismo. 1925. Monografia publicada conjuntament amb Bonaventura Bassegoda i Amigó, amb el títol de "La Iglesia Parroquial de Santa Maria del Mar". El text del Dr. Alòs té 51 pàgines, amb fotografies i gravats.

—NOTAS PARA EL EPISCOPADO GERUNDENSE. Barcelona. La Hormiga de Oro. 1933. Recull tres articles publicats en el "Nord de Girona" els dies 17, 21 i 27 de maig de 1933, sobre el bisbe de Girona, Francisco Dou (1668-1673). 16 pàgines. Per explicar-nos que la seva obra fos tota escrita en castellà, cal recordar que en aquest idioma rebé tan l'ensenyança primària com els estudis en el Seminari.

Fundador

Un dels ministeris més importants del Dr. Alòs, fou la direcció espiritual des del confessorari a la qual dedicava moltes hores. Hi atenia persones de tots els estaments de la societat, però s'especialitzà en la direcció espiritual de senyores. Entre elles es comptaven les que havien d'iniciar l'Obra de la Visitació. Per això s'ha dit, amb molt d'encert, que l'Obra va néixer a l'ombra de Santa Maria del Mar. Sota la seva direcció, les fundadores i cooperadores inicials començaren l'acció caritativa d'assistir gratuïtament els malalts pobres, ajudant-los alhora materialment i en la fe preparant-los per la recepció dels sacraments.

La primera reunió de la que seria l'Obra de la Visitació de Ntra. Sra. fou el dia 6 de juny de l'any 1922, en el convent de les Reparadores del carrer de Casp. Així consta en l'Acta n.º 1, escrita i rubricada pel fundador Dr. Alòs. El dia 23 de març, festivitat de Sant Josep Oriol, quedà inaugurada oficialment l'Obra com a Pia Congregació amb l'aprovació del Bisbat de Barcelona, amb el nom de "Congregació de Senyores de la Visitació per assistència a malalts pobres", títol que figura en el pri-

estava malalt i em vàreu visitar".

L'any 1927 obtingué la legalització eclesiàstica i civil amb el nom actual, i el febrer de 1929 fou classificada per R.O. de beneficència particular.

El dia 15 d'agost de 1928, començaren a viure en comunitat una part de la 1.ª secció de l'Obra, en el Casal de l'Ametlla del Vallès, destinat a la convalescència de noies obreres.

L'Obra de la Visitació, avui

a) Les Associades que amb la pràctica dels consells evangèlics es consagren a Déu i es comprometen a viure lliurades al servei del proïsme en l'esperit de l'Obra de la Visitació. b) Les associades de la branca seglar que volent viure amb més plenitud la vida cristiana mitjançant l'exercici de l'apostolat, contrauen un compromís de col·laborar en l'acció caritativa i apostòlica de l'Obra de la Visitació i c) Els membres col·laboradors, visitadores i persones d'ambdós sexes que cooperen a les diverses formes d'Apostolat de l'Obra segons llur disponibilitat.

El Consell Directiu de l'Obra de la Visitació està constituït per associades de vida consagrada, membres de la branca seglar i col·laboradors de les diverses seccions.

FAMÍLIA CRISTIANA

Revista d'actualitat per a tota la família

Curs actualitzat de

PREPARACIÓ AL MATRIMONI

11 temes tractats amb seriositat i competència que es publicaran en la nostra revista

- 1.- L'acollida, actitud evangèlica.
- 2.- Construir persones és construir parella.
- 3.- L'amor i el diàleg, base de la parella.
- 4.- La sexualitat, diàleg amorós.
- 5.- Matrimoni, "Comunitat de vida i amor".
- 6.- Jesús viu en la comunitat.
- 7.- El matrimoni és sacrament.
- 8.- La família oberta, un projecte de família.
- 9.- La família, "Església domèstica".
- 10.- Relacions pares-fills.
- 11.- Preparant la celebració.

per Manuel Gómez Ríos
membre de la Delegació Diocesana de Pastoral Familiar, de Madrid

És un servei de FAMÍLIA CRISTIANA a la comunitat eclesial en 11 fascicles a partir del primer número de gener del 1987 amb la garantia d'EDICIONS PAULINES

Demani subscripció o exemplars solts a BARCELONA

Edicions Paulines

Via Laietana, 38. Tel. 310 18 08

i Llibreria San Pablo

Ronda de Sant Pere, 19-21. Tel. 301 14 88

FAMÍLIA CRISTIANA, revista quinzenal de formació permanent per a la família. Subscripció anual: 2.000 ptes.

Inquietud per l'augment de la religiositat a l'URSS

Al retorn d'un viatge per Rússia, el conegut sociòleg italià Achille Ardigo declarà en una conferència de premsa que la postura del govern soviètic pel que fa a la religió es va endurir últimament, i tot deixa entreveure que en el futur s'endurirà encara més.

Ardigo visità Moscou i d'altres ciutats de la Unió Soviètica amb un grup d'intel·lectuals per comprovar sobre el terreny la situació religiosa del país després de la pretesa "obertura" de Gorbachov. Durant el seu viatge tingueren ocasió d'entrevistar-se amb representants de la jerarquia ortodoxa i amb membres del govern.

Lluita contra la religió

Ardigo digué que estava convençut que "el projecte il·luminista i tecnocràtic de Gorbachov comporta una obertura política i econòmica que implicarà fatalment un rigid tancament davant la religió, a la qual es veu com



Ancianes en el temple de Zagorsk, important centre espiritual i de pelegrinatge.

un element del passat que és necessari superar".

Com a senyals d'aquesta

tendència Ardigo assenyala algunes intervencions significatives dels principals dirigents

soviètics com Ligachov, el número dos del règim, que parlant l'1 d'octubre als directors dels departaments de ciències socials, digué: "En els últims temps, el nacionalisme burgès es disfressa amb vestimenta religiosa, especialment entre el sacerdoci reaccionari dels uniates i els catòlics". El professor Ardigo cità també un discurs del propi Gorbachov que el 24 de novembre passat, en un discurs pronunciat a Taschkent, subratllà la necessitat "d'una lluita decidida i implacable contra totes les manifestacions religioses" i demanà "un augment de la propaganda atea", precisant que "en aquest camp resulta intolerable la menor divergència entre les paraules i les obres".

Són també significatives les preses de posició de la premsa oficial que, en els últims mesos multiplicà els articles i editorials contra "el fenomen religiós". Així, un editorial de "Pravda" denunciava "el creixement de la religiositat en el poble soviètic, que imposa de manera peremptòria la necessitat d'actualitzar radicalment el sistema de propaganda antireligiosa". Y el mes de setembre últim, el mateix periòdic demanava "una intensificació de la propaganda atea" i "minimitzar al màxim el paper del cristianisme en el desenvolupament cultural del Rússia".

L'Església catòlica: principal objectiu

Un altre dels components del grup italià que visità Rússia, el professor Luigi Pedrazzi, declarà que "el comunisme ha intentat occidentalitzar Rússia, però els russos són i se senten eslaus, i l'Església ortodoxa és la guardiana i conservadora d'aquesta identitat" i pensa que si el govern "li concedeix un mínim d'espai, l'ortodòxia prendrà un vigor excepcional".

De totes maneres, en la lluita contra la religió sembla que el principal objectiu és i serà l'Església catòlica, ja que la majoria de la jerarquia ortodoxa està disposada a pactar amb el règim per a sobreviure.

El 4 de juliol pròxim l'Església ortodoxa russa iniciarà les celebracions del mil·lenari de la cristianització de Rússia. Dins de la jerarquia i entre els fidels està creixent últimament el corrent que defensa "l'opció religiosa", sense acceptar compromisos amb el règim, i que amb aquesta ocasió del mil·lenari pretenen del govern una més gran llibertat i autonomia.

Simptomàtica fou la crida que l'abril del 1985 l'historia-

dor Nicolai Serebrennikov, ferm defensor dels drets humans, detingut i internat diverses vegades, adreçà a Mijail Gorbachov amb motiu d'aquesta efemèride, "l'esdeveniment més significatiu de la nostra cultura, una festa per a tot el nostre poble, sense parió en la història. Iniciï el seu mandat —demanava— concedint l'amnistia a tots els que són a la presó, al manicomi, o en "lagers" a causa de la seva fe en Déu, a fi que puguin celebrar aquest mil·lenari en les seves llars. Mai no és massa aviat per alliberar un innocent. Ja és massa elevat el nombre de màrtirs".

El govern preferiria una Església domesticada, com fins ara, però amb ocasió del jubileu es veurà obligat a algunes concessions per fer veure a l'opinió pública occidental que la llibertat religiosa a la Unió Soviètica és real.

Possible visita del Papa

La primera iniciativa de relleu serà el Concili ortodox panrús que se celebrarà a Moscou l'any 1988, i al qual seran invitats representants de totes les Esglésies cristianes. Aquesta circumstància ha plantejat la possibilitat d'una invitació a Joan Pau II.

Pel que fa això, el professor Kolakowski, del Ministeri d'Affers Exteriors, declarà que "si l'església ortodoxa decideix invitar el Pontífex de Roma, és molt lliure de fer-ho, però em sembla que els ortodoxos tenen molts aclariments per demanar al cap de l'Església catòlica. Per exemple —proseguí Kolakowski— com a ciutadans d'un estat socialista es lamenten que el Vaticà hagi publicat un document que afirma que els règims socialistes són la vergonya del nostre temps. No cal sorprendre's si els ortodoxos se senten ofesos.

En el mateix sentit l'1 de setembre passat, "Die Welt" recollí un comentari de l'ambaixador soviètic a Bonn en el qual aquest deixava entendre clarament que el Kremlin no té intenció d'invitar el Papa per visitar Rússia, i que en tot cas, el problema no pot deixar a la decisió autònoma de l'Església ortodoxa.

Actualment, hi ha a la Unió Soviètica de 40 a 60 milions de cristians ortodoxos, de 40 a 50 milions de musulmans i 13 milions de catòlics. Les repúbliques amb major nombre de catòlics són Estònia, Lituània i Letònia. Per la seva part, el Partit Comunista compta amb 19 milions d'afiliats.

E.P.

¿Son auténticas las apariciones?

René Laurentin
Ljudevit Rupčić

APARICIONES DE LA VIRGEN EN MEDJUGORJE

Una investigación

12,2 x 19,8 cm. 184 págs. Rústica. 850 ptas. (IVA incluido)

Desde junio de 1981 unos niños afirman ser testigos de apariciones regulares de la Virgen en Medjugorje, una aldea perdida en el corazón de Herzegovina (Yugoslavia). Con una rapidez e intensidad desconocidas en casos similares, la iglesia del lugar se ha convertido en centro de peregrinación y renovación espiritual: miles de personas han reencontrado el sentido de la oración y del ayuno penitencial, y han sentido la urgencia de ahondar en su compromiso de fe ante la magnitud de las amenazas que se ciernen sobre nuestro mundo, sobre todo en la búsqueda de la paz. Medjugorje parece un eco de Lourdes o de Fátima, pero esta vez en un país del Este europeo, con todos los condicionamientos políticos, culturales y religiosos que ello implica.

El lector interesado encontrará en este libro una exposición objetiva y detallada de los hechos, una consideración sobria y prudente de los problemas relacionados con su autenticidad, condicionamientos, postura de las autoridades eclesiasísticas, así como indicaciones prácticas para quienes quieran viajar al lugar de los acontecimientos.

Pídalo en su librería habitual o bien directamente a

EDITORIAL HERDER

Provenza, 388 - 08025 Barcelona



26 de febrer

Els "Petits Cantors de Viena" a Terrassa

Dintre de l'interessant programa de música i dansa que té lloc al Centre Cultural de la Caixa de Terrassa, Rambla d'Egara 340, cal destacar la propera presentació dels famosos "Petits Cantors de Viena". Amb una actuació única a l'Estat espanyol, la presència d'aquesta formació coral de veus blanques és esperada amb gran interès.

Dirigits per Georg Stangelberger els "Wiener Sängerknaben" interpretaran obres d'Eybler, Lotti, Pergolesi, Fauré, Britten, Kodály, Mozart, Mendelssohn, Reger, Strauss. Així com una òpera còmica en un acte "Theater Schichten" de J.B. Klerr.

Pel seu interès reproduïm una història d'aquesta formació coral.

Molt sovint la societat oblidava les tradicions honorades pel temps, relegant-les a les profunditats d'algun museu i al seu oblit. En canvi, malgrat la dificultat d'avui de preservar aquestes tradicions i mantenir el seu significat, el Cor d'Infants de Viena ens dona un esplèndid exemple d'una noble i antiga institució, que en canvi omple completament les exigències de la vida moderna. Encara que aquests "joves ambaixadors" d'Àustria van d'un continent a l'altre, de ciutat a ciutat, per terra, mar i aire, les joves i brillants veus d'aquells que es queden a Viena, canten cada diumenge a la Capella Imperial, prenent part a la Missa, mantenint la tradició de segles. En efecte, la Capella Imperial és el bressol de la tradició musical austríaca, ja que fou en temps de l'emperador Maximilià quan comença la història del Cor d'Infants Cantors de Viena.

Aquest emperador, gran humanista, dictà un decret el 7 de juliol del 1498, expressant el desig de formar un cor de veus blanques per a la Capella Imperial. També



com els músics, els cantants procedien dels Països Baixos, on l'emperador havia escoltat per primera vegada aquesta nova forma musical. Els Països Baixos en aquella època estaven a l'avantguarda musical d'Europa abans de rendir-se a Itàlia un segle més tard. Però la Capella aconseguí establir la supremacia d'Àustria des del seu començament. El primer mestre del cor fou Georg Slatkonia (1456 a 1522), que contractà l'organista Paul Hofhalmor, assegurant així la seva importància com a centre musical. Christoph Willibald Gluck (1714-1787), fundador de la forma operística moderna, va viure els seus anys més creatius a la Cort de Viena i escrigué moltes de les seves obres per a la Capella Imperial. Mozart (1756-1791) també ho va fer mentre va viure a Viena, a partir del 1787. Tampoc no hem d'oblidar-nos de Josef

Haydn (1732-1809), ja que encara que ni el seu germà Michael ni ell foren membres de la Capella, ambdós foren infants cantors a San Esteve. L'infant cantor més famós ha estat Franz Schubert (1797-1828), que cantà a la Capella entre 1808 i 1813. Un altre infant cantor fou Anton Bruckner. La seva relació amb la Capella Imperial fou d'un especial aprofundiment. Aquest famós músic austríac que va viure entre 1824 i 1896, havia adquirit la seva ensenyança com a infant cantor al monestir de San Florian i entrà en contacte amb els Infants Cantors de Viena en ser nomenat organista de la Capella Imperial l'any 1887. Aquestes són només unes mostres dels noms importants que en els annals de la història musical d'Àustria estan relacionats amb la institució dels Infants Cantors de Viena.

El 1918, semblava que anava a extingir-se aquest gloriós representant de la cultura musical austríaca. Amb el col·lapse de la monarquia Austro-Hongaresa varen desaparèixer tant l'Orquestra de la Cort com la residència dels infants de la Capella Imperial. Per sort, Josef Schnitt va poder retenir el lloc de Capellà de la Capella durant els primers anys de la nova república i l'any 1924, amb el suport de molts amics, va decidir tornar a organitzar el cor d'infants. Pensava que el mètode tradicional d'internat era l'únic mitjà possible per assegurar que els infants tinguessin un bon entrenament musical, i així malgrat les enormes dificultats econòmiques del principi, actualment, es impossibilitat calcular tot el que se li deu a aquest desinteressat i magnànim personatge. Només ell, és responsable de la salvació de part

de la tradició austríaca i fora necessari un llibre per fer justícia als seus esforços. Molts capítols d'aquest llibre es podrien omplir descrivint com gradualment passaren a formar part de la vida del cor les actuacions en concerts a més a més dels seus deures a la Capella Imperial. Allò que va començar com un experiment es va convertir ràpidament en un èxit extraordinari. S'organitzaren continuament gires de concerts i el resultat fou sempre positiu per al Cor d'Infants de Viena, com a partir de llavors s'anomenaren. Gradualment els seus vestits de mariner foren coneguts a tots els països com l'uniforme dels Infants Cantors de Viena. Actualment tenen el privilegi de viure al Palau Augarten, de Viena, i durant les seves vacances, a la vora del llac Wörthersee. Les il·luminades habitacions i el verd del palau, així com la ultramoderna casa de vacances inaugurada l'any 1965, asseguren òptimes condicions per al desenvolupament físic i espiritual. Qui tingui l'oportunitat de veure els infants, assajar o actuar, immediatament s'adona del seu secret: han preservat la innocència infantil combinada amb una maduresa artística, que solament es pot assolir a través d'un treball seriós, constant, mantenint les tradicions de segles.

La Institució, legalment està presidida per un comitè constituït per antics membres del Cor. En morir Josef Schnitt l'any 1955, el director actual Dr. Walter Tautschnig fou elegit president de la Fundació. El Dr. Tautschnig havia estat membre del Cor als anys 20 i després en el seu temps universitari fou tutor a l'Escola del Cor. És molt freqüent que antics alumnes mantinguin aquest tipus de llaços d'unió amb el Cor.

RACÓ DEL LLENGUATGE

Un deix ingrat

ALBERT PERA

M'ha cridat l'atenció una carta al director apareguda fa temps a la secció Bústia d'un diari barceloní. És tractava de la protesta d'un actor de teatre, per una crítica del titular de televisió de l'esmentat diari, senyor Desumbila, el qual es queixava de la incorporació al repartiment d'una obra de Rusiñol, d'un actor amb marcat deix castellà.

Els actors professionals de teatre tenen fama de susceptibles, i alguna cosa hi deu haver de cert en això, ja que aquest actor s'ha sentit profundament vexat i ha fet una tragèdia per una crítica adversa però objectiva. Després de declarar-se català i integrat per convicció, i després d'haver assimilat la cultura catalana amb entusiasme, bo i dedicant-se al mateix temps al teatre castellà, exposa la seva situació: es troba sense feina a causa de la davallada del teatre castellà, que és quasi inexistent a

Catalunya, segons diu ell. Com que la seva vocació és la d'actor i aspira a viure del seu treball, no s'hi pensa gens i accepta interpretar en català malgrat l'accent castellà que no aconsegueix eliminar del tot.

Jo em penso que en el lloc de l'actor, no em preocuparien gaire les crítiques a l'accent. Si el talent interpretatiu és notable ja s'ho farà perdonar i fins i tot oblidar. El que no faria és molestar-me si me'l retreien. Si hi és, hi és inevitablement, i considerada al revés la cosa, que pensi si en una companyia castellana perdonarien a un actor el deix català.

L'actor acaba dient que desitjaria saber l'opinió de la majoria sobre la seva continuïtat com a actor en català.

Amb això, només coneixeria la seva acceptació majoritària com a actor, és igual castellà o català, però no solucionaria el problema del deix.

És molt de lloar l'actitud d'integració a la cultura i a la llengua del país d'aquest actor i tant de bo que tots els provinents de l'altra comunitat lingüística fessin igual, però si la seva principal eina de treball és la llengua, i se li coneix que no és català, no n'ha de fer qüestió si li ho diuen.

Perles ortogràfiques

El compte Dràcula ataca de nou. És el títol d'una pel·lícula. I va sortir amb lletres molt grosses al diari català, amb la qual cosa es destacava qui sap-lo la falta d'ortografia compta, que ha de dir comte. En canvi, en el text, amb lletres petites hi era escrit unes quantes vegades correctament.

LA SARDANA I LA DANSA

JOSEP VENTURA

CAMPIONAT DE COLLES SARDANISTES 1986. S'ha fet públic el resultat del Campionat de Catalunya que, com cada any, ha promogut al llarg del 1986 la Unió de Colles Sardanistes.

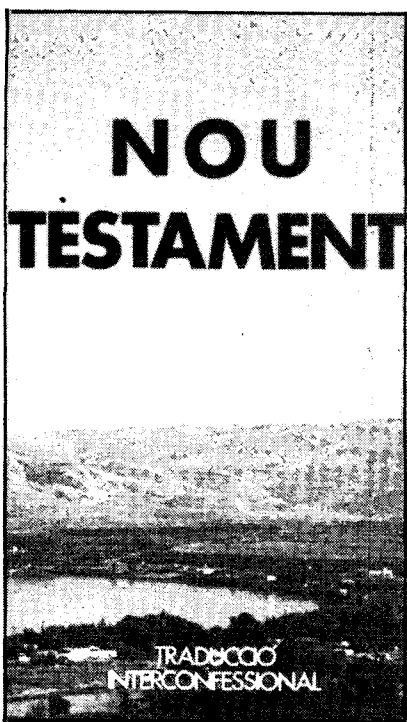
La classificació del Campionat Bàsic d'Honor confirma, una vegada més, la colla "Violetes del Bosc" com a guanyadora indiscutible d'aquest certamen, encapçalant una llista de 17 grups que han participat en els concursos d'aquesta categoria màxima del Campionat de Catalunya. Amb aquesta colla i ocupant els cinc primers llocs de la classificació, figuren els noms de les colles "Xaloc", "Som i serem", "Llavor de Catalunya", i "Roure". En la categoria juvenil la classificació final del Campionat d'Honor l'encapçala la colla "Brots de Roure"; i en la categoria infantil, la primera de la classificació és la colla "L'Aigueta".

Pel que fa referència al Campionat Bàsic Nord, amb un total de 19 colles adscrites, la màxima puntuació en les respectives categories gran, juvenil i infantil és la de les colles "La Porxada", "Flors de l'Estany" i "L'Aigueta", respectivament. Dins el Campionat Bàsic Centre, el Campionat de Catalunya s'ha dividit en dos subsectors de 18 colles cada un, amb el resultat següent: en els senars, el primer lloc en colles grans l'ha ocupat la colla "Maig"; el primer en juvenils, ha estat el grup "Brots de Roure"; i el primer en infants, la colla "Petits Amunt i Crits". I en el subsector del Campionat Bàsic Centre parell, els millors resultats els han obtingut les colles "Alba", "Brots de Catalunya Dansa" i "Petits Catalunya Dansa", en grans, juvenils i infants, respectivament. Finalment, el Campionat Bàsic Sud, amb 14 colles adscrites, s'ha resolt a favor dels grups següents: "Rosella i clavellina", "Magnet juvenil" i "Magnet infantil", respectivament.

Cal remarcar també que la màxima puntuació del Campionat de Sardanes Reverses l'ha aconseguit la colla "Roure" i que la colla "Rosella i clavellina" ha guanyat la classificació del certamen d'accés al Campionat Bàsic d'Honor.

CURSET. Aquelles persones que vulguin conèixer i aprendre de ballar, comptar i repartir la sardana, així com les seves possibilitats, té l'oportunitat de fer-ho en el curset permanent que el Casal de Montserrat porta a terme a la seva seu del carrer de Mercaders núm. 42 (prop de la Catedral de Barcelona). Les classes d'iniciació i perfeccionament tenen lloc cada dissabte, a las sis de la tarda, sota la direcció tècnica de la colla "Iris".

LLIBRES



El Nou Testament novament editat en una traducció de diferents confessions⁽¹⁾

Afortunadament la Bíblia en català, i sobretot el Nou Testament, en català no és notícia. N'hi havia hagut antigament, com ha vingut informant puntualment en aquest setmanari el senyor González i Pastor, i n'hi ha d'abundoses en el segle actual i sobretot en els darrers anys. Però l'edició que avui presentem té unes característiques especials que mereixen que es destaquin.

L'Abadia de Montserrat, l'Associació Bíblica de Catalunya, la Fundació Bíblica evangèlica de Catalunya i les Societats Bíbliques unides varen signar un conveni pel juliol de 1975, completat pel juny de 1977 de cara a l'edició d'una traducció interconfessional.

Aquesta cooperació ha estat empresa sota els auspicis de la Conferència Episcopal Tarraconense.

El resultat que ens trobem és d'un gran interès tot i que està desproveïda d'instrucció i comentaris, que d'altra banda es poden trobar arreu, però en canvi gaudeix d'unes interessants il·lustracions fotogràfiques que ajuden a situar-se en molts passatges evangèlics. Per dir un sol exemple, destaquen la foto de l'escala romana que

conduïx a la piscina de Siloè. A més, i en aquesta mateixa línia, destaquem dos bons plans. L'un de Palestina al temps del Nou Testament. L'altre de la Mediterrània amb els itineraris dels quatre viatges de sant Pau.

Finalment cal destacar que la traducció, segons anuncien en la presentació del volum, els autors, és l'anomenada "d'equivalència dinàmica" que es basa en el principi que, si la forma d'una frase de la llengua original —el grec en aquest cas— un cop traspassada la nostra llengua, no té el mateix sentit ni la mateixa expressivitat, cal cercar en la traducció, una forma que tingui un valor equivalent. Amb tot, i podent existir dificultats interpretatives, al final del llibre hi ha unes notes explicatives, així com un ampli vocabulari del Nou Testament que fan més entenedors certs conceptes, noms i expressions, propis de fa dos mil anys i en una cultura determinada i per tant allunyats dels catalans del segle XX que no siguin experts en temes escripturístics.

F.C.V.

(1) "Nou Testament" Traducció interconfessional. Editorial Claret, Barcelona 1986.

PER PRIMERA VEGADA, DES DEL CONCILI VATICÀ II, ÉS A L'ABAST DELS FIDELS DE PARLA CATALANA EL

MISSAL FERIA

EN EDICIÓ DE FORMAT MANUAL, PER ALS DIES NO FESTIUS

Amb els textos eucològics i lectures de les misses de totes les fèries de l'any, de les celebracions del Propi dels sants, de les misses del Comú, rituals, per diverses necessitats, votives i de difunts. Ordre de la missa amb les pregàries eucarístiques del Missal romà, la pregària V (del Sínode suís), les de reconciliació i d'infants.

De venda a les llibreries

Format, 11 x 17 cms. - 2.208 pàgs. paper bibloprint - Impres a dues tintes Enquadernació de simil·pell - P.V.P. (amb IVA), 5.150 ptes.

EDITORIAL REGINA, S.A. - Mallorca, 87 i 89 - 08029 BARCELONA

Una saga d'impressors

Ser sacerdot, metge, advocat, mestre, i altres professions, sempre he sentit dir, i així ho crec, que és una vocació, que exigeix molt sacrifici, molt lliurament personal.

Però que un ofici també té els seus punts de vocació, per quan també necessita sacrifici i lliurament si aquell que l'exerceix, l'estima de cor. Entre altres, i diria que més que altres, sobresurt l'ofici d'impressor. Ho dic perquè he estat testimoni ben de prop del molt que exigeix ser un bon impressor, fins al punt que crec que si no se n'ha sentit íntimament la crida per ser-ho, val més no començar. L'ofici d'impressor és dels que exigeixen un total lliurament a la feina ben feta. Es pot ser un bon impressor o s'és un mal impressor. Crec que és un ofici que no admet mitjanies.

Aquestes consideracions me les suggereix aquest llibre que tinc davant meu titulat ÀLBUM DE FAMÍLIA, i que ha estat publicat per la Impremta i Editorial Altés, S.L., amb motiu del centenari de la fundació de l'empresa, i en el qual es demostra palesament aquest fet: La continuïtat en el bon fer.

Qui li havia de dir a l'adolescent Francesc Altés i Alabart quan en una caserna carlista va trobar-se amb unes pinces i uns tipus de lletra a les mans i davant d'uns matussers mitjans d'imprimir, que aquell seria el seu ofici per sempre, millorant-lo sempre, corfrit, cridat des del primer moment a exercir-lo. Fou el descobriment de la seva vocació, que va servir lleialment, creant amb el temps una nissaga que ara, als cent anys continua la seva èria, progressant constantment. I ja ha començat a actuar la quarta generació...

Fa molts anys que sento parlar de "ca l'Altés". Un bon amic de casa, el poeta Miquel Saperas, ens en parlava amb entusiasme. Allí li imprimien els seus llibres, i ara he sabut que hi tenia alguna connexió més íntima. Recordo



FRANCESC ALTÉS i ALABART, fundador de la impremta i editorial Altés.

quan ens els mostrava, recentment impresos, brillant-li la mirada davant el treball ben fet que coronava la gràcia del contingut.

Si alguna vegada un centenari té motius per una sincera celebració, crec que el de la Impremta i Editorial Altés els té tots, i cal desitjar la continuïtat del nom i d'una saga que és un magnífic exemple per a tots els ciutadans de la nostra terra.

ORIOL CAMPS

Curs de Drets Humans 1987

Amb el n.º 5 del informatiu de l'Institut de Drets Humans de Catalunya —carrer Enric Granados, 2, Barcelona— ens arriba la notícia d'un nou curs sobre drets humans que tindrà lloc entre el 23 de març i el 7 d'abril. La lliçó inaugural serà a càrrec de Joaquín Ruíz-Giménez, Defensor del Pueblo i la cloenda comptarà amb la presència del Conseller de Justícia de la Generalitat de Catalunya, Joaquim Xicoy. Entremig hi participaran catedràtics universitaris com Victòria Abellán, Jordi Solé Tura, Francesc de Carreras, jutjes d'alts tribunals com Àngel Latorre i Francisco Tomás i Valiente —ambdós del Tribunal Constitucional— José Manuel Bandrés, Martínez Ruíz, J.A. Carillo Salcedo i Montserrat Enrich —aquests tres del Consell d'Europa—, i Frederic Rahola, Síndic de Greuges. A més també hi intervindran directius de l'Institut com Josep Verde Aldea i Eugeni Gay Montalvo.

Entre els estudiants matriculats al Curs i que presentin un treball sobre el Consell d'Europa, les seves institucions i els mecanismes de protecció dels Drets Humans es concediran 5 beques d'estada al Consell d'Europa durant la primera quinzena del mes de setembre de 1987, època en la qual es reuneixen l'Assemblea Parlamentària, el Tribunal i la Comissió. Les beques inclouran les despeses de viatge, estada i una bossa econòmica.

Paral·lelament al Curs, se celebraran actes als qui podran assistir-hi els inscrits i que seran anunciats oportunament.

Teatre i centre de cultura de 400 milions a Granollers

Dintre de pocs dies començarà a Granollers la construcció d'un complex cultural que inclou una sala de teatre i locals per a escoles de música i art dramàtic. El projecte, concebut per l'arquitecte Josep Maria Botey, compta amb un pressupost que supera els 400 milions de pessetes i es realitzarà en tres fases.

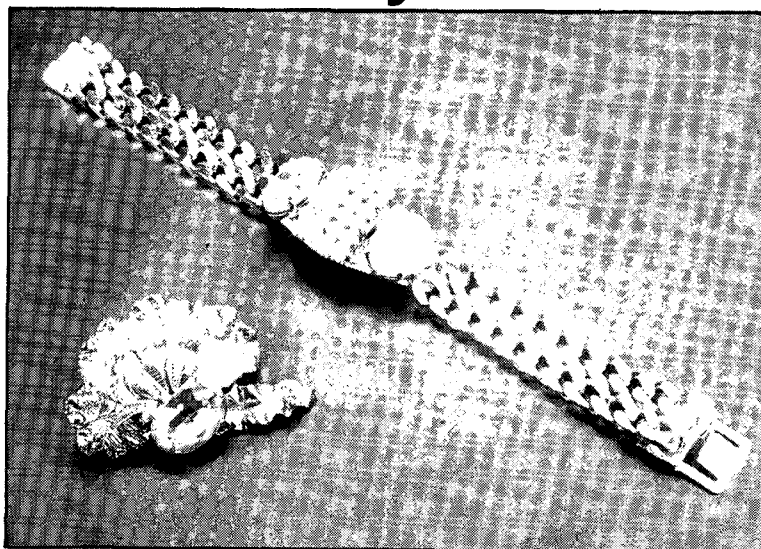
La construcció del nou complex s'iniciarà amb l'enderrocament de l'antic "escorxador". En el seu solar s'aixecarà un edifici de nova planta amb més de 2.000 metres quadrats útils i uns 2.250 de zones enjardinades. El projecte preveu tres fases consecutives. La primera comprèn l'edificació del teatre que tindrà les característiques necessàries per a ser també utilitzat com a auditori i el seu aforament serà de 800 places. L'estructura de l'edifici serà de ciment armat i la coberta s'assentarà sobre una estructura de ferro lleuger i es tindrà especial cura en les condicions acústiques.

El cost de les obres serà a càrrec de la Generalitat, que aportarà el 50 per cent; la Diputació hi posarà el 25 per cent i el Ministeri d'Administració Pública, que ha inclòs aquesta obra dins del programa d'inversions del V Centenari de la Unitat d'Espanya, i que participarà amb un altre 25 per cent.



José Tomás, presentà un home clàssic, que troba del seu grat el bon gènere i el confort. Textures brillants pel vestit i la gavardina.

6a. Expo mostra de Bijuteria



Exclusives Label, jugà amb el metall daurat i la pedreria, en l'elaboració de la seva col·lecció. Dissenys de Macarena Mingorance.



Vesgante, optà per les coordinacions, presentant un atractiu jaquetó de quadres sobre americana de tweed i pantalon marró llis.

Com cada temporada se celebra la 6a. Expo Mostra de Bijuteria que, en aquesta ocasió, assolí el nombre més alt d'expositors en contabilitzar-se 86 firmes entre dissenyadors, fabricants, majoristes i importadors.

La moda en bijuteria per aquest hivern 86/87 ve avalada per unes formes i uns estils molt nous, per als quals s'han utilitzat infinitat de materials, per bé que aquesta temporada, la presència de la plata i de tots

els metalls platejats han estat excel·lents protagonistes, aportant una autèntica explosió de brillantor i llum en combinar amb pedreria o amb altres metalls.

Les pedres s'han presentat preferentment blanques, per bé que la presència d'una extensa gamma multicolor, aporten boniques i molt noves combinacions en collarets, polseres, arracades i tanques. Els dissenys, en alguns casos, es tornen extramadament sump-

MARIA JOSE EJARQUE

tuosos però sobretot, de molta qualitat creativa.

Les perles cada temporada més consolidades en el mercat, s'han vist en combinació amb cadenes de metall, en grans tanques i en colors mareperla negra i grisa.

La bijuteria continua presentant-se a través de dissenys de grans mides que, pel que

sembla, és el gust que preval, però sempre en harmonia perfecta de disseny i color.

En conjunt, una Expo Mostra cada any més creativa i més ampliada que, com a conseqüència, es veu més visitada. I és que la bijuteria està de moda.

Flash de moda masculina

Creadors nous, molt agosa-

rats, amb altres més clàssics, es reuniren en el Gaudí-home amb la presència de moltes i molt variades peces per aquesta tardor-hivern 86/87. Una moda plena de possibilitats per a tot tipus d'homes, que ens mostra el gran augment de confeccionistes i creadors en peces masculines que, sense cap dubte, han sabut situar-se en aquest ambiciós primer pla, a través d'aquest Saló barceloní que ve desenvolupant-se amb èxit des de fa temps.

COSTUMS I TRADICIONS

Dos patrons per un sol ofici

ESTEVE BUSQUETS I MOLAS

Més d'una vegada he comentat les dificultats en què em trobo arran d'algun costum, tradició o llegenda atribuïts a un sant, comprovo que n'hi ha d'altres del mateix nom, als quals, hom els n'adjudica de similars.

Ara mateix, volia parlar d'un sant català que es commemora el 20 de febrer. Em refereixo a sant Maurici Proeta, del qual diu el "Diccionari dels sants" del P. Rouillard, altres cops esmentat ací: "Sacerdot de l'Empordà. Defensà la religió amb idèntic entusiasme, tant a Empúries, d'on era fill, com a Barcelona o a Algèria. Morí a Mallorca, quan encara era una illa tranquil·la (1544)".

Joan Amades al qual és necessari recórrer per la seva lata aportació al cabal folklòric —tot i que amb algunes falles— català, explica que el citat Maurici Proeta havia nat a Castelló d'Empúries, efectivament. Concreta que veié la llum al carrer de Sant Marc i era fill d'un tintorer de Torroella de Montgrí.

De molt petit sembla que ja demostrava que tirava per sant. Hom explica que omplia les calderes del tint amb aigua del mar i que amb la mateixa aigua tenyia la roba de colors diferents; és a dir, el desitjat en cada cas.

Una altra versió assegura que una vegada que el seu pare emmalaltí, el noi, veient que la feina restava endarrerida i la gent no tenia espera, es disposà a satisfer prompte la parròquia, que era molta. Aquesta vegada ho féu diferent de com hem referit abans. Agafà tots

els tints i els tirà junts dins una grossa caldera. Seguidament hi anà xopant les peces de roba i cadascun en sortia amb el color desitjat. I una altra circumstància prodigiosa: cap d'aquelles peces no sofrí el més petit dany, ni fou necessari treure el folre de les que normalment s'havia de separar.

Fou per això que els tintorers el nomenaren el seu patró.

Ara bé; el diccionari dessús esmentat, diu del sant Maurici més conegut, el del 22 de setembre i força venerat a Catalunya: "Oficial de l'Imperi romà, la legió del qual acampava vora els Alps cap a final del segle III. Va ser executat junt amb el seu esquadró a causa de les seves idees cristianes. Els pintors li han ennegrit la pell i, per aquesta raó, els tintorers l'han pres per patró. Els manresans en són molt devots".

Val dir que els tintorers de Florència veneren, sant Onofre per mor de les seves llargues cabellera i barba. No he pogut escatir el perquè dels tints.

Així, doncs, deixem dos sants Maurici per un mateix patronatge, encara que jo em decanto més pel nostre, l'agustinià —puix era de tal orde— empordanès.

I per si algú vol saber quelcom del sant Maurici de Colònia, del 10 de juny, més conegut per sant Mauri, direm que morí màrtir i que en ocasió d'una gran sequera envià tanta aigua, que hom el coneix amb el renom de sant Plujós.

CUINA

Lluç Màlaga

MARIA GLORIA MONTAÑOLA

1 lluç d'un kg. més o menys 1/2 kg. pèsols congelats
3 o 4 grans d'all 3 ous durs
150 c.c. oli 50 gr. mantega

Traieu l'espina del lluç, renteu-lo, tireu-hi la sal i col·loqueu-lo en una plata de forn, amb una mica d'oli, col·loqueu-lo obert amb la pell sobre el fons de la plata.

En una paella poseu 150 c.c. d'oli, fregiu-hi els grans d'all, tallats molt petits; quan comencin a daurar-se, tireu per sobre el lluç, poseu-lo al forn (de baix) uns 15 minuts. Bulliu els pèsols amb aigua i sal durant uns 20 minuts, després escorreu-los.

Poseu en un vas de minipimer els tres rovells d'ou, bateu-los bé afegint la crema de llet, tireu una mica de sal i cobriu el peix amb aquesta crema, poseu els pèsols al voltant i per sobre les clares picades. Deixeu-ho 5 o 10 minuts més en el forn (segons la mida).

Per a informació de les classes de cuina truqueu al Tel. 215 01 52.

CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL

Si es troba sola o sol, cerqui la seva parella seriosament. Servei de psicologia, ordinador y vídeo, dirigit per psicòloga col·legiada.

COSM. Equador, 53, ent. 4t.
Tels. 239 12 92 - 322 31 82.
Pref. Concerta entrevista.

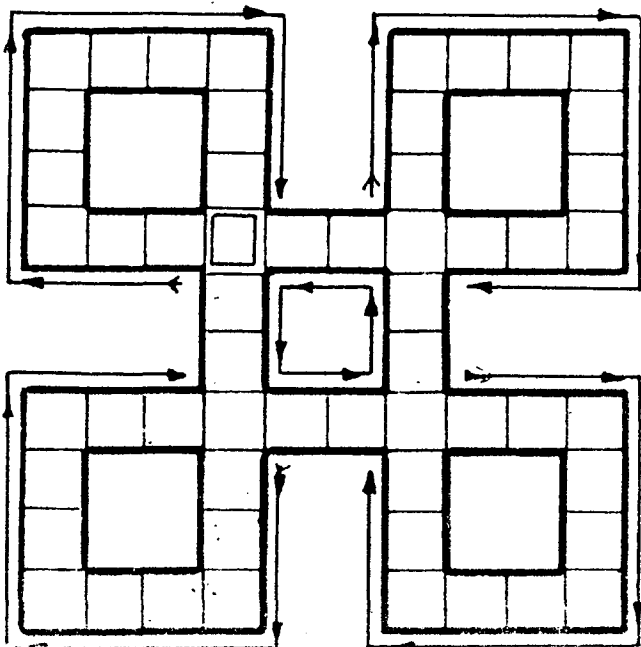
Residència Geriàtrica Bon Viure

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convalescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

ENCREUATS

Per ROSA COLLELL

LABERINT



Començant allà on hi ha el requadre petit, on hi va la primera lletra, cal seguir la direcció de les fletxes de manera que a cada angle acaba un mot i comença l'altre amb la mateixa lletra; s'ha de fer tot el recorregut i acabar amb la mateixa lletra que hem començat,-

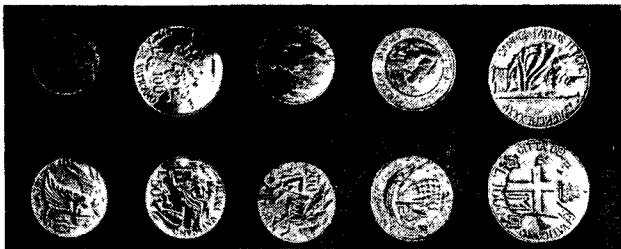
- 1.- Matèria que elaboren les abelles.
- 2.- Nom d'un profeta.
- 3.- Animal què camina arrossegant-se per terra.
- 4.- Psicogenètic.
- 5.- Nom donat als coleòpters que viuen en la fusta.
- 6.- Aquell qui no té cabells.
- 7.- Dit de la forma de sonata en la qual el material temàtic consta de dos termes contraposats en caràcter i en tonalitat.
- 8.- Bona de salut.
- 9.- Nom de la mare de la Mare de Déu.
- 10.- Aquell qui té necessitat irresistible de parlar.
- 11.- No gens barats.
- 12.- Nom d'un apòstol.
- 13.- Adornats.

SOLUCIONS:

- 1.- Cera
- 2.- Àmors
- 3.- Serp.
- 4.- Psicogènic.
- 5.- Corc.
- 6.- Calb.
- 7.- Ària.
- 8.- Sana.
- 9.- Anna.
- 10.- Agitiolàsic.
- 11.- Cars.
- 12.- Simó.
- 13.- Ornaments.

FILATÈLIA

Per ENRIC GRAUPERA



Per primera vegada parlarem de Numismàtica Vaticana. Pontificat de Joan Pau II, monedes del VII any - 1985. Aquesta sèrie es compon de set monedes de 10, 20, 50, 100, 200, 500 i 1.000 lires. Han estat encunyades per l'Institut Poligrafico e Zecca dello Stato Italiano. El disseny és obra de l'escultor Guido Veroi. La moneda de 1.000 l. mostra la figura del Papa revestit de pontifical, saludant amb la mà dreta mentre amb l'esquerra sosté el bàcul. Les altres presenten el perfil del Papa en una cara i en l'altra diferents al·legories: Sant Pau en un vaixell (500), el brau símbol de l'evangelista Lluc (200), avió sobrevolant el món (100), el lleó, símbol de l'evangelista Marc (50), l'àguila, símbol de l'evangelista Joan (20), l'àngel, símbol de l'evangelista Mateu (10).

JEROGLÍFIC

Per SNOOP

QUI...
NOTA
TT

Solució al 385

VIURE BE

(6) VI (1) U (NOTA) RE (B) BE

FUTBOL•FUTBOL•FUTBOL•FUTBOL•FUTBOL• FUTBOL•FUTBOL•FUTBOL•FUTBOL•FUTBOL•

Resultats	Clasificacions	La travessa	Golejadors	Pròxima jornada
Sevilla-Sabadell 0-1	PJ GF GC Ptos.	1. Sevilla-Sabadell (X) 2	Hugo Sánchez (Real Madrid) 22	
Ath. Bilbao-Cádiz 0-0	1. Barcelona 26 38 13 39 + 13	2. Ath. Bilbao-Cádiz (X) X	Ramón (Sevilla) 13	At. Madrid-Sevilla
Valladolid-R. Mallorca 0-1	2. R. Madrid 26 48 23 37 + 11	3. Valladolid-Mallorca (2) 2	Lineker (Barcelona) 13	Sabadell-Ath. Bilbao
R. Madrid-Santander 3-0	3. Espanyol 26 39 24 32 + 6	4. R. Madrid-Santander (X) 1	Calderón (Betis) 11	Cádiz-Valladolid
Espanol-Barcelona 1-1	4. Ath. Bilbao 26 34 29 28	5. Espanol-Barcelona (2) X	Magdaleno (Mallorca) 11	Mallorca-Real Madrid
R. Murcia-Osasuna 0-0	5. R. Mallorca 26 34 32 27 + 1	6. Murcia-Osasuna (X) X	Contreras (Las Palmas) 10	Santander-Espanol
Las Palmas-R. Sociedad 0-1	6. At. Madrid 26 29 28 27 + 1	7. Gijón-Betis (1) 1	Sarabia (Ath. Bilbao) 9	Barcelona-Murcia
S. Gijón-R. Betis 3-0	7. R. Betis 26 27 34 27 + 3	8. Zaragoza-At. Madrid (X) 1	Marina (Atl. Madrid) 9	Osasuna-Las Palmas
Zaragoza-At. Madrid 1-0	8. S. Gijón 26 32 30 26	9. Hércules-Coruña (X) 1	Pineda (Espanol) 9	Real Sociedad-Gijón
	9. R. Sociedad 26 31 28 25 + 1	10. Huelva-Oviedo (1) 1	"Pichi" Alonso (Espanol) 9	Betis-Zaragoza
	10. Sevilla 26 31 27 24 - 4	11. Figueras-Barcelona At. (X) X	Julio Salinas (At. Madrid) 8	
	11. Valladolid 26 24 25 24 - 4	12. Valencia-Sestao (1) 1	"Perico" Alonso (Sabadell) 8	
	12. R. Murcia 26 25 35 24 - 2	13. Jerez-Elche (X) 2	Rincón (Betis) 8	
	13. Zaragoza 26 22 27 23 - 3	14. R. Vallecana-Castilla (1) 1	Flores (Gijón) 8	
	14. Cádiz 26 17 27 22 - 4		Valdano (R. Madrid) 7	
	15. Santander 26 25 36 22 - 4		Butragueño (R. Madrid) 7	
	16. Las Palmas 26 33 42 21 - 5		Andrés (Las Palmas) 7	
	17. Osasuna 26 16 27 20 - 4			
	18. Sabadell 26 25 43 20 - 6			

P E T I T S A N U N C I S

Gerents interessats en algun candidat truqueu a:
l'Associació Cristiana de Dirigents

Tels. 237 18 45
237 19 12
Hores: de 4 a 6

TREBALL

OFERIMENTS

ADMINISTRATIU i oficial electricitat.
Contracte mercantil.

QUALSEVOL treball tardes. Contracte mercantil.

SECRETÀRIA import-export-Full-time, o classes d'anglès particulars a partir de 2/4 de 7 tardà, traduccions. Contracte Mercantil.

AUXILIAR administratiu i primer grau d'electrònica, francès i català. INEM 37.282.852.

ORGANITZACIÓ administrativa i comptabilitat. INEM 36.178.007.

VISITAR clients i traduccions anglès. Contracte mercantil.

CAMBRER, o neteja general. INEM 38.082.106.

COMPTABLE TITULAT a hores. Contracte mercantil.

ES PASSEN treballs a màquina d'escriure. Tel. 211 29 70

PER ACOMPANYAR malalts tardes 4 a 9. Contracte Mercantil.

BIÒLOGA i llicenciada en farmàcia. Contracte mercantil.

TENIR CURA d'ancians o malalts durant el dia. INEM 0037.328.

INTÈRPRET amb experiència i traductora anglès. INEM 37.272.044.

ADMINISTRATIU amb experiència o portar botiga o una altra feina. INEM 37.050.357.

VARIS

RESIDÈNCIA FEMENINA CRISPER

Per a joves empleades o estudiants. Dormitori individual. Preus mòdics. C. Venero, 4. Tel. 300 52 22.

RESIDÈNCIA 3.ª EDAT enfront cinema Coliseum. Direcció mèdica. Preus mòdics. Gran Via de les Corts Catalanes, 618 1er. 1.ª. Tel. 318 49 10. Barcelona 08007.

ES NECESSITA per Cooperativa comptable aportant capital en accions. Escriure apartat 8086 Barcelona.

SRA. RESPONSABLE tindria cura de persones grans cap de setmana o dies convinguts. Tel. 422 90 64 de 2 a 4 tarda i de 9 a 11 nit.

ENSENYAMENT de tall. Sistema Martí. Tel. 322 78 90.

SENYORETA 29 anys desitja relació amistosa amb joves de 30 a 35 anys siguin practicants, bona presència, treball fix. Truqueu al 50 22 90 de 5 a 7. Preferentment de Girona o Barcelona.

DONARIA classes d'anglès particulars. Bon preu a convenir.

JOVE de 30 anys cristià practicant amb treball fix desitjaria relacionar-se amb noia de 25 a 35 anys. Relació seriosa amb fins matrimonials.

DISSENYADORA de modes o dibuixant de figurins. Tel. 383 27 31.

ES VEN col·lecció de Quaderns de Pastoral de 1972 a 1986 a bon preu i ben nous de convenir es portaran a domicili. Tel. 224 68 06 de 3 a 10 nit. Barcelona.

SANTA MARTA Servei a domicili de ATS, INFERMERES, PUERICULTORES, AUXILIARS. Informes: Tel.: 245 37 58.

SOLTER 59 anys desitja casar-se amb soltera senzilla fins 56 anys i agrairà a qui pugui a ajudar-lo a trobar-la fent així un bé a dues persones, truqueu al T. 256 20 12 de 20 a 22 hores.

VENDES



VENDA DE XALET I APARTAMENTS en els millors indrets de l'Escala (Costa Brava). Preus interessants. FINQUES GUANTER (A.P.I.) Avinguda Ave Maria, 7. Tel. (972) 77 02 72.



Jesús ens parla

Busquem l'evangeli del diumenge: Evangeli segons sant Mateu, capítol 5, versets del 17 al 37 (Mt 5:17:37).

Reflexionem: 1. Tot té un començament. Allò bo i allò dolent que fem també. Jesús diu que comença en el nostre cor. Una antipatia acaba en rancor i el rancor en odi. L'egoisme acaba en enveja i en ambició.

2. Amb l'aparença de bo, podem enganyar els homes, a Déu no. Fer una cosa o fer-ne una altra és important. Però el més important és allò que un és; normalment segons el que som, fem.

3. Jesús, amb l'Evangeli ens ajuda a poder jutjar allò que és bo i allò que és dolent. No fariem coses dolentes si abans no fóssim dolents en el cor. Hem de demanar a Déu un cor net, un pensar net, un sentir net. Aleshores els nostres comportaments i les nostres obres també seran bons.

El mossèn

Sicfrid



L'EIXERIT

SUPLEMENT INFANTIL DE "CATALUNYA CRISTIANA"

Nº 342

Històries d'Eixerits

L'eixerit Albert

La senyora Àngela és una amiga de la mare. Té una filla casada amb un senyor natural d'un petit poblet, on ara viuen juntament amb els seus dos fills: l'Albert i en Miqueló. Fa unes setmanes, la senyora Àngela s'hi traslladà per veure'ls a tots. Quan hi va l'àvia tots estan contents.

Ara fa pocs dies que la senyora Àngela n'ha tornat. Un dia vingué de visita a parlar amb la mare que li preguntà per la filla, el marit i els nens. Precisament fou tot parlant dels nens que la senyora Àngela, tota cofoia, explicà a la mare que l'Albert, que enguany complirà vuit anys, era un eixerit de debò. Per què?

Doncs mireu, explicà que l'Albert ajuda el mossèn del poble a vendre i repartir "Catalunya Cristiana", i "L'Eixerit", és clar, per totes les cases del poble. L'Albert té una propina per cada exemplar. Les famílies el coneixen prou i cada dissabte ja l'esperen. És el periòdic que es ven més en el poble, i tothom n'està content.

No us sembla que és ferm això que fa l'Albert? Per això us ho he explicat. Visca els Eixerits espavilats i fermes, sempre a punt de fer una cosa bona! Perquè no n'hi ha prou que ens diem Eixerits. Hem de ser-ho i demostrar-ho. Com l'Albert.

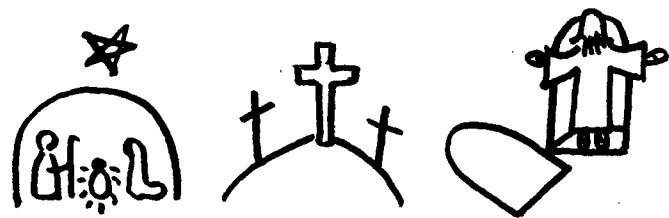
L'Eixerit



II CONCURS BÍBLIC PER A INFANTS

QÜESTIONARI DE LA 1.ª CATEGORIA (Cicle Inicial)

- 1.ª **ENDIVINALLA.** Va néixer a Betlem i morí a Jerusalem.
- 2.ª A quina ciutat d'Israel va tenir lloc el diumenge de Rams?
- 3.ª Poseu els següents noms al dibuix que li correspon:
- RESURRECCIÓ, NAIXEMENT, MORT DE JESÚS.



- 4.ª Posa una lletra a cada un dels puntets i et sortirà una pregària molt bonica que la pots dir cada dia a Jesús.

e, u e, i, o a, a, u a e o
J . s . s st . m . , . j . d . 'm . s . r b .

- 5.ª Jesús el diumenge de Rams sobre quin animal cavalcava?
- 6.ª Dibuixa quan Jesús va fer l'últim sopar amb els seus deixebles.

- 7.ª Si marques una ratlla del número 1 fins al 18, et quedarà dibuixat on va morir Jesús. Digueu el nom del dibuix que t'ha quedat.
- 8.ª Un deixeble de Jesús el va traïr. Com es deia? Explica per què ho va fer.

- 9.ª Quin dia de la setmana va ressuscitar Jesús?

- 10.ª Ressegueix amb vermell i busca el nom de PASQUA entre totes aquestes lletres.

IB J A Q S
O M A Q S
R E T S U Z

QÜESTIONARI DE LA 2.ª CATEGORIA (Cicle Mitjà)

- 1.ª Marca les frases correctes. La Quaresma és un temps de:

- Penitència i oració. ☐
De conversió. ☐
D'alegria perquè ha nascut Jesús. ☐
Que dura 5 setmanes. ☐
Preparació per a la Pasqua. ☐

- 2.ª Explica breument aquesta escena i digues com, actualment, anomenem aquesta festa i què fem.

- 3.ª Davant de quin personatge Jesús declara que és Rei?

- 4.ª Escriu una pregària a Jesús que faci referència a la seva Passió i Mort.

- 5.ª Escriu el nom de 10 personatges que surten a l'Evangeli des que Jesús és pres fins a la Resurrecció.

- 6.ª Com s'anomena la casa on Jesús va instituir l'Eucaristia?

- 7.ª Posa un número dins de cada rodona de manera que segueixi l'ordre en què es van succeir els fets:

Mort de Jesús. Jesús és pres. Con-
versió d'un lladre. Resurrecció. Preparaci-
ció de la Cena Pasqual. Negacions de Pere.
Crucifixió.

- 8.ª Per què la Pasqua és la festa més important pels cristians?

- 9.ª A quina dona s'aparagué Jesús després de ressuscitar? Busca a l'Evangeli de St. Joan.

- 10.ª Escriu la frase que hi ha en aquest Jeroglífic.

E E ti -v- Els 1 3

xi jo u u he i t



QÜESTIONARI DE LA 3.ª CATEGORIA (Cicle Superior)

- 1.ª A Jesús se l'anomena de diverses maneres. Escriu totes les expressions que recordis (com a mínim 7). Consulta els Evangelis.

- 2.ª Sant Joan Baptista quan presenta Jesús al poble, com l'anomena?

- 3.ª Durant el Sopar Pasqual, Jesús institueix dos sagraments. Quins són?

- 4.ª Explica què volia significar Jesús quan va rentar els peus als deixebles. Joan 13, v. 1-17.

- 5.ª Què vol dir la paraula Pasqua?

- 6.ª Com es deia el deixeble que no es creia que Jesús hagués ressuscitat? Quina prova exigia per creure-ho?

- 7.ª Sant Pau diu: "Si Jesús no hagués ressuscitat, la nostra fe no valdria res...". Per què creus que té tanta importància la Resurrecció de Jesús?

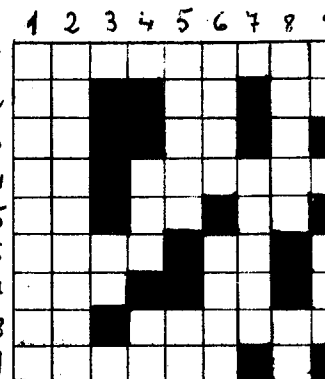
- 8.ª Fes un resum (no una còpia) del capítol 21 de St. Joan v. 1-14.

- 9.ª Si pels israelites la Pasqua fou el pas de l'esclavitud d'Egipte a la llibertat... La Pasqua cristiana, de què ens allibera?

- 10.ª Jesús va ressuscitar algunes persones... Aquestes resurreccions foren iguals que la d'Ell? Per què?

- 11.ª ENCREUAT.

HORIZONTAL: 1.- Capital de la Judea. 2.- 3.ª pers. sing. verb ser. Al revés, negació. Nota musical. 3.- Consonants. Aliment. 4.- Interj. de dolor. Festa cristiana en commemoració de la Resurrecció de Jesús. 5.- Consonants. Terminació de l'infinitiu dels verbs de la 1.ª conjugació. Acció de fer servir una cosa. 6.- Diumenge abans de Pasqua. Afirmació. Consonant. 7.- Un dels pecats capitals. Preposició. 8.- Vocal. Sigles del Papa. Estat del pròxim Orient. 9.- Edifici consagrat al culte d'una divinitat.



VERTICAL: 1.- Segona Persona de la Santíssima Trinitat que es va fer home. 2.- Manament que ens féu Jesús. 3.- Consonant. Membre del cos. Xifra romana. 4.- Vocal. Moviment que es fa en caminar. Arbre. 5.- Àpat que va fer Jesús amb els apòstols. Sigla comercial. 6.- Summe sacerdot dels jueus en temps de Jesús. Adj., clar. 7.- Cinquanta. Escorça de diferents arbres dels Andes i SE. d'Àsia. 8.- Poblet de Palestina on es va aparèixer Jesús a dos deixebles després de la Resurrecció. Anyell. 9.- Mil un. Regió superior considerada com a sojorn de Déu i dels benaurats.

EXTRA

Si vols millorar la teva puntuació i t'agrada entretenir-te, completa el teu treball amb aquestes dues

SOPA DE LLETRES

J	E	R	U	S	A	L	E	M	T	S
J	O	M	A	A	S	C	M	R	E	E
E	R	E	P	E	U	S	A	P	P	D
S	A	M	O	T	E	E	U	R	Q	A
U	U	E	H	A	S	L	S	V	I	I
S	S	T	S	O	C	C	R	T	O	R
S	O	J	S	R	E	A	L	S	Q	E
U	I	O	E	C	R	N	E	U	R	B
A	G	A	L	I	L	E	A	N	S	I
E	N	N	S	E	V	C	E	U	R	T
E	A	N	E	L	A	D	G	A	M	

EMAUS
JERUSALEM
GALILEA
TIBERIADES
CENACLE
SEPULCRE
MAGDALENA
PERE
JOAN
TOMAS
JESÚS
PAU

Completa aquest resum amb els noms adequats i marca aquests noms en el requadre.

..... sortí ressuscitat del,
s'aparagué a la i li digué que el veurien
a
Ella anà a dir-ho a i a
Aquella tarda s'aparagué a dos deixebles que anaven de
..... a
Aquell vespre s'aparagué als apòstols en el,
i no hi era. També se'ls aparegué en el llac de
..... I Sant diu que una vegada
s'aparagué a més de 500 deixebles.

Combinant bé les lletres, trobaràs el nom de cinc apòstols. Amb les lletres que queden podràs fer una frase que va dir Jesús. Escriu els noms i la frase.

J	O	S	O	C	L	A
J	R	E	S	U	R	R
A	P	I	L	E	F	P
U	E	C	C	I	O	E
M	I	L	A	V	I	R
E	N	A	O	J	D	E
A	N	D	R	E	U	A



DIUMENGE - 15

10.45 Matinal a TV3 - Concert.
12.45 Fi d'emissió.
13.30 Avanç informatiu.
15.33 Esports en acció (Rep.).
15.00 Telenotícies.
15.30 Fèlix, el gat.
16.00 No passa res (Repetició).
17.00 N'hi ha que neixen estrellats: Ep. 6.
17.30 Vida salvatge: "Tornen els aligots".
18.00 Identitats: "Josep M. Lladó".
19.00 Música vista.
19.30 El dia en què canvià l'univers: "Infiniraonable".
20.30 Telenotícies.
21.00 30 minuts.
21.30 A cort obert: "Addicció".
22.30 Ràdio Cincinnati: Cap. 19.
23.00 Gol a gol.

DILLUNS - 16

12.50 Avanç informatiu.
12.53 Universitat oberta: "L'escultura de la figura humana".
13.20 TV3, segona vegada: "Gol a Gol".
14.30 Telenotícies.
15.15 Balla amb mi - Cap. 5.
15.55 Bret Maverick: Cap. 12.
16.45 Digui, digui... - 46.
17.05 Music Box.
17.35 Universitat oberta: "El teatre grec".
18.00 Les aventures de Vyrulisse.
18.30 Avanç informatiu.
18.32 Fes flash.
19.00 Doctor Slump.
19.20 Oliana Molls: "Musculos i perles".
19.50 Filiprim.
20.30 Telenotícies.
21.00 Informatiu cinema.
21.30 Cinema 3: "Deprisa, deprisa".
23.30 Telenotícies.

DIMARTS - 17

12.30 Servei d'informació agrària.
12.50 Avanç informatiu.
12.52 Universitat oberta.
13.20 TV3, segona vegada: "Trossos" i "Botó fluix".
14.30 Telenotícies.
15.15 Balla amb mi - Cap. 6.
15.55 Fem disfresses: "El paper arrissat".

16.10 Bret Maverick - Cap. 13.
17.00 Music Box.
17.35 Universitat oberta.
18.00 Les aventures de Vyrulisse.
18.30 Avanç informatiu.
18.32 Fes flash.
19.00 Capità Harlock.
19.25 Dols i agre.
19.50 Filiprim.
20.30 Telenotícies.
21.00 Perry Mason: "El cas del lloro perjur".
22.00 Galeria oberta.
23.30 Telenotícies.

DIMECRES - 18

12.30 Servei d'informació agrària.
12.50 Avanç informatiu.
12.52 Universitat oberta: "Gàbies i ions negatius de sodi".
13.20 TV3, segona vegada: "Música vista" "Joc de Ciència".
14.30 Telenotícies.
15.15 Balla amb mi - 7.
15.55 Fem disfresses: "El plàstic I".

16.10 Bret Maverick - 14.
17.00 Music Box.
17.35 Universitat oberta.
18.00 Scooby Doo.
18.30 Avanç informatiu.
18.32 Fes flash.
19.00 Capità Harloc.
19.25 Dolç i agre.
19.50 Filiprim.
20.30 Telenotícies.
21.00 Simon i Simon: "El justicier".
22.00 La bella Guillermina: "Fidelitat eterna".
23.30 Arsenal.
24.00 Telenotícies.

DIJOUS - 19

12.30 Servei d'informació agrària.
12.50 Avanç informatiu.
12.52 Universitat oberta.
13.20 TV3, segona vegada: "Informatiu Cinema".
14.30 Telenotícies.
15.15 Balla amb mi - 8.

15.55 Fem disfresses: "El plàstic II".
16.10 Bret Maverick - 15.
17.00 Music Box.
17.35 Universitat oberta.
18.00 Scooby Doo.
18.30 Avanç informatiu.
18.32 Fes flash.
19.00 Capità Harlock.
19.25 Dolç i agre.
19.50 Filiprim.
20.30 Telenotícies.
21.0 Ralli Costa Brava.
21.05 Vostè jutja.
22.36 A tot esport.
23.51 Temps de neu.
00.11 Telenotícies.

DIVENDRES - 20

13.20 Avanç informatiu.
13.23 TV3, segona vegada: "A tot esport".
14.30 Telenotícies.
15.15 Balla amb mi - 9.
15.55 Fem disfresses: "El metall I".
17.00 Divulgatiu.
17.50 Digui, Digui - 16.
18.10 Scooby Doo.
18.30 Fes flash.
19.00 Capità Harlock.
19.30 Clip Club.
20.00 Filiprim.
20.30 Telenotícies.
21.00 Resum Ralli Costa Brava.
21.06 No passa res.
22.05 TV3, presenta: "El joc de la guerra".
23.06 Trossos.
23.30 Telenotícies.
23.51 Cinema de mitjanit: "Andrei Rubliov".

DISSABTE - 21

12.30 Agenda sardanista.
12.32 Sardanes.
13.00 Oliana Molls: "S.A. Retratistes".
13.20 Avanç informatiu.
13.22 Universitat oberta.
15.00 Telenotícies.
15.30 Els barrufets.
16.00 Clau R: "El dia lliure de la Suzy".
16.50 Esports en acció.
18.20 Digui, digui... - 46.
18.40 El gran oceà del capità Harlock: Cap. 1.
19.30 Joc de ciència magazine.
20.00 Boto fluix.
20.30 Telenotícies.
21.00 Resum Ralli Costa Brava.
21.06 Pel·lícula: "El gran duel".
22.51 Ellery Queen: "El rei de la música lleugera".
23.36 El món del cinema.



DIUMENGE - 15

9.00 Val més prevenir.
9.30 Naturalesa ibèrica.
10.00 Santa Missa-El dia del Senyor.
11.00 Concert.
12.00 Poble de Déu.
12.30 Soldats.
13.30 Curro Jiménez.
14.30 Set dies.
15.00 Telediari - 1.
15.35 Els snorkels: "Adivina quien viene a cenar".
16.00 S'ha escrit un crim: "La muerte apareció en el entreacto".
16.55 Punt de trobada.
17.50 Dibuixos animats.
18.20 De 7 en 7.
18.45 Estrenes TV: "Mis hermanas".
20.30 Telediari - 2.
21.05 L'arca de Noé.
21.35 Cançó trista de Hill Street: "Invasión de los cuerpos tercermundistas".
22.30 Estudi Estadi.

DILLUNS - 16

7.30 Bon dia.
9.10 Follow me - 29 i 30.
9.25 La bossa de la compra.
9.40 La font de pedra: "Ep. 138".
10.10 Arts i tradicions populars.
10.30 El dominical.
11.30 Només es viu una vegada: "Ep. 127".
12.25 Connexió amb Sant Cugat.
12.33 Tres per quatre.
13.30 Crear i viure.
14.00 L'informatiu.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Telediari - 1.
15.35 Hotel: "Unión imperfecta".
16.25 La tarda.
18.00 Barri Sésamo.
18.25 Positron.

19.00 La quarta part.
19.25 De pel·lícula.
19.55 Consum.
20.30 Telediari - 2.
21.05 Especial dansa cubana.
22.00 Classe mitja: "El milagro de Fray Bernardino".
23.05 Viure cada dia.
00.10 Telediari - 3.

DIMARTS - 17

7.30 Bon dia.
9.10 Follow me - 31.
9.25 La bossa de la compra.
9.40 La font de pedra - Ep. 139.
10.10 Arts i tradicions populars.
10.30 Viure cada dia.
11.30 Només es viu una vegada: "Ep. 129".
12.25 Connexió amb Sant Cugat.
12.30 Tres per quatre.
13.30 Terenci a la fresca.
14.00 L'informatiu.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Telediari - 1.
15.35 Hotel: "Senderos".
16.25 La tarda.
18.00 Barri Sésamo.
18.25 Els electrofollets.
19.00 El bigoti de Babel.
19.30 Les noies d'or: Ep. 16.
20.00 Els comptes clars.
20.30 Telediari - 2.
21.05 Les monarquies.
22.00 Sessió de nit: "Soldados de plomo".
23.40 Ahir i avui de l'aviació.
00.10 Volta ciclista: "Comunidad valenciana".
00.20 Telediari - 3.
00.50 Testimoni.

DIMECRES - 18

7.30 Bon dia.
9.10 Follow me - 32.
9.25 La bossa de la compra.
9.40 La font de pedra - 140.
10.10 Arts i tradicions populars.
10.30 Moments.
11.30 Només es viu una vegada: "Ep. 129".
12.25 Connexió amb Sant Cugat.
12.30 Tres per quatre.
13.30 Al ritme d'un temps.
14.00 L'informatiu.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Telediari - 1.
15.35 Hotel: "El aniversario".
16.25 La tarda.
18.00 Barri Sésamo.
18.25 L'alegre pandilla. Ep. 10.
18.55 Tocata.
20.00 Telediari - 2.
20.25 Futbol.
22.30 Els Colby: "La casa del padre".
23.20 Espanya en guerra 1936-1939.
00.20 Volta ciclista: "Comunidad valenciana".
00.30 Telediari - 3.

DIJOUS - 19

7.30 Bon dia.
9.10 Follow me - 31.
9.25 La bossa de la compra.
9.40 La font de pedra - 141.
10.10 Arts i tradicions populars.
10.30 Tocata.
11.30 Només es viu una vegada.
12.25 Connexió amb Sant Cugat.
12.30 Tres per quatre.
13.30 Què vol veure?
14.00 L'informatiu.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Telediari - 1.
15.35 Hotel: "Gracia salvadora".
16.25 La tarda.
18.00 Barri Sésamo.
18.25 El quisc.
19.00 Escollir una professió.

19.30 L'art de viure.
20.00 MASH: "Cuéntaselo a los Marines".
20.30 Telediari - 2.
21.05 A portada.
21.40 Nort i Sud - 11.
22.35 Debat.
00.05 Volta ciclista: "Comunitat valenciana".

DIVENDRES - 20

7.30 Bon dia.
9.10 Follow me - 32.
9.25 La bossa de la compra.
9.40 La font de pedra - 142.
10.10 Art i tradicions populars.
10.30 Fila 7.
11.30 Fortuna i poder - 1.
12.25 Connexió amb Sant Cugat.
12.30 Tres per quatre.
13.30 Músic mots.
14.00 L'informatiu.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Telediari - 1.
15.35 Hotel: "Reincidencia".
16.25 La tarda.
18.00 Barri Sésamo.
18.25 Noeli: "La disputa".
18.55 Els visitants - 12.
19.30 El llegat de les illes.
20.00 Val més prevenir.
20.30 Telediari - 2.
21.05 Naturalesa ibèrica.
21.45 Divendres cinema: "Agáchate, maldito".
00.10 Volta ciclista: "Comunitat valenciana".
00.20 Telediari - 3.

DISSABTE - 21

9.00 Fi de segle.
10.35 Les aventures de Gulliver.
10.55 Gent jove.
11.55 La bola de cristall.
13.15 Loteria Nacional.
13.30 Objectiu-92.
15.00 Telediari - 1.
15.35 Els Droids: "Coby y los cazadores estelares".
16.05 Primera Sessió: "20.000 leguas de viaje submarino".
18.30 La vall secreta - 6.
19.00 Gummy Bears: Ep. 2.
19.25 Futbol.
21.30 Telediari - 2.
22.05 Informe setmanal.
23.10 1922 - Ep. 3.
00.05 Volta ciclista: "Comunitat valenciana".
00.15 Programació especial: "Cinema de mitjanit".
"Adiós al macho".



DIUMENGE - 15

10.00 Santa Missa.
11.00 La bona música.
12.00 Estudi Estadi.
14.45 Recull informatiu.
15.00 Estudi Estadi.
16.00 Connexió amb Madrid.
16.00 Sessió de tarda: "¿Qué hacemos con los hijos?".
17.35 Les aventures d'Alvin i els esquirols.
18.00 Documental.
18.30 Connexió amb Sant Cugat.
18.30 El dominical.
19.30 Connexió amb Madrid.
19.30 Moments.
20.40 Llum de lluna: "La novia de Tupperman".
21.30 Connexió amb Sant Cugat.
21.30 El debat.
22.30 Connexió amb Madrid.

22.35 Diumenge cinema: "Carmen, la que contaba 16 años".

DILLUNS - 16

17.00 Plaça major.
17.30 Mirades.
18.00 Picapuça.
19.00 Connexió amb Madrid.
19.00 David el Gnom.
19.20 Fills i filles - 26.
19.40 Curs d'anglès - 6.
20.00 Agenda informativa.
20.30 Retrats.
21.00 Dilluns cinema: "Pandora y el holandés errante".
23.05 Últimes preguntes.
23.35 Jazz entre amics.

DIMARTS - 17

17.00 Digui, digui - 46.
17.15 El carrer de l'espectacle.
18.00 Picapuça.
19.00 Connexió amb Madrid.
19.00 Els nostres arbres.
19.20 Fills i filles - 27.
19.40 Curs d'anglès - 7.
20.00 Agenda informativa.
20.30 Música i músics.
21.00 Còmics.
21.50 La Revolució Romàntica.
22.40 L'ull de cristall.

DIMECRES - 18

17.00 Temes de Catalunya.
17.30 Mirades.
18.00 Picapuça.
19.00 Connexió amb Madrid.
19.00 Prop de la natura.
19.20 Fills i filles.
19.40 Curs d'anglès - 8.
20.00 Agenda informativa.
20.30 Amb les mans a la massa.
21.00 Contes impossibles.
22.00 Fi de segle.
23.45 La veu humana.
00.20 Temps de creure.

DIJOUS - 19

17.00 La vall de Shallowford (7).
18.00 Picapuça.
19.00 Connexió amb Madrid.
19.00 Dibuixos animats.
19.20 Fills i filles - 29.
19.40 Curs d'anglès - 9.
20.00 Agenda informativa.
20.30 El plumier.
21.05 Cinema club: "Vivir en paz".
22.40 Fila 7.
23.40 Metròpolis.

DIVENDRES - 20

17.00 Històries de cara i creu.
17.30 Geografia de Catalunya.
19.00 Connexió amb Madrid.
19.00 Documental.
19.20 Fills i filles - 30.
19.40 Curs d'anglès - 10.
20.00 Agenda informativa.
20.30 La comèdia de George Burns.
21.00 Concert 2.
22.40 Temps moderns.
23.40 Tendido cero.

DISSABTE - 21

10.00 Les aventures de Pepero (14).
10.30 Picapuça.
11.00 Documental.
11.30 Pintors catalans.
12.00 Una història particular.
13.00 Canal 10.
13.30 Músics.
14.00 135 escons.
14.30 Recull informatiu.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Estadi 2.
19.30 Llargmetratge:
21.00 Nit de teatre.
22.45 Documents TV.

El món de la televisió

El cinema de terror

El cinema de terror, no és el pitjor dels gèneres cinematogràfics. Ens submergeix en un cinema de contrastos, "d'ensurts" i de "sotragades". És espectacle per a adolescents i joves, pel seu desig d'emocions i sensacions. En canvi —jés curiosos!— si els nois són normals, després d'haver vist tres o quatre pel·lícules d'aquest tipus, si se'ls parla dels seus inconvenients, desisteixen. Veient amb alguns amics, les pel·lícules de Fu-Manchú —3 jornades— uns anys després de la guerra i en plena adolescència, ens vàrem adonar, el grup, que allò, per més portes secretes i mirades obliques que hi hagués, no passava de ser una més d'aventures. Perquè això que un senyor oriental, amb cara de males puges, vulgui fer-se "amo" del món, ja no s'ho creuen ni els infants. En totes aquestes pel·lícules, la por, una vegada superada, ha de dur al valor.

Dràcula, el monstre de Frankenstein, l'home llop, i el Dr. Jekyll, de Stevenson —el qui també va escriure "la illa del tresor"— han de prendre's solament, com a representacions simbòliques del mal. Les passions, l'orgull desmesurat i l'egoisme, en clau d'humanisme cristià, que és com cal veure totes aquestes parades de monstres, són els veritables "monstres" que destrueixen a l'home.

En totes aquestes produccions, el terror no ha de ser extremat, sinó "ben delimitat". Si no és així, cal recordar al productor, que també l'espectador sap aixecar-se de la cadira i anar-se'n o tancar el televisor. Per no tenir això present, moltes pel·lícules han resultat un autèntic fracàs. El telespectador, ha de sortir de la sessió, relaxat i animat. Dues coses més: Les pel·lícules de Dràcula i de vampirs, haurien de desaparèixer: és un espectacle macabre i un deshonor. També les de morts i apareguts ja que ens ofereixen igualment un espectacle fals i vergonyós.

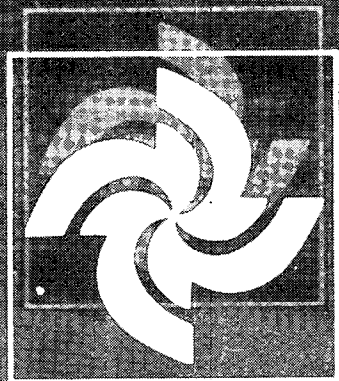
JOAN SANS

Roca

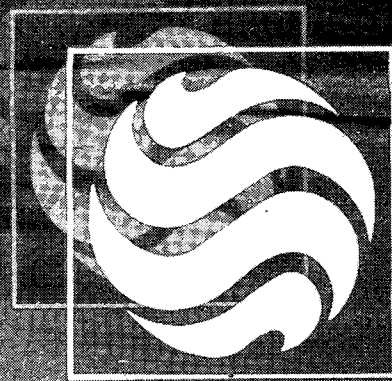
vers el futur.



CALEFACCIO



AIRE CONDICIONAT



SANITARI

Calefacció:

Calderes de ferro fos, calderes murals i calderes de xapa, de gas, gas-oil, llenya, carbó, electricitat, bombes de calor, captador d'energia solar, radiadors de ferro fos i de xapa d'acer, cremadors i complements per a instal·lacions.

Aire condicionat:

Aparells de finestra, consoles, aparells autònoms, bombes de calor i equips centralitzats.

Sanitari:

Banyeres de fosa i de xapa d'acer esmaltades, porcellana sanitària, aixetes, aigüeres d'acer inoxidable i gres, complements per a la cambra de bany.

COMPANYIA ROCA-RADIADORS, S.A.

Avd. Diagonal, 513 • 08029 BARCELONA Tel. 322 40 51 télex 52832 CRRCE E - 52032 CRRCE E